

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	2
ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE.....	3
KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE.....	4
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2010 A VÝHLED DO BUDOUCNA.....	5
ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE.....	8
K POVAZE ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE	8
K ÚČASTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE NA ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2010	10
SHRNUTÍ VYJÁDRĚNÍ ČR V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2010	12
1. Zemědělství	12
C-381/10 Astrid Preissl.....	12
C-382/10 Albrecht e.a.	13
2. Životní prostředí.....	13
C-299/09 DAR Duale Abfallwirtschaft und Verwertung Ruhrgebiet.....	13
C-402/09 Tatu	14
3. Dopravní politika	15
4. Energetická politika	15
C-241/09 Fluxys.....	15
5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)	16
6. Veřejné zakázky.....	16
7. Státní podpory.....	16
8. Hospodářská soutěž	16
C-360/09 Pfleiderer	17
C-375/09 Tele 2 Polska.....	17
C-410/09 Polska Telefonía Cyfrowa	18
C-17/10 Toshiba Corporation a další.....	18
C-209/10 Post Danmark	19
9. Daně a finanční trh.....	20
C-550/08 British American Tobacco	20
C-489/09 Vandoorne	21
C-157/10 Banco Bilbao Vizcaya Argentaria.....	21
10. Svoboda poskytování služeb a usazování	22
C-70/10 Scarlet Extended	22
C-114/10 Belpolis Benelux	23
C-461/10 Bonnier Audio	24
11. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví)	24
C-403/08 a C-429/08 Football Association Premier League e.a. a další	24
C-66/09 Kirin Amgen	25
C-393/09 Bezpečnostní softwarová asociace (BSA).....	26
C-482/09 Budějovický Budvar.....	27
C-207/10 Paranova Danmark et Paranova Pack	28
C-267/10 a C-268/10 Rossius a další	29
C-307/10 The Chartered Institute of Patent Attorneys	29
C-385/10 Elenca	30
12. Volný pohyb kapitálu.....	31

C-445/09 IMC Securities.....	31
13. Ochrana spotřebitele.....	31
14. Volný pohyb osob	31
C-208/09 Sayn-Wittgenstein	32
C-391/09 Runevič-Vardyn et Wardyn.....	32
C-188/10 a C-189/10 Melki a další.....	33
C-411/10 a C-493/10 NS a další	34
15. Sociální politika.....	35
C-307/09 až C-309/09 Vicoplus a další	35
C-388/09 Da Silva Martins	36
C-399/09 Landtová.....	36
C-428/09 Union syndicale „Solidaires Isère“	37
C-149/10 Chatzi	38
16. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	39
17. Vnější vztahy	39
18. Celní unie.....	39
C-446/09 Philips a C-495/09 Nokia	39
C-138/10 DP Group.....	40
C-153/10 Sony Logistics	41
C-262/10 Döhler Neuenkirchen	41
C-409/10 Afasia Knits Deutschland.....	42
C-454/10 Jestel	43
19. Společný celní sazebník	43
C-339/09 Skoma-Lux	44
20. Justice a vnitřní věci.....	44
C-542/08 Barth.....	44
C-585/08 Pammer a C-144/09 Hotel Alpenhof.....	45
C-256/09 Purrucker.....	46
C-261/09 Mantello.....	47
C-139/10 Prism Investments.....	47
C-144/10 Berliner Verkehrsbetriebe	48
C-211/10 PPU Povse	48
C-296/10 Purrucker.....	49
C-327/10 Lindner	50
21. Právo institucí a jejich zaměstnanců.....	50
22. Společná zahraniční a bezpečnostní politika.....	51
23. Principiální a průřezové otázky.....	51
C-344/09 Mora Kommun	51
C-457/09 Chartry.....	52
C-416/10 Križan.....	53
ZAJÍMAVÉ ROZSUDKY VYNESENÉ V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2010	54
1. Zemědělství	54
C-470/08 van Dijk (rozsudek pátého senátu ze dne 21. 1. 2010, GA Mazák).....	54
C-562/08 Müller Fleisch GmbH (rozsudek druhého senátu ze dne 25. 2. 2010, GA Mazák).....	55
C-365/08 Agrana Zucker (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 20. 5. 2010, GA Trstenjak)	55
C-434/08 Harms (rozsudek prvního senátu ze dne 20. 5. 2010, GA Mazák)	56
C-92/09 a C-93/09 Volker a Marcus Schecke, Hartmut Eifert (rozsudek velkého senátu ze dne 9. 11. 2010, GA Sharpston).....	57
2. Životní prostředí.....	58
C-226/08 Stadt Papenburg (rozsudek druhého senátu ze dne 14. 1. 2010, GA Sharpston)	58
C-378/08 ERG a další (rozsudek velkého senátu ze dne 9. 3. 2010, GA Kokott)	58

Spojené věci C-379/08 a C-380/08 ERG a další (rozsudek velkého senátu ze dne 9. 3. 2010, GA Kokott).....	60
C-105/09 a C-110/09 Terre wallonne (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 17. 6. 2010, GA Kokott) ..	61
C-266/09 Stichting Natuur en Milieu (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 16. 12. 2010, GA Kokott)	62
3. Dopravní politika	62
C-63/09 Walz (rozsudek třetího senátu ze dne 6. 5. 2010, GA Mazák).....	63
4. Energetická politika	63
5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)	63
C-108/09 Ker-Optika (rozsudek třetího senátu ze dne 2. 12. 2010, GA Mengozzi).....	63
6. Veřejné zakázky	64
C-451/08 Helmut Müller (rozsudek třetího senátu ze dne 25. 3. 2010, GA Mengozzi)	64
C-74/09 Bâtiments et Ponts Construction et WISAG Produktionservice (rozsudek třetího senátu ze dne 15. 7. 2010, GA Kokott)	65
C-570/08 Symyoulis Apochetefseos (rozsudek třetího senátu ze dne 21. 10. 2010, GA Cruz Villalón).....	66
7. Státní podpory	67
C-1/09 CELF (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 11. 3. 2010, GA Cruz Villalón)	67
8. Hospodářská soutěž	68
C-159/09 Lidl (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 18. 11. 2010, GA Mengozzi)	68
9. Daně a finanční trh	69
C-337/08 X Holding (rozsudek druhého senátu ze dne 25. 2. 2010, GA Kokott)	69
Spojené věci C-538/08 X-Holding a C-33/09 Oracle (rozsudek třetího senátu ze dne 15. 4. 2010, GA Mengozzi).....	70
C-550/08 British American Tobacco (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 17. 6. 2010, GA Trstenjak).....	71
C-395/09 Oasis East (rozsudek sedmého senátu ze dne 30. 9. 2010, GA Mengozzi)	72
10. Svoboda poskytování služeb a usazování	73
C-384/08 Attanasio Group (rozsudek třetího senátu ze dne 11. 3. 2010, GA Mazák)	73
C-570/07 a C-571/07 Blanco Pérez a Chao Gómez (rozsudek velkého senátu ze dne 1. 6. 2010, GA Maduro)	74
C-409/06 Winner Wetten (rozsudek velkého senátu ze dne 8. 9. 2010, GA Bot).....	74
11. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví)	75
C-471/07 a C-472/07 Association générale de l'industrie du médicament (rozsudek třetího senátu ze dne 14. 1. 2010, GA Trstenjak).....	75
C-236/08 až C-238/08 Google France a Google (rozsudek velkého senátu ze dne 23. 3. 2010, GA Maduro)	76
C-433/05 Sandström (rozsudek třetího senátu ze dne 15. 4. 2010, GA Kokott).....	77
C-62/09 Association of the British Pharmaceutical Industry (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 22. 4. 2010, GA Jääskinen).....	77
C-569/08 Internetportal und Marketing (rozsudek druhého senátu ze dne 3. 6. 2010, GA Trstenjak)	78
C-66/09 Kirin Amgen (rozsudek druhého senátu ze dne 2. 9. 2010, GA Bot).....	79
C-467/08 Padawan (SGAE) (rozsudek třetího senátu ze dne 21. 10. 2010, GA Trstenjak).....	80
C-421/09 Humanplasma GmbH (rozsudek prvního senátu ze dne 9. 12. 2010, GA Jääskinen)	81
C-393/09 Bezpečnostní softwarová asociace (BSA) (rozsudek třetího senátu ze dne 22. 12. 2010, GA Bot).....	82
12. Volný pohyb kapitálu	83
13. Ochrana spotřebitele	83
C-304/08 Plus Warenhandelsgesellschaft (rozsudek prvního senátu ze dne 14. 1. 2010, GA Trstenjak)	83
C-215/08 E. Friz (rozsudek prvního senátu ze dne 15. 4. 2010, GA Trstenjak).....	84
C-511/08 Heinrich Heine (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 15. 4. 2010, GA Mengozzi).....	84

C-137/08 VB Pénzügyi Lizing (rozsudek velkého senátu ze dne 9. 11. 2010, GA Trstenjak)	85
C-540/08 Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag (rozsudek velkého senátu ze dne 9. 11. 2010, GA Trstenjak)	86
14. Volný pohyb osob	87
C-175/08, C-176/08, C-178/08 a C-179/08 Abdulla a další (rozsudek velkého senátu ze dne 2. 3. 2010, GA Mazák).....	87
C-188/10 a C-189/10 Melki a další (rozsudek velkého senátu ze dne 22. 6. 2010, GA Mazák).....	87
C-162/09 Lassal (rozsudek třetího senátu ze dne 7. 10. 2010, GA Trstenjak).....	88
C-208/09 Sayn-Wittgenstein (rozsudek druhého senátu ze dne 22. 12. 2010, GA Sharpston)	89
15. Sociální politika	89
C-229/08 Wolf (rozsudek velkého senátu ze dne 12. 1. 2010, GA Bot)	89
C-555/07 Küçükdeveci (rozsudek velkého senátu ze dne 19. 1. 2010, GA Bot).....	90
C-149/10 Chatzi (rozsudek prvního senátu ze dne 16. 9. 2010, GA Kokott).....	91
C-499/08 Andersen (rozsudek velkého senátu ze dne 12. 10. 2010, GA Kokott).....	91
C-45/09 Rosenblatt (rozsudek velkého senátu ze dne 12. 10. 2010, GA Trstenjak).....	92
C-243/09 Fuß (rozsudek druhého senátu ze dne 14. 10. 2010, GA Mengozzi)	93
C-428/09 Union Syndicale (rozsudek druhého senátu ze dne 14. 10. 2010, GA Mazák).....	94
C-227/09 Accardo a další (rozsudek druhého senátu ze dne 21. 10. 2010, GA Cruz Villalón).....	94
16. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	95
C-173/09 Elchinov (rozsudek velkého senátu ze dne 5. 10. 2010, GA Cruz Villalón)	95
C-345/09 van Delft a další (rozsudek druhého senátu ze dne 14. 10. 2010, GA Jääskinen).....	96
17. Vnější vztahy	97
18. Celní unie.....	97
C-430/08 a C-431/08 Terex Equipment (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 14. 1. 2010, GA Maduro)	97
C-386/08 Brita (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 25. 2. 2010, GA Bot).....	98
C-230/08 Dansk Transport og Logistik (rozsudek třetího senátu ze dne 29. 4. 2010, GA Trstenjak)	99
C-75/09 Agra (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 17. 6. 2010, GA Sharpston)	99
C-234/09 Skatteministeriet v. DSV Road A/S (rozsudek třetího senátu ze dne 15. 7. 2010, GA Jääskinen).....	100
19. Společný celní sazebník	101
C-339/09 Skoma-Lux (rozsudek prvního senátu ze dne 16. 12. 2010, GA Trstenjak)	101
20. Justice a vnitřní věci	102
C-233/08 Kyrian (rozsudek prvního senátu ze dne 14. 1. 2010, GA Mazák)	102
C-381/08 Car Trim (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 25. 2. 2010, GA Mazák)	103
C-135/08 Rottmann (rozsudek velkého senátu ze dne 2. 3. 2010, GA Maduro).....	103
C-19/09 Wood Floor Solutions Andreas Domberger (rozsudek třetího senátu ze dne 11. 3. 2010, GA Trstenjak)	104
C-542/08 Barth (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 15. 4. 2010, GA Bot).....	105
C-533/08 TNT Express Nederland (rozsudek velkého senátu ze dne 4. 5. 2010, GA Kokott).....	105
C-111/09 Bilas (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 20. 5. 2010, GA Mazák).....	106
C-312/09 Michalias (usnesení sedmého senátu ze dne 17. 6. 2010, GA Kokott).....	107
C-211/10 PPU Povse (rozsudek třetího senátu ze dne 1. 7. 2010, GA Sharpston).....	107
C-256/09 Purrucker (rozsudek druhého senátu ze dne 15. 7. 2010, GA Sharpston).....	108
C-400/10 PPU McB. (rozsudek třetího senátu ze dne 5. 10. 2010, GA Jääskinen)	109
C-296/10 Purrucker (rozsudek druhého senátu ze dne 9. 11. 2010, GA Jääskinen)	110
C-261/09 Mantello (rozsudek velkého senátu ze dne 16. 11. 2010, GA Bot)	111
C-76/10 Pohotovosť (usnesení osmého senátu ze dne 16. 11. 2010, GA Jääskinen).....	112
C-585/08 Pammer a C-144/09 Hotel Alpenhof (rozsudek velkého senátu ze dne 7. 12. 2010, GA Trstenjak)	113

21. Právo institucí a jejich zaměstnanců	114
22. Společná zahraniční a bezpečnostní politika	114
C-340/08 M a další (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 29. 4. 2010, GA Mengozzi)	114
23. Principiální a průřezové otázky	115
ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY	116
PRŮBĚH ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY.....	116
DRUHY ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY.....	118
ÚLOHA VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY	119
ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY V ROCE 2010.....	120
ŘÍZENÍ PRO PORUŠENÍ SMLOUVY VE FÁZI ŽALOBY PŘED SOUDNÍM DVOREM PROTI ČR A ROZSUDKY	124
Soudní řízení zahájená v roce 2010	125
Soudní řízení skončená odsuzujícím rozsudkem – přehled od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2010	126
Soudní řízení skončená zpětvzetím žaloby – přehled od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2010	130
AKTUÁLNĚ PROBÍHAJÍCÍ ŘÍZENÍ KE DNI 31. 12. 2010.....	132
Řízení ve fázi výzvy dle čl. 260 SFEU	132
Řízení ve fázi soudního řízení před Soudním dvorem	132
Řízení ve fázi rozhodnutí o podání žaloby k Soudnímu dvoru.....	132
Řízení ve fázi odůvodněného stanoviska – věcná řízení	133
Řízení ve fázi odůvodněného stanoviska – notifikační řízení.....	133
Řízení ve fázi dodatečného formálního upozornění – věcná řízení	134
Řízení ve fázi formálního upozornění – věcná řízení.....	134
Řízení ve fázi formálního upozornění – notifikační řízení	134
ŘÍZENÍ ZASTAVENÁ V ROCE 2010	136
ZAPOJENÍ ČR DO TZV. PILOTNÍHO PROJEKTU EU	141
OSTATNÍ TYPY ŘÍZENÍ	144
ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ NA NEPLATNOST AKTU EU	144
ŽALOBY ČR NA NEPLATNOST AKTŮ EU	145
T-194/07 ČR proti Komisi (emisní povolenky)	145
T-248/07 ČR proti Komisi (nadmírné zásoby).....	146
T-465/08 ČR proti Komisi (zápočet Phare)	147
INTERVENCE ČR	147
Věci, v nichž se ČR v roce 2010 vyjádřila	148
Věci, v nichž ČR v roce 2010 požádala o vstup do řízení.....	150
Další řízení probíhající v roce 2010	151
Řízení ukončená v roce 2010	152
ŘÍZENÍ O POSUDKU	153
Posudek 1/09	154
DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE	155
VÝBOR VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ROCE 2010	155
PRACOVNÍ SKUPINA RADY „SOUDNÍ DVŮR“	155
PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY	156

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
EK	Komise ES nebo Evropská komise
EP	Evropský parlament
ES	Evropská společenství
ESLP	Evropský soud pro lidská práva
EU	Evropská unie
GA	Generální advokát
JŘ	Jednací řád
NSS	Nejvyšší správní soud
OKP	Odbor komunitárního práva
SES	Smlouva o založení Evropského společenství
SEU	Smlouva o Evropské unii
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
VLZ	Vládní zmocněnec

Pro označení ostatních členských států je používán dvoupísmenný kód ISO (ISO 3166 alpha-2), s výjimkou zkratky EL pro Řecko a UK pro Spojené království, které jsou bez ohledu na uvedené ISO ve vztahu k těmto státům v EU obvykle používány.

Pro označení ministerstev ČR a dalších centrálních orgánů státní správy jsou používány obvyklé zkratky jejich názvů.

ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vážení čtenáři,

omnia tempus habent, čili všechno má svůj čas. Toto staré latinské úsloví bylo nedávno použito v ústním vyjádření v jedné z předběžných otázek v oblasti cel a dobře se hodí i k této výroční Zprávě, která vždy v pravý čas – v prvních měsících roku – rekapituluje nejdůležitější události předcházejícího roku v aktivitě České republiky vůči jednomu ze základních orgánů Evropské unie, Soudnímu dvoru EU. Těší mne, že Zpráva není jenom materiálem, který vláda bere na vědomí, ale slouží též širší odborné veřejnosti, včetně akademické sféry.

Uplynulý rok byl zejména ve znamení prvního praktického provádění změn, které s sebou přinesla Lisabonská smlouva. V této souvislosti je potřeba zmínit především zpřísnění kontroly nad dodržováním unijního práva, a to jednak posílením mechanismu sankcí při neprovedení transpozice určitých druhů směrnic, jednak zkrácením řízení o provedení rozsudku Soudního dvora o jeden procesní krok. Obě nové úpravy se již bezprostředně v uplynulém roce České republiky v konkrétních případech dotkly.

Řada zajímavých, a pro Českou republiku v mnoha ohledech zásadních, kauz se odehrála též v oblasti předběžných otázek. Zmínit lze především podání předběžné otázky Krajským soudem v Brně ve věci C-17/10 *Toshiba*, jejímž předmětem je otázka vzájemného vztahu unijní a vnitrostátní úrovně regulace hospodářské soutěže, a dále dvě rozhodnutí ve věcech C-339/09 *Skoma-Lux* a 393/09 *Bezpečnostní softwarová asociace* (obě předběžné otázky podal Nejvyšší správní soud), ve kterých se Soudní dvůr přiklonil zcela k pozicím zastávaným Českou republikou.

Vážení čtenáři, dovoluji si Vám tímto popřát inspirativní četbu.

V Praze dne 30. března 2011

Martin Smolek

JUDr. Martin Smolek

KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vládní zmocněnec pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „VLZ“) působí při Ministerstvu zahraničních věcí (dále jen „MZV“) na odboru komunitárního práva (dále jen „OKP“). OKP se člení na dvě oddělení, a sice OKP 1, které se zabývá agendou obecných otázek unijního práva a agendou vnějších vztahů EU, a OKP 2, které vykonává agendu VLZ, tj. zabývá se všemi záležitostmi zastupování ČR před Soudním dvorem EU (dále jen „Kancelář VLZ“). Jde zejména o zastupování ČR v těchto řízeních:

řízení o porušení Smlouvy, tzv. infringement,

řízení o předběžné otázce,

řízení o posudku,

řízení, do nichž ČR vstupuje jako vedlejší účastník, tzv. intervence, či

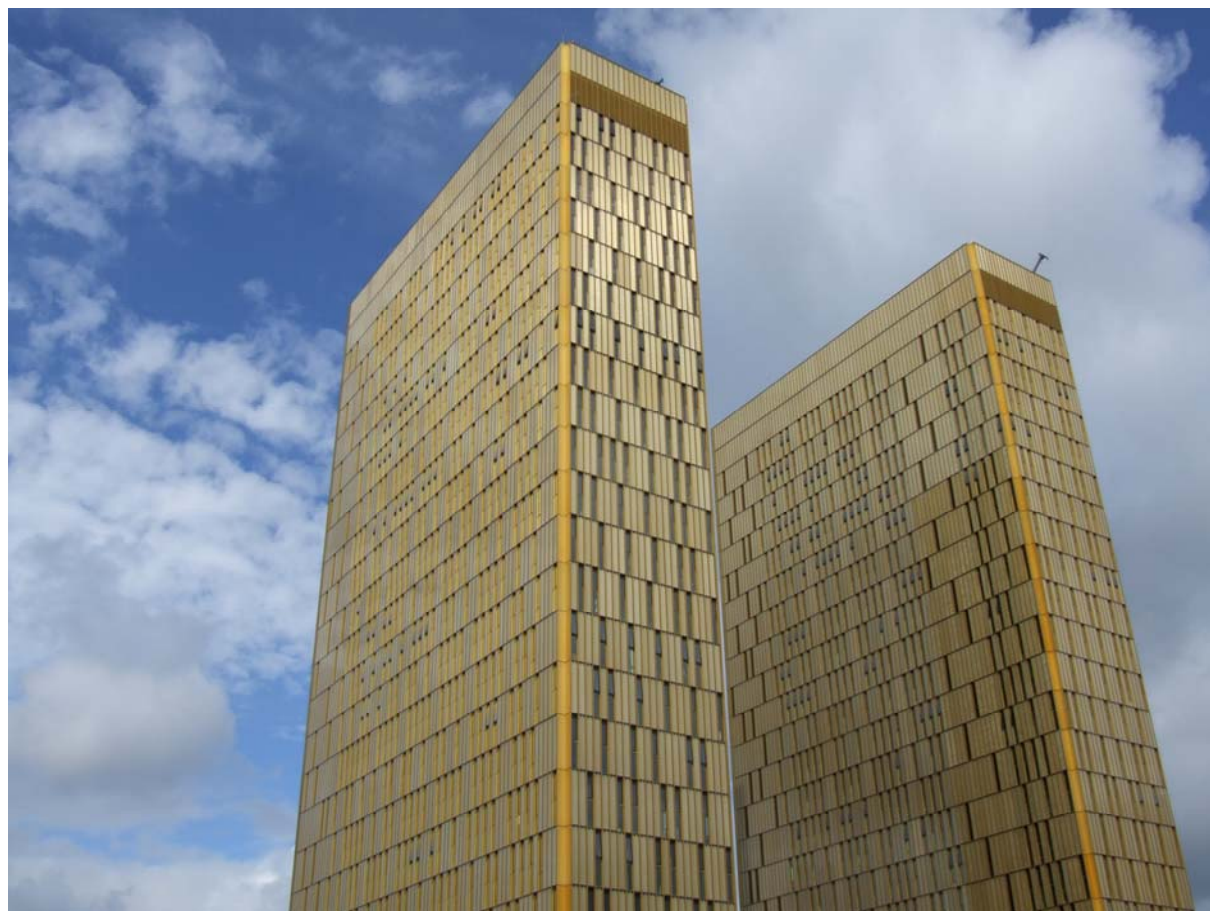
řízení o přímé žalobě ČR na neplatnost aktů vydaných institucí EU.

Pravidelnou agendu VLZ představuje zejména zastupování ČR v řízení o předběžné otázce a v řízení o porušení Smlouvy. Z praktických důvodů zajišťují v rámci Kanceláře VLZ uvedenou agendu dvě stálé pracovní skupiny (dále jen „PS pro předběžné otázky“ a „PS pro infringementy“).

Zajištění zastupování ČR před Soudním dvorem EU a před EK obstarávají v Kanceláři VLZ pracovníci, jejichž stručný profil, včetně kontaktních údajů, naleznete na konci této Zprávy.

Kancelář VLZ využívá pravidelně také služeb stážistů, kterým na tomto místě náleží díky za kvalitně odváděnou práci.

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2010 A VÝHLED DO BUDOUCNA

Věže budovy Soudního dvora EU s kancelářemi

Soudní dvůr EU je jedním ze základních orgánů Evropské unie (dále jen „EU“), jehož úkolem je především dbát na jednotný výklad unijního práva a rozhodovat spory v oblastech vymezených zakládacími smlouvami (viz především čl. 19 SEU a čl. 251 až 281 SFEU). Soudní dvůr EU (dříve neformálně označovaný jako Evropský soudní dvůr) je v současné době zastřešujícím označením pro tři soudní instance: Soudní dvůr, Tribunál (dříve Soud prvního stupně) a Soud pro veřejnou službu. Existence Soudního dvora a Tribunálu je zakotvena přímo v zakládacích smlouvách (čl. 19 SEU), zatímco Soud pro veřejnou službu vznikl jako specializovaný soud v roce 2005 na základě rozhodnutí Rady 2004/752/ES, Euratom ze dne 2. 11. 2004 o zřízení Soudu pro veřejnou službu Evropské unie, za využití bývalého článku 225a SES, resp. 140b SESAE. Posledně jmenovaný soud převzal agendu řešení zaměstnaneckých sporů mezi institucemi EU a jejich zaměstnanci, jež do té doby vykonával Soud prvního stupně.

Soudní dvůr je složen v současné době z 27 soudců (jeden za každý členský stát) a z 8 generálních advokátů, jejichž úlohou je poskytovat Soudnímu dvoru nezávislá

stanoviska v řízeních před konečným rozhodnutím ve věci. Tribunál je též složen z 27 soudců navržených vždy za každý jednotlivý členský stát, Soud pro veřejnou službu je pak tvořen 7 soudci.

Vedle těchto tří soudních instancí je třeba k unijním soudům v širším slova smyslu počítat též Soudní dvůr Evropského sdružení volného obchodu (*EFTA Court*; dále jen „Soud ESVO“), jehož význam pro členské státy je nicméně velmi omezený.

Členské státy požívají před unijními soudy výjimečného postavení, a to nejen ve smyslu privilegovaných žalobců podle čl. 263 SFEU. Mohou tak vstupovat do jakýchkoli řízení a svými vyjádřeními ovlivňovat konečnou podobu soudních rozhodnutí (viz čl. 23 a 40 Statutu Soudního dvora).

V řízeních jsou členské státy zastoupeny zmocněnci (čl. 19 Statutu Soudního dvora). Zastupování ČR před Soudním dvorem a Tribunálem je zajišťováno VLZ na základě usnesení vlády č. 113 ze dne 4. 2. 2004 o Statutu vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropských společenství a Soudem prvního stupně (dále jen „Statut VLZ“). Dne 10. 3. 2008 byl do této funkce jmenován usnesením vlády č. 246 JUDr. Martin Smolek, Ph.D., LL.M., který působí v rámci MZV ČR.

Usnesením vlády č. 435 ze dne 13. 4. 2005 bylo rozhodnuto, že VLZ bude rovněž zajišťovat zastupování ČR před Soudem ESVO.

Usnesením vlády č. 382 ze dne 24. 5. 2010 byla přijata novela Statutu VLZ, kterou bylo reagováno zejména na terminologické změny související s nabytím účinnosti Lisabonské smlouvy.

Jak vyplývá ze Statutu VLZ, nejsou kompetence VLZ omezeny pouze na zastupování ČR před soudními orgány EU, ale zahrnují rovněž hájení zájmů ČR v prejudiciální (administrativní) fázi řízení s Evropskou komisí (dále jen „EK“) týkajících se možných porušení závazků vyplývajících ze členství v EU, včetně tzv. projektu EU Pilot. VLZ je v jeho činnosti nápomocen Výbor vládního zmocněnce (dále jen „Výbor VLZ“) složený ze zástupců jednotlivých rezortů.

Mezi řízení, se kterými se ČR nejčastěji setkává, patří bezesporu řízení o předběžné otázce a řízení o porušení Smlouvy. Opomenout ovšem nelze ani některé další typy řízení, do kterých se ČR aktivně v rámci soudní agendy zapojuje, zejména tzv. řízení o posudku či intervence v přímých žalobách (podrobněji k jednotlivým druhům řízení viz dále).

Soudní dvůr EU se v roce 2010 sžíval se změnami, které úzce souvisejí s nabytím účinnosti Lisabonské smlouvy a týkají se jeho jurisdikce i organizace a způsobu personálního obsazování.

Z hlediska personálního obsazení nepřípadala na rok 2010 pravidelná obměna části soudu, tudíž byli pouze jmenováni nástupci odstoupivších soudců. V této souvislosti byl také poprvé využit zvláštní výbor (tzv. soudcovský panel) podle čl. 255 SFEU, jehož úkolem je hodnocení odborné úrovně navržených kandidátů a jejich vhodnosti pro výkon náročné funkce. Rozhodnutím Rady č. 2010/124/EU byla přijata pravidla fungování výboru a rozhodnutím Rady č. 2010/125/EU bylo na dobu čtyř let počínaje 1. 3. 2010 jmenováno prvních sedm členů tohoto výboru.

Na Soudním dvoře došlo k nahrazení odstoupivších soudců za NL (dlouholetý soudce Timmermans) a LT, novými soudci byli jmenováni za NL Alexandra Prechal, která má české kořeny, a za LT Egidius Jarašiūnas. Své působení na Soudním dvoře ukončil také dlouholetý vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora Roger Grass a na jeho místo byl jmenován Alfredo Calot Escobar.

Ke změnám došlo také v obsazení Tribunálu, kde byli novými soudci za NL, EL a RO jmenováni Marc van der Woude, Dimitrios Gratsias a Andrei Popescu.

ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE

Velký sál Soudního dvora po skončení ústního jednání v řízení o předběžné otázce

Úkolem této kapitoly je poskytnout obecné informace o charakteru řízení o předběžné otázce, o tom, jak se do tohoto řízení v roce 2010 zapojila ČR a jaké zajímavé rozsudky byly v roce 2010 Soudním dvorem v rámci tohoto typu řízení vyneseny. Oddíly věnované vyjádřením ČR a zajímavým rozsudkům jsou členěny do tematických okruhů, v rámci kterých jsou jednotlivá řízení o předběžné otázce Kanceláří VLZ ze statistických a pracovně-organizačních důvodů monitorována.

K povaze řízení o předběžné otázce

Soudy členských států se na základě čl. 267 SFEU mohou obracet na Soudní dvůr s otázkami výkladu či platnosti unijního práva, jež potřebují pro svá rozhodnutí. Z pohledu konstrukce právního řádu EU se jedná o nejdůležitější soudní řízení.¹ V souladu s článkem 23 Statutu Soudního dvora dostávají vlády členských států EU

¹ K řízení o předběžné otázce srov. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005).

oznámení o všech řízeních o předběžné otázce. Vedle originálů předkládacích usnesení nebo jejich shrnutí jsou jim v souladu s čl. 104 odst. 1 Jednacího řádu Soudního dvora (dále jen „JŘ Soudního dvora“) doručovány také jejich překlady do úředního jazyka členského státu. Na základě těchto informací o řízení o předběžné otázce se vlády členských států mohou rozhodnout, zda do řízení jako účastník vstoupí či nikoliv.² Nemusí tedy osvědčovat žádný právní zájem.

Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost má Soudní dvůr obecnou pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Součástí obecného právního režimu se staly také oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech. Přechodná ustanovení však stanoví, že se tato plná pravomoc uplatní teprve pět let po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.³ Obecná pravomoc Soudního dvora se nyní týká též vízové, azylové a přistěhovalecké politiky a jiných politik týkajících se pohybu osob.

Soudní dvůr se může vyslovovat též k Listině základních práv EU, která má dle čl. 6 odst. 1 SFEU stejnou právní sílu jako Smlouvy.

Jedinou oblastí zůstávající mimo přezkumnou pravomoc Soudního dvora je společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP), která se na základě hlavy V SEU řídí zvláštními pravidly a specifickými postupy. Soudní dvůr není v souladu s čl. 275 SFEU příslušný k přezkumu těchto ustanovení ani aktů přijatých na jejich základě, se dvěma výjimkami: 1) je příslušný k přezkumu vymezení rozsahu pravomocí EU a SZBP, jejíž provádění se nesmí dotknout výkonu pravomocí Unie a rozsahu pravomocí orgánů pro výkon výlučných a sdílených pravomocí EU; 2) má pravomoc rozhodovat o žalobách na neplatnost směřujících proti rozhodnutím, jimiž se stanoví omezující opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám, přijatým Radou například v rámci boje proti terorismu (zmrazení aktiv).

Řízení o předběžné otázce se týká též aktů přijatých institucemi nebo jinými subjekty EU, jež jsou v důsledku toho začleněny do práva EU, a které může Soudní dvůr vykládat a podrobovat přezkumu platnosti na žádost vnitrostátních soudů, aby jim umožnil ověřit soulad jejich vnitrostátních právních předpisů s tímto právem.

VLZ je osobou příslušnou přijímat za ČR dokumentaci zasílanou Soudním dvorem k předběžným otázkám. Každá z předběžných otázek doručených VLZ je

² K dalším účastníkům řízení o předběžné otázce srov. čl. 23 Statutu, popř. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005), s. 288-291.

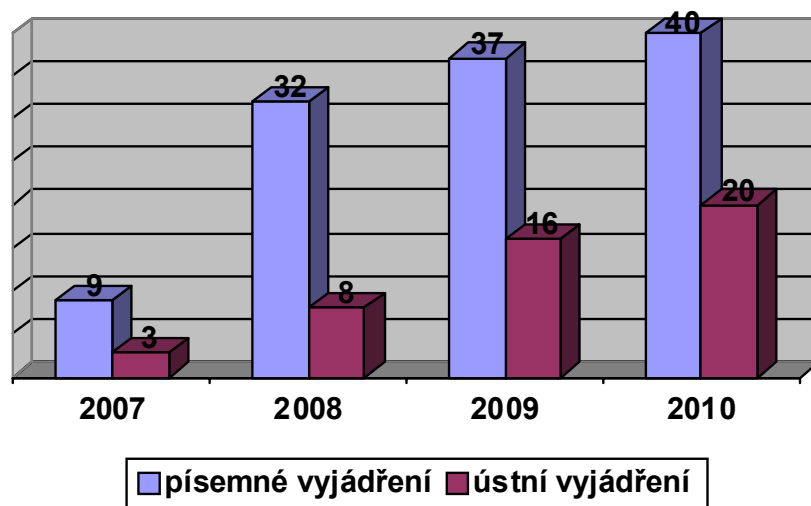
³ Protokol č. 36 o přechodných ustanoveních, článek 10. Je stanoveno, že jako přechodné opatření zůstávají pravomoci Soudního dvora stejné ohledně aktů v oblasti policejní a justiční spolupráce přijatých před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost. Použitelnost tohoto přechodného opatření končí pět let ode dne vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

po zpracování krátké analýzy v podobě shrnující tabulky zaslána rezortům, do jejichž gesce řešená problematika spadá, aby tyto mohly kvalifikovaně zvážit, zda by bylo v daném případě účelné, aby se ČR vyjádřila. Již od roku 2004 jsou všechny dokumenty vztahující se k řízení o předběžné otázce v Kanceláři VLZ elektronicky zpracovávány a následně distribuovány rezortům prostřednictvím databáze ISAP. V případech, kde příslušný rezort vyhodnotí určitou předběžnou otázku jako důležitou s ohledem na možné budoucí dopady na aplikaci práva EU v ČR, je ve spolupráci s VLZ zpracováno písemné nebo ústní vyjádření (podle fáze), které je následně předloženo Soudnímu dvoru, resp. před Soudním dvorem předneseno.

K účasti vládního zmocněnce na řízení o předběžné otázce v roce 2010

Kancelář VLZ obdržela v roce 2010 cca 570 podání v cca 380 řízeních o předběžné otázce. Z uvedeného počtu řízení se ČR aktivně zapojila do celkem 53.⁴ Důvodem pro vyjádření ČR v jednotlivých řízeních byla zejména důležitost položených předběžných otázek pro legislativní a aplikační praxi v ČR a zájem na prosazení výkladu aplikovaného v ČR. Ve 40 případech bylo předloženo písemné vyjádření a ve 20 případech se ČR prostřednictvím VLZ účastnila ústního jednání, v několika případech se ČR zapojila do obou fází řízení. Od vstupu ČR do EU můžeme sledovat trend postupného nárůstu aktivity ČR v řízení o předběžné otázce.

Přehled vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v letech 2007 - 2010

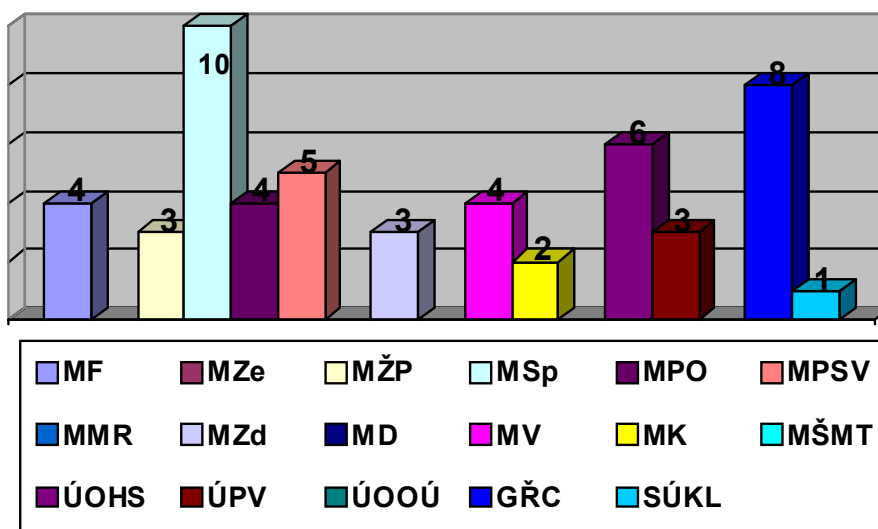

⁴ Rozhodným datem je datum předložení vyjádření (popř. účasti ČR na ústním jednání). Pokud tedy bylo zahájeno řízení o předběžné otázce oznámeno ČR před 31. 12. 2010, ale k předložení písemného vyjádření došlo až po tomto datu, není v uvedeném přehledu zahrnuto.

Vyjádření směřovala nejčastěji do oblasti obecných principů práva EU, volného pohybu zboží, služeb a osob, soudní příslušnosti, hospodářské soutěže, sociálního zabezpečení, celních otázek či práva duševního vlastnictví.

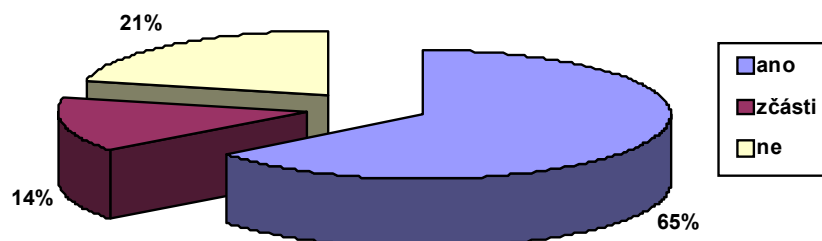
Jelikož má každé řízení o předběžné otázce svůj příslušný vnitrostátní hlavní gesční resort, lze vyjádření ČR v roce 2010 srovnat také z hlediska podílu jednotlivých gestorů na celkovém počtu zpracovaných vyjádření.

Přehled vyjádření ČR v řízení před Soudním dvorem v roce 2010 podle gestorů

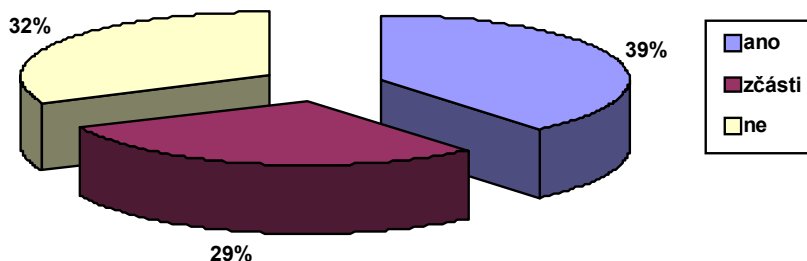

Pro účely získání zpětné vazby pro svou činnost monitoruje Kancelář VLZ, jakou odezvu nacházejí vyjádření VLZ v řízení o předběžné otázce v rozsudcích Soudního dvora a stanoviscích generálních advokátů. Výsledkem jsou následující grafy zohledňující vyjádření ČR za období od vstupu ČR do EU až do 31. 12. 2010, v nichž již bylo vydáno stanovisko generálního advokáta nebo vynesen rozsudek.

Soulad vyjádření ČR s rozsudky Soudního dvora

Soulad vyjádření ČR se stanovisky generálních advokátů

Shrnutí vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v roce 2010

Následuje přehled řízení, ve kterých ČR předložila v roce 2010 písemné vyjádření anebo se účastnila ústního jednání.⁵

1. Zemědělství

23 zahájených řízení (společná pravidla pro režim přímých podpor, ochrana zvířat během přepravy a převoz zvířat v zájmovém chovu, společná organizace trhů a dávky z výroby v odvětví cukru, ochrana odrůd Společenství, režim vývozních náhrad, hygiena a označování potravin, organizace trhu s vínem atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve dvou věcech.

C-381/10 *Astrid Preissl*

Všeobecné informace o případu

V této věci se jedná o to, zda je podle nařízení č. 852/2004 o hygieně potravin třeba, aby v potravinářském podniku sloužilo umyvadlo na mytí rukou výlučně k tomuto účelu a aby bylo vybaveno bezdotykovým vodovodním kohoutkem a sušákem na ruce.

Písemné vyjádření ČR

VLZ vypracoval ve spolupráci s MZd písemné vyjádření a dne 9. 11. 2010 jej zaslal Soudnímu dvoru. Česká republika zastává názor, že z nařízení sporný požadavek nevyplývá. Povinnost oddělit zařízení na mytí potravin od zařízení na mytí rukou je dána pouze tehdy, je-li to nezbytné. Jinak postačuje splnění ostatních požadavků,

⁵ Případy jsou řazeny vzestupně podle spisových značek, a tak pořadí nemusí nutně odrážet posloupnost, v jaké případy přicházely k VLZ.

tedy přívod teplé a studené vody, prostředky na mytí rukou a hygienické osušení. Další opatření lze ukládat na základě analýzy rizik v dané konkrétní provozovně, nikoliv paušálně.

C-382/10 Albrecht e.a.

Všeobecné informace o případu

Případ se týká otázky, zda je pro splnění požadavků ochrany potravin před kontaminací podle nařízení č. 852/2004 o hygieně potravin třeba zabránit i teoretické možnosti, že se potenciální kupující potraviny nabízené k prodeji dotkne nebo že na ni kýchne.

Písemné vyjádření ČR

Písemné vyjádření, které vypracoval VLZ ve spolupráci s MZd, bylo Soudnímu dvoru zasláno dne 9. 11. 2010. Podle názoru ČR nařízení tento paušální požadavek neobsahuje. Je třeba brát v potaz vždy analýzu rizik ve vztahu k prodeji konkrétní potraviny v konkrétní provozovně, stejně jako obvyklé podmínky použití potraviny spotřebitelem a v každé fázi výroby, zpracování a distribuce, stejně jako informace poskytnuté spotřebiteli či epidemiologickou situaci.

2. Životní prostředí

13 zahájených řízení (podpora využívání energie z obnovitelných zdrojů, směrnice o nebezpečných látkách, posuzování vlivů na životní prostředí, poskytování informací o životním prostředí, systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, integrovaná prevence a omezování znečištění, GMO atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve dvou věcech.

C-299/09 DAR *Duale Abfallwirtschaft und Verwertung Ruhrgebiet*

Všeobecné informace o případu

Jedná se o předběžné otázky položené Soudnímu dvoru českým Nejvyšším správním soudem v řízení, ve kterém je na straně žalovaného sám gestor (Ministerstvo životního prostředí). Ve stručnosti jde o to, zda žalovaný postupoval správně, když při posuzování dovozu odpadu z DE (od žalobce) do ČR (do Zařízení pro energetické využívání odpadů v Malešicích) za účelem využití dospěl k závěru, že deklarovaný účel neodpovídá skutečnosti, nýbrž se ve skutečnosti jedná o dovoz odpadu za účelem jeho odstranění (který je zákonem o odpadech prakticky zakázaný, § 54 odst. 2). Z hlediska práva Společenství (po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost práva Unie) je sporná především aplikace první ze tří podmínek, které formuloval Soudní dvůr ve věci C-458/00 *Komise v. Lucembursko* a které musejí

být podle Soudního dvora splněny, aby plánovaná operace mohla být považována za využívání odpadů. Z usnesení Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že se předkládající soud (navzdory dřívějšímu rozhodnutí téhož soudu ve věci dovozu německého komunálního odpadu do spalovny komunálních odpadů TERMIZO v Liberci) kloní na stranu žalovaného a následující předběžné otázky pokládá především proto, že je k tomu na základě čl. 234 třetího odstavce Smlouvy o ES (nyní čl. 267 třetí odstavec Smlouvy o fungování EU) povinen.

Písemné vyjádření ČR

VLZ vypracoval písemné vyjádření ve spolupráci s MŽP a dne 3. 2. 2010 jej zaslal Soudnímu dvoru. Podobně jako usnesení Nejvyššího správního soudu i písemné vyjádření ČR je formulováno v tom smyslu, že je nepochybné, že hlavním účelem předmětné operace (spálení 80 000 000 kg odpadu dovezeného z DE ve spalovně Malešice) je odstranění odpadu, nikoli jeho využití. Předně je tomu tak proto, že v daném případě není dána ani jedna z okolností formulovaných Soudním dvorem ve věci C-458/00 *Komise v. Lucembursko* jako okolnosti, které svědčí pro splnění prvního ze tří kritérií formulovaných Soudním dvorem v téže věci (uvedené okolnosti jsou: a) příjemce odpadu platí původci odpadu, b) zařízení má takový charakter, že by při nedostatku odpadu bylo provozováno na základě primárních zdrojů energie). Dále se v písemném vyjádření argumentuje v tom smyslu, že absence uvedených okolností svědčí významným způsobem o tom, že hlavním účelem operace je odstranění odpadu, a žádné další okolnosti (název zařízení, klasifikace zařízení jako zařízení pro využívání odpadů v integrovaném povolení apod.) nemohou nad absencí uvedených okolností převážit.

Dne 26. 4. 2010 odeslal NSS Soudnímu dvoru oznámení o stažení předběžných otázek a ke dni 25. 5. 2010 došlo k vyškrtnutí případu z rejstříku Soudního dvora.

C-402/09 Tatu

Všeobecné informace o případu

Rumunský předpis stanoví v souvislosti s registrací automobilu v RO povinnost platit daň za znečišťování životního prostředí. Od této povinnosti jsou v rámci své nové (druhé) registrace v RO osvobozeny automobily, které byly před přijetím tohoto předpisu v RO již registrovány, ale nejsou od ní v rámci své nové (druhé) registrace osvobozeny dovážené automobily, které byly dříve registrovány ve ES. Dle znění vnitrostátního předpisu po jeho novele jsou navíc od daně osvobozeny automobily, které lze zobecněně charakterizovat jako automobily s malým objemem válců, které splňují normy znečištění Euro 4 - tj. v praxi nové automobily nižší třídy) a jsou poprvé zaregistrovány v RO. Automobily objektivně stejných vlastností však

nadále nejsou od této daně osvobozeny, pokud jsou dovezeny ze zahraničí. Otázkou je, zda je systém zdaňování zavedený předmětným vnitrostátním předpisem v rozporu s čl. 110 SFEU a zda zakládá zjevnou diskriminaci.

Písemné vyjádření ČR

VLZ vypracoval písemné vyjádření ve spolupráci s MŽP a dne 19. 1. 2010 jej zaslal Soudnímu dvoru. Podle názoru ČR je RO úprava ve znění před i po novele jednoznačně v rozporu s čl. 110 SFEU. Tato skutečnost dostatečně jasně vyplývá z judikatury Soudního dvora k tarifním překážkám volného pohybu zboží, zejména z rozsudku ve věci C-313/05 *Brzeziński*. Podle této judikatury je třeba vždy dodržet požadavek daňové neutrality, který se projevuje tím, že dovážené výrobky nesmí být v žádném případě zdaňovány více než vnitrostátní výrobky. Je bez významu, že se jedná o daň přijatou za účelem ochrany životního prostředí.

3. Dopravní politika

8 zahájených řízení (odpovědnost leteckého přepravce, pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, námořní kabotáž, stanovení doby odpočinku řidičů);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

4. Energetická politika

2 zahájená řízení (společná pravidla pro vnitřní trh s elektřinou, investice do infrastruktury);

ČR se ústně vyjádřila v jedné věci.

C-241/09 Fluxys

Všeobecné informace o případu

Případ se týká otázky, zda v rámci vnitřního trhu s elektřinou lze v oblasti přenosových soustav stanovit rozdílné sazby za přepravu elektřiny dle toho, zda jde o tranzitní přepravu elektřiny, za kterou je stanovena vyšší sazba, nebo o vnitrostátní dodání elektřiny, za kterou je stanovena nižší sazba.

Ústní vyjádření ČR

Na ústním jednání dne 17. 6. 2010 VLZ přednesl vyjádření připravené ve spolupráci s MPO a přitom upozornil na 4 důvody pro rozdílné stanovení sazeb. Zaprvé, nutnost zajištění stejné technické přepravní kapacity je v případě tranzitních zemí náročnější než v případě netranzitních zemí. Zadruhé, investiční rozhodnutí o výstavbě kapacit pro účely tranzitní a národní přepravy jsou přijímána odděleně na

základě rozdílných podnětů. Zatřetí, s ohledem na konkurenční prostředí, kdy lze využít různých přepravních tras, může tak nepředvídaně dojít ke zmaření investic do technické infrastruktury, pokud by byly zvoleny jiné trasy. Začtvrté, tranzitní přeprava je méně stabilní a předvídatelná než národní přeprava.

Soudní dvůr dne 9. 12. 2010 vynesl ve věci rozsudek, ve kterém s ohledem na částečné zpětvzetí žaloby u předkládajícího soudu žalobcem a zrušení dotčené vnitrostátní právní úpravy belgickým ústavním soudem rozhodl o tom, že již není na místě na předloženou předběžnou otázku odpovídat. Zároveň však připustil, že obdobná otázka může být v budoucnu předložena v rámci jiného sporu.

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

6 zahájených řízení (služby elektronických komunikací – směrnice o univerzální službě, autorizační směrnice, provozování televizního vysílání, licence v odvětví telekomunikačních služeb);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

6. Veřejné zakázky

4 zahájená řízení (zakázky na stavební práce a služby, přezkumné řízení atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

7. Státní podpory

3 zahájená řízení (záruka jako neoznámená státní podpora, okamžitý výkon rozhodnutí EK, ocenění zemědělské půdy v privatizačním řízení atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

8. Hospodářská soutěž

3 zahájená řízení (kartelové jednání a jeho postih ze strany Komise a národního orgánu OHS, zneužití dominantního postavení, selektivní snížení ceny, žádost o shovívavost účastníka kartelové dohody a využití informací v občanskoprávním řízení o náhradu škody atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-360/09 Pfleiderer

Všeobecné informace o případu

Spor se týká otázky, do jaké míry mohou osoby poškozené kartelem za účelem přípravy žaloby na náhradu škody nahlédnout do spisů kartelového úřadu týkajících se žádosti o shovívavost jednoho z účastníků kartelové dohody.

Ústní vyjádření ČR

Na ústním jednání dne 14. 9. 2010 VLZ navázal na písemné vyjádření z roku 2009 připravené ve spolupráci s ÚOHS. Na jednání byla příležitost vyvrátit stanovisko Komise, která ve svém písemném vyjádření připouští možnost nahlédnutí do spisu, neboť se obává, že by jinak právo na náhradu škody judikované ve věci C-453/99 *Courage* bylo nepatřičně omezováno. V rámci jednání tak byl kladen důraz na to, že dle citované judikatury nejde v případě otázky na náhradu škody o cíl, ale jen o cestu k dosažení primárního cíle, kterým je odhalování kartelů a účinné prosazování unijního práva. Vycházejíc z této premisy by měl být program shovívavosti co nejvíce podpořen, tj. měla by být zamítnuta žádost poškozeného o nahlédnutí do spisu.

C-375/09 Tele 2 Polska

Všeobecné informace o případu

Polský úřad pro ochranu hospodářské soutěže vykládá článek 5 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy v tom smyslu, že vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž nemůže přijmout rozhodnutí, kterým se konstatuje, že nedošlo k jednání omezujícímu hospodářskou soutěž ve smyslu článku 82 ES, pokud po provedení řízení shledá, že podnik neporušil zákaz zneužití dominantního postavení stanoveného tímto ustanovením Smlouvy. Domnívá se totiž, že opačný výklad by omezoval pravomoci Komise v oblasti hospodářské soutěže. Otázkou je, zda je tento výklad správný.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zaslal Soudnímu dvoru písemné vyjádření připravené ve spolupráci s ÚOHS dne 4. 1. 2010. Podle názoru ČR může vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž přijmout rozhodnutí, kterým se konstatuje, že nedošlo k jednání omezujícímu hospodářskou soutěž ve smyslu článku 82 ES. Tento závěr lze vyvodit jednak ze zásady spolupráce mezi Komisí a orgány pro hospodářskou soutěž členských států, v rámci které jsou tyto orgány dle čl. 11 nařízení č. 1/2003 plně kompetentní aplikovat unijní soutěžní právo, a jednak ze zásady souběžného používání národních a unijních předpisů orgány pro hospodářskou soutěž členských států stanovené čl. 3

nařízení č. 1/2003. Pokud tedy národní právo takovéto rozhodnutí předvídá, lze jej z hlediska unijního práva přijmout.

C-410/09 *Polska Telefonia Cyfrowa*

Všeobecné informace o případu

Spor se týká otázky, do jaké míry lze akt unijního orgánu, který nebyl publikován v Úředním věstníku v jazyce určitého členského státu, zohlednit (aplikovat) ve vztahu k subjektu tohoto členského státu. Příklad se tak podobá případům *Skoma-Lux* a *Heinrich*, přičemž oproti těmto případům se předmětná věc netýká obecně závazných právních předpisů EU, ale otázky nakolik jsou pokyny Komise vydané v oblasti stanovení trhu elektronických komunikací závazné pro orgány členských států (tedy nakolik ovlivňují postup těchto orgánů v příslušných řízeních a v důsledku také případné povinnosti stanovené fyzickým či právnickým osobám).

Písemné vyjádření ČR

VLZ ve spolupráci s ÚOHS vypracoval a dne 10. 2. 2010 zaslal Soudnímu dvoru písemné vyjádření v tom smyslu, že v dané věci nelze převzít závěry rozsudků *Skoma-Lux* a *Heinrich*, aniž by byla zohledněna povaha dotčených pokynů, které nestanoví žádná práva a povinnosti vůči jednotlivcům v porovnání s rámcovou směrnicí, k jejímuž provedení byly vydány. ČR proto navrhuje odpovědět na předběžnou otázku v tom smyslu, že unijní právo nebrání aplikaci pokynů ani v takové situaci, kdy nebyly vyhlášeny v Úředním věstníku v úředním jazyce dotčeného členského státu.

C-17/10 *Toshiba Corporation a další*

Všeobecné informace o případu

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil žalobcům pokutu podle zákona o ochraně hospodářské soutěže za kartelové jednání, které podle zjištění soudu trvalo od 15. 4. 1988 do 11. 5. 2004 (tedy před vstupem ČR do EU a několik dní poté). V probíhajícím soudním řízení je sporné, zda dané kartelové jednání tvoří jako celek jediný delikt a zda je na něj nutné aplikovat výlučně úpravu práva EU, má-li toto jednání unijní dopad. Dále je v řízení sporné, zda tím, že Evropská komise již dané kartelové jednání potrestala, ztratil ÚOHS pravomoc aplikovat na dané jednání předpisy vnitrostátního práva obsahující obdobnou právní úpravu jako čl. 101 odst. 1 SFEU (bývalý čl. 81 odst. 1 SES), a to jednou provždy. Krajský soud v Brně položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku k objasnění výkladu čl. 101 SFEU a čl. 11 odst. 6 nařízení (ES) č. 1/2003.

Písemné vyjádření ČR

Dne 17. 4. 2010 zaslal VLZ Soudnímu dvoru písemné vyjádření, které připravil ve spolupráci s ÚOHS. ČR se v něm vyjadřuje v tom směru, že postup ÚOHS byl v souladu s právem EU, neboť potrestání v rovině unijní ochrany hospodářské soutěže v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora nebrání potrestání v rovině vnitrostátní ochrany hospodářské soutěže. Na základě čl. 11 odst. 6 nařízení (ES) č. 1/2003 je zahájením řízení ze strany Komise národní soutěžní úřad zbaven pravomoci aplikovat čl. 101 SFEU, nikoliv však pravomoci aplikovat vnitrostátní normy na ochranu hospodářské soutěže. Taktéž v takovém případě nemůže dojít k porušení zásady *ne bis in idem*, neboť 1) objekty obou úprav jsou rozdílné, 2) oba soutěžní úřady se zaměřují na odlišné aspekty protisoutěžního jednání a není proto dána identita faktů, 3) zásada *ne bis in idem* se vždy uplatňuje v rámci jediné jurisdikce, kdežto zde dochází k potrestání v rámci dvou rozdílných jurisdikcí – unijní a vnitrostátní.

C-209/10 *Post Danmark*

Všeobecné informace o případu

Odpůrkyně uložila navrhovatelce pokutu za porušení čl. 82 SES a vnitrostátního předpisu, konkrétně za zneužití dominantního postavení na trhu distribuce neadresných poštovních zásilek. Tři zákazníci konkurenční společnosti přešly k navrhovatelce, přičemž ta s nimi uzavřela smlouvu za výhodnějších podmínek, než které uplatňovala vůči ostatním zákazníkům. Cena nepokrývala průměrné náklady navrhovatelky, avšak pokrývala její průměrné přírůstkové náklady. Rozhodnutí odpůrkyně konstatovalo zneužití dominantního postavení uplatňováním rozdílných cen vůči vlastním zákazníkům, zároveň však konstatovalo, že nedošlo k uplatňování nepřiměřeně nízkých cen. Podle navrhovatelky však její jednání nelze považovat za vyloučení v podobě selektivně nízkých cen.

Písemné vyjádření ČR

VLZ ve spolupráci s ÚOHS vypracoval písemné vyjádření ve věci a zaslal jej dne 10. 8. 2010 Soudnímu dvoru. ČR se vyjádřila tak, že samotné selektivní snižování cen nepředstavuje zneužití dominantního postavení spočívající ve vyloučení. Pro určení, zda je naplněna skutková podstata *predatory pricing*, je přitom potřebné učinit ekonomickou analýzu jednání podniku. V závislosti na porovnání ceny s konkrétní nákladovou kategorií se pak různí důkazní hodnota této analýzy. Pokud je cena nižší než průměrné celkové náklady podniku, avšak vyšší než jeho průměrné přírůstkové náklady, nepostačuje posouzení ekonomických faktorů pro učinění závěru o zneužití dominantního postavení.

9. Daně a finanční trh

65 zahájených řízení (šestá směrnice, pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, zdanění služeb Swift, běh promlčecí lhůty pro vymáhání DPH, spotřební daň, srážková daň, zdanění sázek, daň z kapitálových vkladů atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila ve třech věcech.

C-550/08 British American Tobacco

Všeobecné informace o případu

Předmětem případu je výklad čl. 5 odst. 2 směrnice 92/12/EHS o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani. Zejména se jedná o posouzení, zda je pro účely výběru spotřební daně, resp. daňového dohledu obecně, třeba, aby zboží, které vstupuje na území EU ze třetího státu jako zboží nepodléhající spotřební dani (ve sporu v původním řízení jde konkrétně o surový tabák), aby zde bylo přepracováno v celním skladu na zboží podléhající spotřební dani (řezaný tabák), bylo pro účely daňového dohledu vybaveno tzv. průvodním dokladem podle čl. 18 směrnice, a nebo zda pro účely daňového dohledu postačuje, že je zboží v rámci svého pohybu v EU mezi celními sklady v režimu aktivního zušlechťovacího styku a je nad ním tudíž vykonáván celní dohled spojený s tímto režimem.

Ústní vyjádření ČR

Na ústním jednání konaném dne 28. 1. 2010 navázal VLZ na písemné vyjádření z roku 2009 připravené ve spolupráci s GŘC a zaměřil se na tři body v písemném vyjádření Komise. Zaprvé zdůraznil, že celní a daňový dohled slouží ke zcela odlišným účelům, což se odráží v odlišných kontrolních mechanismech a ve svém důsledku v tom, že účelu daňového dohledu nelze účinně dosáhnout dohledem celním a naopak. Dále se zaměřil na objasnění objektivních odlišností situace v původním řízení od situací, na něž dle výkladu ČR dopadá ustanovení čl. 5 odst. 2 směrnice. Na závěr ČR ze zcela praktického hlediska upozornila na to, že za určitých podmínek by bylo možné dosáhnout toho, aby celní režim saturoval dohled pro účely výběru spotřební daně, ovšem tyto podmínky by byly spojeny s takovou administrativní zátěží na straně povinné osoby, že by celá situace vedla k nárůstu formalit, nikoli jejich úbytku, což je ve zřejmém rozporu s účelem směrnice.

Rozhodnutí Soudního dvora není v souladu s vyjádřeními ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky vynesené v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

C-489/09 *Vandoorne*

Všeobecné informace o případu

Předmětem sporu je možnost vrácení DPH za pohledávku za dodání tabákových výrobků, kterou má navrhovatelka, provozující velkoobchod s tabákovými výrobky v Belgii, vůči svému odběrateli a která se stala definitivně nedobytnou z důvodu platební neschopnosti tohoto odběratele. Pro řešení sporu je rozhodné, zda ob stojí z hlediska práva EU pozice příslušného daňového úřadu, která vychází ze skutečnosti, že použitím zmocnění vyplývajícího z šesté směrnice, využila Belgie na tabákové výrobky oprávněně zjednodušený režim DPH, který má za následek, že se již jednou odvedená daň při dovozu či výrobě promítá v ceně pro spotřebitele a nelze o její vrácení žádat při uskutečňování dalších operací v rámci dodavatelského řetězce. Vzhledem k tomu, že navrhovatelka dotčené tabákové výrobky ani nedovezla, ani nevyrobila, a tedy daň přímo neodvedla, je třeba dle daňového úřadu považovat celou její pohledávku vůči odběrateli za ztracenou.

Písemné vyjádření ČR

Ve spolupráci s MF připravil VLZ písemné vyjádření ve věci a zaslal jej dne 12. 3. 2010 Soudnímu dvoru. Podle názoru ČR systém výběru DPH pouze u zdroje v podobě zvolené Belgie odpovídá kritériím stanoveným čl. 27 šesté směrnice a judikaturou Soudního dvora, přičemž jeho realizace implicitně předpokládá, že obchodník na každém dalším stupni hospodářského procesu nemůže uplatňovat nárok na vrácení DPH. Jelikož je celá DPH odvedena již v prvním stupni hospodářského procesu, obchodník na každém dalším stupni již daň přímo státu neodvádí, a proto mu nemůže být ani vrácena. Dostává se proto do pozice daňového poplatníka, který nemůže mít nárok na vrácení DPH v žádném případě. Použitý zjednodušený postup přitom může být jediným možným účinným nástrojem pro zabránění daňových úniků v oblasti prodeje tabákových výrobků. Podle názoru ČR lze proto učinit závěr, že využitím zjednodušeného postupu podle čl. 27 šesté směrnice je modifikován také institut vrácení daně, zakotvený v článku 11 části C odst. 1 šesté směrnice.

C-157/10 *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*

Všeobecné informace o případu

Případ se týká toho, zda příjmy dosažené v jednom členském státě, které *a priori* podléhají v tomto státě zdanění, avšak daň nebyla uhrazena z důvodu osvobození od daně, podléhají ve státě usazení dotčené společnosti zdanění, nebo zda je lze odečíst od celkové (celosvětové) daňové povinnosti, jako daň zaplacenou v jiném státě.

Písemné vyjádření ČR

Ve spolupráci s MF připravil VLZ písemné vyjádření ve věci a zaslal jej dne 2. 7. 2010 Soudnímu dvoru. Podle názoru ČR právo EU nebrání vnitrostátní právní úpravě (vydané jednostranně nebo na základě dvoustranné smlouvy o zamezení mezinárodního dvojího zdanění), která u korporátní daně a v rámci pravidel o zamezení mezinárodního dvojího zdanění zakazuje odečíst částku daně splatné v jiných členských státech Evropské unie z příjmu dosaženého na jejich území a podléhajícího korporátní dani, pokud navzdory splatnosti není uhrazena z důvodu osvobození, úlevy nebo jakékoli jiné daňové výhody.

10. Svoboda poskytování služeb a usazování

18 zahájených řízení (sázky a hry, poštovní služby, služby cestovního ruchu, volný pohyb advokátů, mezinárodní změna sídla, provozování televizního vysílání, přechodné období v oblasti volného pohybu pracovníků, dohoda o volném pohybu osob se Švýcarskem);

ČR se písemně vyjádřila ve třech věcech.

C-70/10 Scarlet Extended

Všeobecné informace o případu

Odpůrkyně se žalobou domáhala, aby soud konstatoval porušení autorského práva ze strany odvolatelky z důvodu nedovolené výměny hudebních elektronických souborů pomocí programů *peer to peer*, přičemž k tomuto porušování dochází při využívání služeb poskytovatele internetového připojení – odvolatelky. Dále se odpůrkyně domáhala, aby byla odvolatelce uložena povinnost zajistit ukončení porušování autorského práva tím, že svým zákazníkům znemožní jakoukoli formu odesílání nebo přijímání elektronických souborů obsahujících hudební dílo z repertoáru odpůrkyně prostřednictvím programu *peer to peer*. Podstatou položené otázky je určit, zda soudní zákaz v podobě zvažované předkládajícím soudem je v souladu s právem EU, konkrétně se směrnicemi 2001/29/ES a 2004/48/ES, ve spojení se směrnicemi 95/46/ES, 2000/31/ES a 2002/58/ES.

Písemné vyjádření ČR

ČR ve svém vyjádření, které bylo VLZ zpracováno ve spolupráci s MK, MPO a ÚOOÚ a zasláno Soudnímu dvoru dne 12. 5. 2010, navrhuje odpovědět na položenou otázku záporně. Uložení opatření soudem ve vztahu k provozovateli internetové sítě spočívající v určité a do značné míry obecné aktivní prevenci může následovat jedině až po skutečném, prokázaném porušení autorského práva v konkrétním případě a nesmí být takového rozsahu, že by *de facto* zahrnovalo

obecnou povinnost sledovat pohyb elektronických souborů určitého typu ve vztahu ke všem zákazníkům využívajícím předmětnou službu a na základě tohoto monitoringu případně blokovat jejich přenos. Soudní zákaz musí důsledně respektovat zásadu přiměřenosti, a to pokud jde o zásah do svobody podnikání, volného pohybu služeb a technických okolností služeb elektronické komunikace.

C-114/10 *Belpolis Benelux*

Všeobecné informace o případu

Lucemburská stavební společnost obdržela po provedení jednorázových služeb v Belgii dodatečné daňové výměry z důvodu, že neoprávněně uplatňovala na provedené práce sníženou sazbu DPH, kterou lze uplatnit pouze, pokud je podnik registrován jako podnikatel dle belgického zákona o daních z příjmů. Ačkoliv belgická úprava umožňuje registraci jako podnikatel jak belgickým subjektům tak i zahraničním subjektům, je nutné, aby zahraniční osoba, která nemá v Belgii provozovnu, měla bydliště na území Belgie. Vystává otázka slučitelnosti belgické právní úpravy se svobodou volného poskytování služeb, resp. se směrnicí o DPH.

Písemné vyjádření ČR

Písemné vyjádření připravil VLZ ve spolupráci s MPO a odeslal jej dne 31. 5. 2010 Soudnímu dvoru. ČR v něm vyjádřila názor, že belgická právní úprava je v rozporu jak se svobodou volného poskytování služeb, tak se směrnicí o DPH, přičemž oproti postupu navrhovanému předkládacím soudem je zapotřebí na prvním místě zkoumat soulad dané právní úpravy se směrnicí o DPH jakožto sekundárním právním aktem upravujícím danou oblast podrobným způsobem. V této souvislosti ČR navrhuje odpovědět, že belgická právní úprava odporuje zásadě daňové neutrality stanovené judikaturou Soudního dvora v oblasti DPH jakožto specifickému výrazu obecné zásady rovného zacházení práva EU. Subsidiárně navrhuje ČR i kladnou odpověď na otázku ohledně rozporu této právní úpravy se svobodou poskytování služeb. Důvod je ten, že dle předkládacího usnesení belgická právní úprava sice registraci státních příslušníků z jiných členských států umožňuje, ale pouze za předpokladu, že mají bydliště na území Belgie, čímž zcela znemožní uplatnění nižší sazby DPH v případě přeshraničního poskytování služeb.

Dne 13. 9. 2010 předkládající soud stáhl svou žádost o rozhodnutí o předběžných otázkách, věc byla proto vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora ke dni 16. 11. 2010.

C-461/10 *Bonnier Audio*

Všeobecné informace o případu

Navrhovatelky jsou držitelky výlučných práv k 27 knihám ve zvukovém formátu. Jejich práva byla dle jejich tvrzení porušena osobou, která umožnila sdílení těchto knih na FTP. Navrhovatelky se na odpůrkyni, která je poskytovatelkou služeb internetového připojení, v rámci občanskoprávního řízení domáhají, aby jim poskytla podrobnosti týkající se uživatele konkrétní IP adresy. Předkládající soud se táže, zda takovému poskytnutí, resp. vnitrostátní právní úpravě, která jej připouští, nebrání směrnice 2006/24/ES o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MK, ÚOOÚ, MPO a MSp písemné vyjádření ve věci a zaslal jej dne 20. 12. 2010 Soudnímu dvoru. ČR navrhuje odpovědět v tom smyslu, že směrnice 2006/24/ES nebrání tomu, aby bylo poskytovateli internetové služby v občanskoprávním řízení za účelem určení konkrétního účastníka nařízeno, aby nositeli autorského práva nebo jeho zástupci sdělil informace o účastníkovi, kterému poskytovatel internetové služby přidělil konkrétní IP adresu, o které je tvrzeno, že byla použita při porušení jeho práv. Uvedená směrnice se na situaci, která je předmětem řízení, vůbec nevztahuje.

11. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví)

35 zahájených řízení (ochranné známky, průmyslové vzory, autorskoprávní ochrana počítačového programu, dodatková ochranná osvědčení k léčivým přípravkům, paralelní dovozy atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila v osmi věcech.

C-403/08 a C-429/08 *Football Association Premier League e.a. a další*

Všeobecné informace o případu

Případ je řízením o předběžné otázce, která se týká určení, zda (1) jsou dekodovací karty potřebné k příjmu služby TV vysílání fotbalových zápasů, v případě, že jsou používány mimo území licencované pro poskytování této služby, nedovoleným zařízením ve smyslu směrnice 98/84/ES o právní ochraně služeb s podmíněným přístupem, (2) vysílání fotbalových zápasů v barech představuje sdělování autorského díla veřejnosti, (3) britské ustanovení, které postihuje distributory a držitele dekodovacích karet popsaných ad (1), je v souladu se svobodou volného

poskytování služeb a (4) systém dohod o výhradních teritoriálních licencích k poskytování služby TV vysílání fotbalových zápasů, který zabraňuje paralelnímu dovozu dekódovacích karet, je v souladu s pravidly hospodářské soutěže.

Ústní vyjádření ČR

Vystoupení VLZ v rámci ústního jednání ve věci, které se konalo 5. 10. 2010, se koncentrovalo výhradně na otázku hospodářské soutěže a bylo připravováno ve spolupráci s ÚOHS, MK a MPO. ČR tvrdila, že dohody o výhradní teritoriální licenci, ke službě TV vysílání fotbalových zápasů, které vytváří absolutní překážku paralelního dovozu (jako typ dohod), v zásadě mají protisoutěžní cíl. Skutečnost, zda službou dochází ke sdělování autorského díla či nikoli, nemá na toto zjištění vliv. V konkrétním případě neexistují žádné důvody (právní ani ekonomické), které by vylučovaly licenční dohodu uzavřenou pro území Velké Británie z kategorie dohod s protisoutěžním cílem.

C-66/09 *Kirin Amgen*

Všeobecné informace o případu

Případ se týká výkladu nařízení (ES) č. 1768/92 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení (DOO) pro léčivé přípravky, zejména ustanovení, která stanoví podmínky pro udělení DOO a podmínky pro podání žádosti o DOO. Klíčovou otázkou tohoto případu je otázka, zda přistoupení nového členského státu (v předmětném případě LT) k EU má za následek, že lhůta pro podání žádosti o osvědčení, která již jedenkrát objektivně začala běžet dle čl. 3 písm. b) a d) nařízení, běží znovu od data přistoupení či nikoli. Na tuto podstatu mířila také otázka položená Soudním dvorem účastníkům řízení pro účely ústního jednání.

Ústní vyjádření ČR

Ústního jednání ve věci se konalo dne 3. 2. 2010. ČR spolu s ostatními členskými státy navrhla odpovědět na položenou otázku tak, že přistoupení LT k EU nemá žádný vliv na běh lhůty pro podání žádosti podle čl. 3 odst. 2 nařízení. K uvedenému závěru dospěla ČR s odkazem na účel ustanovení o běhu lhůty pro podání žádosti, potažmo účel nařízení jako celku, který je základním kritériem pro určení vztahu mezi ustanoveními nařízení o běhu lhůty. Vystoupení ostatních členských států bylo zcela v souladu s argumenty uvedenými ČR. EK a navrhovatelka tvrdily pravý opak. Zdůraznily, že výklad navrhovaný členskými státy vytváří nerovnost mezi majiteli léčiv, které byly před přistoupením registrovány centrálně a léčiv, které byly registrovány v národním režimu. V této souvislosti dokonce EK interpretovala ustanovení čl. 19a) ii) nařízení, který se týká výhradně ČR, tak, že jediná ČR si vyjednala podmínky pro použití nařízení na registrace uskutečněné před

přistoupením tak nevýhodně, že pokrývá jen omezený okruh léčiv s centrální registrací. VLZ reagoval na uvedené tvrzení EK a uvedl, že význam ustanovení čl. 19a) ii) je přesně opačný, tzn. jediná ČR si vyjednala možnost, aby o DOO mohli po jejím přistoupení k EU za určitých okolností požádat také držitelé centrální registrace, a to proto, že z přistupujících států jediné legislativa ČR znala již před přistoupením institut DOO a umožňovala, aby majitelé českých patentů žádali o centrální registraci léčiv v ES.

Rozhodnutí Soudního dvora je v souladu s vyjádřením ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

C-393/09 Bezpečnostní softwarová asociace (BSA)

Všeobecné informace o případu

Žalobce (jako občanské sdružení ZASTUDENA.cz) podal v roce 2001 u žalovaného, MK ČR, žádost o udělení oprávnění k výkonu kolektivní správy majetkových autorských práv. Žádost se týkala jednak práv povinně kolektivně spravovaných (právo na užití počítačových programů jakožto autorských děl kabelovým přenosem), jednak práv dobrovolně kolektivně spravovaných (mj. právo na vysílání počítačových programů, autorských děl, televizí, a právo na vystavování počítačových programů - autorských děl). MK ČR uvedenou žádost zamítlo, mj. s odůvodněním, že autorský zákon chrání pouze strojový a zdrojový kód počítačového programu, a nikoli výsledek zobrazení počítačového programu na obrazovce počítače (počítačového rozhraní, „look and feel“), kde se uplatňuje toliko ochrana proti nekalé soutěži. Druhý hlavní argument žalovaného je, že kolektivní správa počítačových programů je sice teoreticky možná, povinná nicméně nepřipadá v úvahu a dobrovolná je neúčelná. S touto argumentací se žalobce neztotožnil. Nesouhlasí s kritériem funkcionality; podle jeho názoru je počítačový program chráněn, ať je vnímán v jakémkoli ztvárnění.

Písemné vyjádření ČR

Písemné vyjádření ČR bylo zpracováno VLZ ve spolupráci s MK a zasláno Soudnímu dvoru dne 12. 1. 2010. ČR ve svém vyjádření uvedla, že čl. 1 odst. 2 směrnice 91/250/EHS je třeba vykládat tak, že pro účely autorskoprávní ochrany počítačového programu jakožto autorského díla nepředstavuje grafické uživatelské rozhraní počítačového programu nebo jeho část „vyjádření počítačového programu v jakékoli formě“. Dále ČR došla k závěru, že televizní vysílání grafického uživatelského rozhraní může v závislosti na jeho povaze představovat sdělování autorského díla nebo jeho části veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29/ES, avšak šlo by

o sdělování autorského díla odlišného od počítačového programu, nikoli počítačového programu jako takového.

Ústní vyjádření ČR

VLZ se zúčastnil také ústního jednání ve věci konaného dne 2. 9. 2010. Ve svém vystoupení zdůraznil, že z účelu autorskoprávní ochrany počítačových programů je zřejmé, že za jednu z forem vyjádření počítačového programu lze považovat pouze strojový kód či zdrojový text, nikoliv grafické uživatelské rozhraní coby výsledek práce počítačového programu. Při pohledu na grafické uživatelské rozhraní (resp. jakýkoli jiný výsledek práce počítačového programu) nelze vnímat počítačový program jako takový, tj. způsob, jakým autor programu jednotlivé instrukce formuloval, uspořádal a vzájemně propojil.

Rozhodnutí Soudního dvora je v souladu s vyjádřeními ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

C-482/09 Budějovický Budvar

Všeobecné informace o případu

Budějovický Budvar (dále „BB“) působí na trhu UK od roku 1973, Anheuser-Busch (dále „AB“) od roku 1974. BB má zapsanu ochrannou známku pro označení „Bud“ (na základě žádosti z roku 1976) a obě společnosti mají od 19. května 2000 zapsanu ochrannou známku pro totéž označení „Budweiser“ (AB podala příslušnou žádost v roce 1979, BB v roce 1989). Dne 18. května 2005 (tedy bez jednoho dne za pět let) podala AB žádost, aby byla ochranná známka „Budweiser“ zapsaná pro BB prohlášena za neplatnou, jelikož ochranná známka AB pro totéž označení je starší ochrannou známkou (z důvodu, že byla žádost o její zapsání podána dříve) pro totožný výrobek ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 89/104/EHS a jelikož dosud neuplynula pětiletá doba strpění užívání ve smyslu čl. 9 odst. 1 této směrnice. Když se BB o této žádosti následně dozvěděl, nemohl již podat tutéž žádost vůči ochranné známce zapsané pro AB, neboť již uplynula příslušná doba pěti let. Předkládající soud si není jist, odkdy počíná běžet ona pětiletá lhůta „trpění“ užívání jiné ochranné známky, tedy zda tato lhůta skutečně běží až ode dne zápisu starší ochranné známky, či zda může její běh započnout i dříve. Také je otázkou, zda se vůbec má čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice uplatnit v případě dlouhotrvajícího poctivého souběžného užívání dvou totožných ochranných známek pro totožné výrobky.

Písemné a ústní vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s ÚPV písemné vyjádření ve věci, které bylo dne 15. 3. 2010 zasláno Soudnímu dvoru. ČR v něm zastávala názor, že lhůta pro strpění užívání nezačíná běžet přede dnem zápisu napadené ochranné známky, avšak

známka, která je namítána, zapsána být nemusí. Uplatnění námitek ve smyslu čl. 4 odst. 1 směrnice 89/104/EHS však musí být v souladu s účelem tohoto ustanovení i směrnice jako celku, kterým je ochrana právoplatně nabyté dobré pověsti určitého označení, stejně jako postup v dobré víře. Pokud se naopak někdo snaží v rozporu s cílem sledovaným příslušným ustanovením získat nepatřičnou výhodu na újmu jiného subjektu, dopouští se zneužití práva a podle ustálené judikatury Soudního dvora se v takovém případě nemůže ustanovení unijního práva dovolávat. Tak tomu je v případě, kdy se někdo snaží získat výhodu nad protivníkem pomocí určité lsti, jelikož potom logicky není v dobré víře, že má na získání kýžené výhody právo.

Na ústním jednání konaném 24. 11. 2010 VLZ v souladu s předchozím písemným vyjádřením zastával názor, že čl. 4 odst. 1 směrnice 89/104/EHS není použitelný v případě, kdy mezi dotčenými ochrannými známkami nehrozí nebezpečí záměny, tedy pokud má každá z nich vybudovanou svou dobrou pověst a nijak netěží z dobré pověsti svého konkurenta. Tak je tomu i v případě totožného označení pro totožné zboží či služby, přestože směrnice na tuto možnost výslovně nepamatuje. Ustanovení směrnice se navíc nelze dovolávat zneužívajícím způsobem, tedy ve snaze získat formálním dodržáním podmínek takové výhody, jejíž poskytnutí by bylo v rozporu s cílem, který příslušná ustanovení sledují.

C-207/10 *Paranova Danmark et Paranova Pack*

Všeobecné informace o případu

Třetí podmínka stanovená judikaturou Soudního dvora jako vodítko pro určení, zda má majitel ochranné známky právo podat námitky proti dalšímu uvádění na trh léčivého přípravku, který byl přebalen a opatřen dodatečným vnějším označením, požaduje, „[aby] na obalu byl jasně uveden původce nového označení výrobku a jméno jeho výrobce“. Otázkou je, zda se „původcem nového označení výrobku“ rozumí paralelní dovozce nebo osoba, která léčivý přípravek skutečně (fyzicky) přebalila a zda tato osoba musí být uváděna na obalu léčivého přípravku.

Písemné vyjádření ČR

Písemné vyjádření vypracoval VLZ ve spolupráci s MZd a SÚKL a zaslal jej dne 10. 8. 2010 Soudnímu dvoru. Dle ČR čl. 7 odst. 2 směrnice 89/104/ES o ochranných známkách ani jej interpretující judikaturu nelze interpretovat v tom smyslu, že by „původcem nového označení“ byla osoba, která léčivý přípravek skutečně (fyzicky) přebalila. Závěr vyplývá jak ze systematiky (ze vztahu čl. 7 odst. 2 směrnice a čl. 36 SFEU), tak zejména z účelu čl. 7 odst. 2, kterým je zajistit ochranu legitimních zájmů majitele ochranné známky a stanovit její rozsah. Konkrétně třetí podmínka chrání práva majitele ochranné známky tím, že zajišťuje, aby (průměrný) spotřebitel nebo

konečný uživatel nenabyli mylně dojem, že za přebalení léčivého přípravku je odpovědný majitel ochranné známky. S ohledem na uvedený účel je relevantní požadovat, aby byla na obalu uvedena současně vedle osoby majitele ochranné známky rovněž osoba od osoby majitele odlišná. Nehraje již však žádnou roli o jakou (odlišnou) osobu se jedná. Navíc z ustanovení čl. 54 odst. 1 písm. k) směrnice 2001/83/ES o humánních léčivých přípravcích vyplývá, že na vnějším obalu léčivých přípravků nebo na vnitřním obalu, pokud vnější obal neexistuje, musí být uvedeno jméno a adresa držitele rozhodnutí o registraci. Je tedy zřejmé, že paralelní dovozce musí být na obalu uveden vždy. Pokud by na obalu měla být uvedena osoba, která výrobek skutečně přebalila, jednalo by se o údaj navíc.

C-267/10 a C-268/10 *Rossius a další*

Všeobecné informace o případu

Spor se týká daňového nedoplatku, kterého se měli dopustit dva belgičtí vojáci tím, že prodávali se souhlasem svých nadřízených cigarety jiným vojákům v Belgii, přičemž tyto cigarety byly určeny ke konzumaci vojáky na zahraničních misích, a tudíž původně ze zákona nepodléhaly spotřební dani. Aniž by bylo zřejmé proč, vyvstává pro předkládací soud otázka, jak je možné, že Belgie na straně jedné v rámci zdravotnické politiky potírá užívání tabákových výrobků, a na straně druhé ale v rámci fiskální politiky z kouření profituje a implicitně jej podporuje.

Písemné vyjádření ČR

Ve spolupráci s MF vypracoval VLZ písemné vyjádření ve věci a dne 8. 9. 2010 jej zaslal Soudnímu dvoru. V tomto vyjádření ČR navrhuje, aby Soudní dvůr shledal žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce za nepřipustné. ČR se domnívá, že jde o zcela hypotetický případ, který nemá reálnou souvislost s projednávanými případy v původních řízeních, a to jak z hlediska faktického, tak z hlediska právního.

C-307/10 *The Chartered Institute of Patent Attorneys*

Všeobecné informace o případu

Žalobce požádal v UK o registraci ochranné známky „IP TRANSLATOR“ pro užívání v souvislosti s „Výchovou; vzděláváním; zábavou; sportovními a kulturními aktivitami“ ve třídě 41 Niceského třídění. Toto označení odpovídá označení celé třídy 41 Niceského třídění, přičemž do této třídy spadají také překladatelské služby, pro které nemohla být požadovaná ochranná známka zapsána. Známkový úřad v souladu se sdělením předsedy OHIM č. 4/03 posoudil žádost tak, že se vztahuje na celou třídu 41 Niceského třídění, a jelikož nemohla být ochranná známka zaregistrována pro překladatelské služby a přihláška nebyla o tuto oblast zúžena,

žádost zamítl. Předkládající soud se proto Soudního dvora ptá, zda lze vůbec pro určení výrobků a služeb, na které se má ochranná známka vztahovat, používat obecná označení, zda se tato označení mohou shodovat s názvy tříd dle Niceského třídění, a pokud ano, zda je výklad ve sdělení předsedy OHIM č. 4/03 správný.

Písemné vyjádření ČR

VLZ ve spolupráci s ÚPV připravil písemné vyjádření ve věci a zaslal jej dne 1. 10. 2010 Soudnímu dvoru. ČR navrhuje odpovědět v tom smyslu, že žadatel o zápis ochranné známky musí dostatečně určitě specifikovat výrobky a služby, na které se má známka vztahovat, přičemž konkrétní míra určitosti je závislá na okolnostech každého jednotlivého případu. Toto posouzení je nutné učinit i v případě užití označení, které se shoduje s názvem třídy dle Niceského třídění. Užití takového označení není *a priori* vyloučeno, pak je však určení omezeno pouze na výrobky a služby odpovídající tomuto označení, nikoli na všechny výrobky a služby zahrnuté do třídy dle Niceského třídění se shodným názvem.

C-385/10 *Elenca*

Všeobecné informace o případu

Navrhovatelka uvádí v řadě členských států na trh nafukovací termoreaktivní vložky do komínů, což je nová technologie v porovnání s tradičními vložkami do komínů. Dle italských právních a správních předpisů je ale možné nainstalovat do krbů pouze vložky opatřené značkou ES, která ovšem předpokládá přijetí harmonizované normy pro tento nový typ technologie. Vedle otázky stanovení označení ES za závazné členským státem zároveň vyvstává otázka uplatnění zásady vzájemného uznávání v oblasti jako je oblast stavebních výrobků, která – ačkoliv existuje patřičná směrnice – je do velké míry neharmonizovaná, neboť neexistují harmonizované normy pro velkou část stavebních výrobků.

Písemné vyjádření ČR

Dne 19. 10. 2010 bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, které VLZ zpracoval ve spolupráci s MPO a v němž se uvádí, že pro dotčené výrobky harmonizované normy neexistují, a tudíž je třeba italskou úpravu posoudit ve světle primárního práva na volný pohyb zboží. V předmětné věci je vnitrostátní úprava způsobilá uživatele od používání dotčených výrobků odradit a je třeba ji považovat za nepřiměřené omezení, k jehož vzniku došlo tím, že italský zákonodárce opomněl zohlednit možnost vývoje nových technologií, jako jsou dotčené vložky, pro které dosud žádné harmonizované normy neexistují.

12. Volný pohyb kapitálu

2 zahájená řízení (zneužívání trhu, vztah k EHP);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-445/09 IMC Securities

Všeobecné informace o případu

Jádrem předběžné otázky je výklad věty „udržovat na abnormální nebo umělé úrovni“ dle směrnice 2003/6/ES o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem. Spor vznikl poté, co žalobkyně na základě veřejně dostupných informací zjistila, že ve vztahu k určitému fondu je ze strany jedné velké banky vydán určitý příkaz k nákupu. Na základě této skutečnosti žalobkyně během několika minut vydala několik hromadných příkazů, na základě kterých se kurs fondu snížil o 10 % a žalobkyně nakoupila 10 000 akcií tohoto fondu, načež se pak kurs fondu přiblížil své výchozí hodnotě. Žalobkyně tvrdí, že se nedopustila manipulace s trhem, neboť její jednání nelze zařadit pod pojem „udržování na abnormální nebo umělé úrovni“, který zejména vyžaduje fixaci ceny na určitou, déle trvající dobu.

Písemné vyjádření ČR

Dne 12. 3. 2010 bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, které VLZ připravil ve spolupráci s MF a v němž je zastáván názor, že časové aspekty jsou pro posouzení toho, zda došlo k manipulaci s trhem ve smyslu čl. 1 bod 2 písm. a) druhá odrážka směrnice o zneužívání trhu, irelevantní. V této souvislosti Česká republika zejména uvádí, že je nutné posuzovat jednání osoby z toho pohledu, zda provedla obchod, který vedl ke kurzu na abnormální či umělé úrovni ve smyslu čl. 1 bod 2 písm. a) druhá odrážka směrnice, a zda současně takový postup odpovídal přijatým tržním praktikám a byl aprobovaný.

13. Ochrana spotřebitele

6 zahájených řízení (nekalé obchodní praktiky, smlouvy uzavírané na dálku, nepřiměřené podmínky spotřebitelských smluv, záruky na spotřební zboží, odpovědnost za selhání zdravotnických výrobků);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

14. Volný pohyb osob

26 zahájených řízení (uznávání kvalifikací, rovné zacházení v zaměstnání, uznávání příjmení, právo pobytu rodinných příslušníků občanů EU, kontroly v příhraničních oblastech atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila ve čtyřech věcech.

C-208/09 Sayn-Wittgenstein

Všeobecné informace o případu

Ilonka Sayn-Wittgenstein, rakouská občanka, získala šlechtický titul „Fürstin von“ prostřednictvím adopce v Německu. Rakouské orgány zprvu příjmení Fürstin von Sayn-Wittgenstein uznaly a zapsaly, nicméně později (po cca patnácti letech) si „uvědomily“, že rakouská právní úprava používání šlechtických titulů zakazuje a přistoupily k úpravě příjmení vymazáním „Fürstin von“. Ilonka Sayn-Wittgenstein se brání mj. poukazem na čl. 21 SFEU.

Ústní vyjádření ČR

ČR nepředložila písemné vyjádření. Jelikož však česká právní úprava (stejně jako rakouská) zakazuje používání šlechtických titulů, požádala ČR o účast na ústním jednání, které se konalo dne 17. 6. 2010. Ve svém ústním vystoupení, připraveném VLZ ve spolupráci s MV, prosazovala ČR názor, podle něhož aplikací uvedené právní úpravy zásadně nemůže dojít k porušení čl. 21 SFEU (dříve čl. 18 SES), a to zejména proto, že funkce titulů (šlechtických, akademických a jiných) se výrazně liší od funkce jména; tituly nemají identifikační funkci, a proto rozdíl mezi právními úpravami členských států nemohou způsobovat takové profesní či soukromé obtíže, jaké mohou způsobovat rozdíly v právních úpravách týkajících se jmen. I v případě, že podle právní úpravy určitého členského státu (v daném případě Německa) se šlechtický titul považuje za součást příjmení, nebrání čl. 21 SFEU aplikaci právní úpravy jiného členského státu (v daném případě Rakouska), pokud používání šlechtických titulů zakazuje, resp. takové tituly neuznává (což je předmětem výlučné pravomoci daného členského státu), resp. pokud by používání šlechtického titulu bylo v rozporu s veřejným pořádkem takového členského státu.

Rozhodnutí Soudního dvora je v souladu s vyjádřením ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

C-391/09 Runevič-Vardyn et Wardyn

Všeobecné informace o případu

Předběžnými otázkami se předkládající soud v podstatě ptá, zda je vnitrostátní právní úprava, kterou se stanoví, že křestní jména a příjmení osob bez ohledu na jejich státní příslušnost nebo (etnický) původ mohou být v dokladech o osobním stavu uváděna pouze s použitím písmen národního jazyka (tj. v případě litevštiny s použitím latinských písmen a bez použití diakritických značek, ligatur nebo jiných úprav latinské abecedy, jež jsou používány v jiných jazycích), slučitelná 1) se

směrnicí 2000/43/ES, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, 2) s právem občanů EU volně se pohybovat (čl. 21 SFEU) a 3) se zákazem diskriminace na základě státní příslušnosti (čl. 18 SFEU).

Písemné vyjádření ČR

Vyjádření bylo zpracováno VLZ ve spolupráci s MV a zasláno Soudnímu dvoru dne 4. 1. 2010. ČR zdůraznila, že je třeba od sebe striktně odlišovat dvě situace: 1) vnitrostátní pravidlo hostitelského členského státu odmítá uznat jméno občana EU, které je v souladu s právem zaregistrováno v jiném členském státě (tj. určení jiného než zaregistrovaného jména), 2) vnitrostátní pravidlo hostitelského členského státu uznává jméno občana EU, které je v souladu s právem zaregistrováno v jiném členském státě (tj. neurčuje jiné jméno), ale vyžaduje jeho přepis do národního jazyka. První situace se tedy týká určení jména, zatímco druhá jeho zápisu. Zatímco první je z pohledu práva EU nepřijatelná, druhá, o kterou se jedná v předmětném případě, je s ním v souladu, pokud nedochází ke změně výslovnosti jména nebo jeho zkreslení. ČR navíc ve všech třech situacích, které položené otázky pokrývají, vyloučila s ohledem na její věcnou působnost aplikovatelnost směrnice.

C-188/10 a C-189/10 *Melki a další*

Všeobecné informace o případu

Pánové Melki a Abdeli byli zadrženi při kontrole dokladů totožnosti, ke které má francouzská policie zvláštní oprávnění ve francouzském příhraničním pásmu, a bylo zjištěno, že pobývají ve Francii nelegálně. Dotčení napadají oprávněnost provedené kontroly, jelikož v rámci Schengenského prostoru je zaručena možnost překračovat vnitřní hranice bez kontrol osob. Předkládající soud si jednak není jist slučitelností zvláštního oprávnění provádět určité kontroly v příhraničním pásmu s unijním právem, a rovněž se táže, zda povinnost uložená vnitrostátním právem předložit takovou otázku nejdříve vnitrostátnímu ústavnímu soudu k posouzení souladu s francouzskou ústavou a s mezinárodními závazky Francie není v rozporu se zásadou přednosti unijního práva, jak ji definuje Soudní dvůr. Soudní dvůr o této věci rozhoduje ve zrychleném řízení.

Písemné a ústní vyjádření ČR

Písemné vyjádření, vypracované VLZ ve spolupráci s MV a MSp, bylo Soudnímu dvoru zasláno dne 17. 5. 2010. ČR v něm zastávala názor, že ze zásady přednosti práva Unie vyplývá, že vnitrostátní soud je povinen zajistit plný účinek práva Unie tím, že přezkoumá slučitelnost vnitrostátního práva s unijním právem a rozporné ustanovení vnitrostátního právního předpisu nepoužije, aniž by se musel nejprve

obracet na vnitrostátní ústavní či jiný soud. Dále pak nařízení č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex), brání vnitrostátní právní úpravě, která zavádí speciální kontrolní policejní pravomoci vázané obecně na vymezené příhraniční území. Tato skutečnost však nic nemění na tom, že příslušné orgány členského státu mohou vyvodit patřičné důsledky vůči osobám, které se na území tohoto členského státu nacházejí neoprávněně. VLZ tyto argumenty hájil také na ústním konaném dne 2. 6. 2010.

Rozhodnutí Soudního dvora je v souladu s vyjádřeními ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

C-411/10 a C-493/10 NS a další

Všeobecné informace o případu

Odvolatel, afgánský státní příslušník, požádal o azyl ve Spojeném království. Odpůrkyně požádala v souladu s nařízením č. 343/2003 orgány Řecka, aby jej pro účely posouzení této žádosti převzalo, a připravovala kroky k vyhoštění. Odvokatel se však těmto krokům brání s poukazem na to, že vzhledem k přetrvávajícím závažným systematickým nedostatkům v řecké azylové praxi, které ohrožují jeho základní právo žádat a získat azyl, jej orgány Spojeného království nesmí do Řecka vrátit, neboť by tím porušily jeho základní práva dle Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Vzhledem k tomu, že otázku pokládá britský soud, je rovněž otázkou, jak její zodpovězení ovlivní Protokol o uplatňování Listiny v Polsku a ve Spojeném království.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MV písemné vyjádření ČR, odeslané Soudnímu dvoru dne 15. 12. 2010, v němž zastává názor, že rozhodnutí členského státu nevyužít možnosti převzít příslušnost pro řízení o azylu není rozhodnutím ve smyslu unijního práva. Nařízení neklade žádné podmínky, za nichž by členský stát takové rozhodnutí musel učinit, tudíž má členský stát v tomto ohledu plnou volnost uvážení. Uvedené rozhodnutí tudíž není uplatňováním práva Unie ve smyslu čl. 51 Listiny, a tedy jej nelze posuzovat z hlediska souladu s ustanoveními Listiny. Navíc je třeba zdůraznit, že v rámci Evropské unie je třeba vycházet ze zásady vzájemné důvěry mezi členskými státy, tedy nelze vycházet z předpokladu, že v jiném členském státě nebudou v rámci azylového řízení porušena práva dotčené osoby.

15. Sociální politika

29 zahájených řízení (pracovní doba, pracovní poměry na dobu určitou, rodičovská dovolená, vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, ochrana zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-307/09 až C-309/09 *Vicoplus a další*

Všeobecné informace o případu

V souladu s Aktem o podmínkách přistoupení uplatňovalo Nizozemí až do 1. 5. 2007 přísnější opatření stran přístupu polských státních příslušníků na nizozemský trh práce. Podle těchto opatření bylo třeba k zaměstnávání cizích státních příslušníků v Nizozemí získat patřičné povolení. Povinnost získat povolení se nevztahovala na cizí státní příslušníky, kteří v Nizozemí dočasně pracovali pro zaměstnavatele, který měl sídlo v jiném členském státě (tzn. využívající svobody volného pohybu služeb), pokud se nejednalo o službu spočívající v poskytování pracovníků. Je otázkou, zda dané omezení lze vztáhnout také na službu poskytování pracovníků, či zda by takový postup byl v rozporu se svobodou volného pohybu služeb. Zároveň vyvstává otázka výkladu pojmu „vysílání pracovníků“ ve smyslu směrnice 96/71/ES.

Ústní vyjádření ČR

Na ústním vyjádření konaném dne 8. 7. 2010 VLZ navázal na písemné vyjádření z roku 2009 připravené ve spolupráci s MPO a MPSV. S ohledem na odlišná stanoviska Polska a Komise na straně jedné (pracovní povolení nelze vyžadovat) a ostatními (starými) členskými státy na straně druhé (zastávajícími přesně opačný názor) byla na ústním jednání podrobněji prezentována „střední cesta“ navrhovaná ČR již v písemné fázi řízení. V rámci vystoupení tak zaznělo, že s ohledem na rozsudek ve věci C-113/89 *Rush Portuguesa* členské státy mohou zabránit poskytování pracovníků v rámci přechodného období. Nicméně jde o výjimku z aplikace práva EU, která by neměla zasahovat do případů, kdy skutečně jde o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb. Je proto třeba aplikovat kritéria jako jsou existence pracovního vztahu s poskytovatelem služby, skutečného podléhání pokynům ze strany poskytovatele a případného poskytováním know-how. V první řadě by ale hostitelské členské státy měly pomocí administrativní spolupráce nejdříve zjistit, zda podnikatel vůbec poskytuje obdobné služby v domovském státě.

C-388/09 *Da Silva Martins*

Všeobecné informace o případu

Předmětem tohoto případu je posouzení, zda je v souladu s články 27 a 28 nařízení (EHS) č. 1408/71 a ustanoveními primárního práva o volném pohybu pracovníků (čl. 45 a 48 SFEU) taková vnitrostátní úprava, která stanoví, že pokud důchodce, který pobírá dílčí důchod od jednoho členského státu (DE), v němž mu současně vznikl nárok na peněžité dávky dlouhodobé péče, tento nárok ztrácí v případě přesunu svého bydliště do jiného členského státu (PT), který mu rovněž poskytuje dílčí důchod, nicméně uvedenou peněžitou dávku dlouhodobé péče předpisy tohoto státu neupravují.

Písemné vyjádření ČR

Vyjádření ČR, zaslané Soudnímu dvoru dne 8. 1. 2010, zpracoval VLZ ve spolupráci s MPSV a MZd. ČR navrhla Soudnímu dvoru odpovědět tak, že předmětná úprava je slučitelná jak s čl. 27 a 28 nařízení č. 1408/71/EHS, tak s primárním právem. Ve své argumentaci vychází z principu jednoho kompetentního státu, který se u dávek z nemoci uplatňuje. Z něj dále vyplývá, že je vyloučeno, aby k poskytování jednoho typu dávek byl příslušný členský stát podle čl. 27 nařízení a k jinému členský stát podle čl. 28. Fakticky by tím došlo k dvojímu plnění za stejným účelem, což by bylo v rozporu s článkem 12 nařízení. Ve vztahu ke konfliktu s ustanoveními primárního práva o volném pohybu pracovníků ČR odkázala na judikaturu Soudního dvora v této oblasti, ze které jasně vyplývá, že čl. 45 SFEU nezaručuje, že přestěhování do jiného členského státu bude neutrální z hlediska sociálního zabezpečení. Případné nevýhody nebo naopak výhody, které v konkrétním případě pro osobu v souvislosti s realizací svobody pohybu vzniknou, jsou důsledkem kombinace existujících modalit vnitrostátních právních úprav sociálního zabezpečení použitelných podle nařízení a nikoli důsledkem podmínek stanovených právními řády členských států, jejichž systémy se v konkrétním případě střetly.

C-399/09 *Landtová*

Všeobecné informace o případu

NSS ČR se dvěma předběžnými otázkami dotazuje a) na výklad přílohy III část A. bod 6 v návaznosti na čl. 7 odst. 2 písm. c) nařízení Rady (ES) č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, ve vztahu k aplikaci vnitrostátního pravidla, podle něhož česká instituce sociálního zabezpečení v plném rozsahu hodnotí pro nárok na dávku i pro stanovení její výše dobu pojištění získanou na území bývalé České a Slovenské Federativní Republiky do 31.12.1992, i když k jejímu zhodnocení

je podle uvedeného kritéria příslušná instituce sociálního zabezpečení Slovenské republiky a b) zda je v souladu s komunitárním právem, zejména se zásadou zákazu diskriminace, pokud se výše uvedený výklad použije pouze ve vztahu k občanům ČR s bydlištěm v ČR.

Písemné a ústní vyjádření ČR

Vyjádření ČR vypracoval VLZ ve spolupráci s MPSV. Nejprve bylo Soudnímu dvoru zasláno dne 2. 2. 2010 písemné vyjádření, poté se VLZ účastnil i ústního jednání konaného dne 25. 11. 2010. Obě vyjádření ve věci byla projednána a schválena vládou.

V písemném vyjádření navrhovala ČR Soudnímu dvoru, aby konstatoval rozpor pravidla judikovaného Ústavním soudem ČR s právem Unie, konkrétně především s čl. 46 odst. 2 nařízení č. 1408/71 (zejména v tom smyslu, že uvedené pravidlo požaduje po české instituci sociálního zabezpečení, aby tzv. teoretickou výši důchodu považovala za jeho skutečnou výši) a podpůrně s čl. 45 SFEU (pokud jde o podmínku bydliště na území ČR) a čl. 18 SFEU (pokud jde o podmínku českého občanství). V rámci ústního jednání VLZ přednesl v souladu s předchozím písemným vyjádřením názor, že judikatura Ústavního soudu ke kauzám „slovenských důchodů“ neřeší přičitatelnost dob pojištění získaných v ČSFR nástupnickým státům, ale pouze způsob, jak s těmito dobami pojištění nakládat při určování výše dávky, kterou mají vyplácet české instituce sociálního zabezpečení. Tím však zasahuje do úpravy tohoto postupu v nařízení, když v rozporu se zde stanoveným postupem ukládá považovat teoretickou výši dávky za skutečnou. Navíc tímto způsobem dochází ke dvojímu zohlednění téže doby pojištění, což nařízení rovněž zapovídá.

C-428/09 *Union syndicale „Solidaires Isère“*

Všeobecné informace o případu

Francouzský Conseil d'État se táže, zda příležitostnou účast fyzické osoby na výkonu nebo řízení kolektivní výchovné činnosti organizované pro nezletilé děti během školních prázdnin, dovolených nebo v jejich volném čase, lze subsumovat pod některou z výjimek zakotvených v čl. 17 směrnice 2003/88/ES. Pokud by tomu tak bylo, dotazuje se, zda maximální hranici osmdesáti dnů této činnosti za rok lze považovat za rovnocennou náhradní dobu odpočinku, resp. náležitou ochranu ve smyslu čl. 17 odst. 3 směrnice 2003/88/ES.

Písemné vyjádření ČR

Vyjádření ČR bylo zpracováno ve spolupráci s MPSV a odesláno Soudnímu dvoru dne 4. 2. 2010. Podle názoru ČR se směrnice 2003/88/ES vztahuje na příležitostné

a sezónní pracovníky vykonávající pracovní činnost v rekreačních a volnočasových zařízeních. Nicméně posouzení, zda příležitostná a sezónní činnost těchto osob lze zahrnout pod činnosti, u nichž se „*délka pracovní doby se [vzhledem k zvláštní povaze dotyčných činností] neměří nebo není předem určena nebo si ji mohou určit sami pracovníci*“ podle odstavce 1 čl. 17 směrnice 2003/88/ES přísluší vnitrostátnímu soudu. ČR se dále domnívá, že s ohledem na informace dostupné z předkládacího usnesení předmětnou činnost spíše nelze považovat za „*činnost[i] související [...] se zajištěním ostrahy nebo dozoru vyžadujících neustálou přítomnost za účelem ochrany majetku a osob*“ podle odst. 3 písm. b) čl. 17. Konečné rozhodnutí doporučuje ovšem i v tomto případě ponechat na vnitrostátním soudu. ČR uzavírá, že vnitrostátní předpis omezující pracovní činnost osob, které uzavřely předmětnou smlouvu, v rekreačních a volnočasových zařízeních na osmdesát odpracovaných dnů ročně nelze považovat za poskytnutí „*rovnocenné náhradní doby odpočinku*“ či „*náležit[é] ochran[y]*“ požadované směrnicí.

Rozhodnutí Soudního dvora je částečně v souladu s vyjádřením ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

C-149/10 Chatzi

Všeobecné informace o případu

V této věci je otázkou, zda přiznání jediné rodičovské dovolené při narození vícero dětí místo násobného nároku na dovolenou je v rozporu s unijním právem a zda zakládá diskriminaci vícero dětí na základě narození.

Písemné a ústní vyjádření ČR

VLZ zaslal dne 31. 5. 2010 Soudnímu dvoru písemné vyjádření vypracované ve spolupráci s MSp a MPSV a následně se zúčastnil také ústního jednání konaného dne 7. 7. 2010. Ve svém vyjádření ČR zdůraznila, že nositelem práva na rodičovskou dovolenou není dítě, ale jeden z rodičů, který má právo uplatnit vůči svému zaměstnavateli z tohoto důvodu překážku v práci na své straně. Účelem přiznání práva na rodičovskou dovolenou je umožnit rodiči, aby po určitou dobu mohl o své dítě celodenně osobně pečovat, tedy se dítěti celý den věnovat a uspokojovat jeho potřeby. Tohoto účelu je přitom dosaženo i při jediné rodičovské dovolené k narození vícero dětí. Zvýšené požadavky na péči o vícero dětí přitom řeší jiné nároky, zejména na příslušné dávky. Předmětná směrnice ponechává velmi širokou míru diskrece pro nastavení systému čerpání rodičovské dovolené. Je na členských státech, dle možností jejich sociálních systémů, jak široce nastaví nárok na rodičovskou dovolenou, včetně možnosti více nároků při narození vícero dětí. Ze směrnice však povinnost jejího zavedení nevyplývá.

Rozhodnutí Soudního dvora je v souladu s vyjádřeními ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

16. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

8 zahájených řízení (systémy sociálního zabezpečení, sociální zabezpečení zaměstnanců, OSVČ a jejich rodinných příslušníků atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

17. Vnější vztahy

Žádné zahájené řízení;

18. Celní unie

13 zahájených řízení (výklad nařízení (EHS) č. 2913/92, celní kodex, pojem „zboží“, úkony celního orgánu, podmínky vzniku celního dluhu, ukončení tranzitního režimu, režim aktivního zušlechťovacího styku, celní hodnota zboží; antidumpingové clo atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila v sedmi věcech.

C-446/09 Philips a C-495/09 Nokia

Všeobecné informace o případech

Případ *Philips* se týká toho, zda lze vůči zboží, jež není zbožím Společenství a nachází se v celním režimu tranzitu, uplatnit fikci jeho výroby v EU. V případě *Nokia* se řeší, zda předpokladem přijetí opatření celními orgány vůči zboží, jež není zbožím Společenství a nachází se v celním režimu tranzitu, je existence konkrétního důkazu o tom, že zboží porušuje právo duševního vlastnictví či naopak stačí pouhé podezření.

Písemné a ústní vyjádření ČR

ČR nejprve zaslala dne 12. 3. 2010 Soudnímu dvoru písemné vyjádření vypracované VLZ ve spolupráci s GŘC k případu *Nokia*, v němž došla k závěru, že za uvedených podmínek nelze zadržené zboží považovat za padělek ve smyslu nařízení. Argumentačně vychází uvedený závěr ČR z toho, že o zásah do práv majitele ochranné známky, k němuž musí nutně dojít, aby mohlo být zboží považováno za padělek ve smyslu nařízení, půjde pouze tehdy, pokud zadržené zboží pochází nebo směřuje na trh EU, o čemž v původním sporu prokazatelně neexistuje žádný důkaz.

Následně se ČR účastnila také ústního jednání konaného v těchto spojených věcech dne 18. 11. 2010, kde se vyjádřila v tom smyslu, že nařízení (ES) č. 1383/2005 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušování práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo, ani nařízení (ES) č. 3295/94, které jej nahradilo, nestanoví ve vztahu ke zboží v tranzitu fikci výroby v EU (případ *Philips*) a že podmínkou přijetí opatření celními orgány vůči těmto zboží je podle čl. 9 nového nařízení existence důvodného podezření na to, že zboží v tranzitu bude skutečně uvedeno na trh v EU - pouze tehdy totiž může dojít k porušení práva majitele ochranné známky, o kterou jde v předmětné věci.

C-138/10 DP Group

Všeobecné informace o případu

Žalobce podal celní prohlášení, přičemž při jeho přijímání celní orgán odebral vzorky zboží za účelem přesného zjištění kategorie zboží pro účely výpočtu cla a DPH. Následně po zjištění, že zboží spadá do jiné kategorie, než bylo uvedeno v celním prohlášení, doměřil celní úřad žalobkyni clo a DPH. Žalobce napadá celní prohlášení z důvodu, že obsahovalo chybné údaje a clo a DPH vyměřené na základě tohoto prohlášení, proto byla vyměřena v nesprávné výši. Předkládající soud se Soudního dvora táže na charakter úkonu celního orgánu, jímž přijímá celní prohlášení, zejména jaké skutečnosti přitom zjišťuje a svým přijetím stvrzuje a zda se jedná o individuální správní akt napadnutelný u soudu.

Písemné vyjádření ČR

Ve spolupráci s GŘC připravil VLZ písemné vyjádření, které následně dne 23. 6. 2010 zaslal Soudnímu dvoru. ČR zastává názor, že přijetí celního prohlášení není rozhodnutím ve smyslu čl. 4 bodu 5 celního kodexu, nýbrž pouze úkonem v rámci jedné fáze řízení o propuštění zboží do celního režimu, která spolu s navazujícími fázemi tvoří jediný procesní postup, jenž má své vyústění ve vydání jediného rozhodnutí, a sice rozhodnutí o propuštění či nepropuštění zboží do navrženého celního režimu. Ve fázi přijetí přitom celní orgán neprovádí věcnou kontrolu. ČR dále odpověděla tak, že vymezení okruhu úkonů správních orgánů, které mohou být přezkoumány vnitrostátními soudy, je sice na základě zásady procesní autonomie členských států ponecháno vnitrostátním předpisům, soudní přezkoumání je však v daném případě limitováno na okruh skutečností, které lze považovat za přijetí celního prohlášení za stvrzené.

C-153/10 Sony Logistics

Všeobecné informace o případu

Společnost SCEE požádala v UK o závaznou informaci o celním zařazení zboží. Dle dohody uzavřené s SCEE požádala účastnice řízení v květnu 2001 vlastním jménem a na vlastní účet (nikoli jako zástupce SCEE ve smyslu celního kodexu) v Nizozemsku o propuštění předmětného zboží do volného oběhu, přičemž uplatnila celní zařazení dle závazné informace vydané SCEE v UK. Ve věci jde o určení, zda se může v souladu s právem EU závazné informace o celním zařazení zboží dovolávat také účastnice řízení, tj. osoba, která je deklarantem a je spřízněna s osobou oprávněnou, sama jí však není, a zda tak může učinit s ohledem na existující vnitrostátní nařízení.

Písemné vyjádření ČR

ČR ve svém písemném vyjádření, které vypracoval VLZ ve spolupráci s GŘC a odeslal dne 2. 7. 2010 Soudnímu dvoru, navrhuje odpovědět na položenou otázku záporně, tj. že deklarant, který vlastním jménem a na vlastní účet předloží celní prohlášení s návrhem na propuštění zboží do volného oběhu, se nemůže s úspěchem odvolávat na závaznou informaci o sazebním zařazení, když osoba k ní oprávněná není tento deklarant, nýbrž spřízněná společnost, z jejíhož pověření tento deklarant předložil celní prohlášení. Závěr ČR vyplývá z povahy závazné informace, která je právním aktem *ad personam*, který přiznává práva pouze tomu, komu je vydána – jako oprávněné osobě, která je jako jediná oprávněna se jí dovolávat. Tato povaha závazné informace je jednoznačně seznatelná z ustanovení čl. 12 odst. 2 celního kodexu ve spojení s čl. 10 odst. 1 prováděcího nařízení, a to zejména, čteme-li jej spolu se stanoviskem generální advokátky Christine Stix-Hackl ve věci C-495/03 *Intermodal Transports BV* a rozsudkem Soudního dvora v téže věci. Právo EU brání tomu, aby se účastník řízení v předmětném případě mohl s úspěchem dovolávat vnitrostátního nařízení, z něž lze usuzovat na jeho legitimní očekávání, pokud jde o uplatnitelnost závazné informace. Ustanovení vnitrostátního nařízení totiž zjevně duplikuje bezprostředně aplikovatelné ustanovení unijního práva (celního kodexu).

C-262/10 Döhler Neuenkirchen

Všeobecné informace o případu

Žalobkyně dovážela do EU v režimu aktivního zušlechťovacího styku koncentráty ovocných šťáv. Podle podmínek režimu byla žalobkyně povinna ukončit režim vždy posledního dne kalendářního čtvrtletí následujícího po propuštění zboží do předmětného režimu a následně do 30 dnů zaslat dohlížejícímu celnímu úřadu vyúčtování. Žalobkyně ani po upomínce nesplnila povinnost předložení vyúčtování,

a proto jí žalovaný vyměřil dovozní clo s odkazem na čl. 204 odst. 1 písm. a) celního kodexu.

Písemné vyjádření ČR

VLZ vypracoval ve spolupráci s GŘC písemné vyjádření následně odeslané Soudnímu dvoru dne 9. 9. 2010, v němž ČR zaujala stanovisko, že celní dluh vzniká v důsledku nesplnění povinnosti vyplývající z použití celního režimu i tehdy, má-li být daná povinnost splněna až po ukončení daného režimu. V daném případě se jednalo o povinnost předložit vyúčtování režimu aktivního zušlechťovacího styku ve stanovené lhůtě, která má být sice splněna po ukončení režimu, avšak s použitím tohoto režimu je neodlučitelně svázána.

C-409/10 Afasia Knits Deutschland

Všeobecné informace o případu

Jamajské orgány (orgány země vývozu) pozvaly na své území misi OLAF, tj. od země vývozu odlišný subjekt, který zde provedl šetření za účelem ověření pravosti (správnosti, platnosti) dokladů o původu zboží. Tímto šetřením byly zjištěny skutečnosti, jež orgány země vývozu vedly k závěru, že prohlášení o původu zboží předložená žalobkyní v rozhodném období byla nepravdivá. Toto konečné rozhodnutí bylo včleněno do dokumentu, který byl stvrzen podpisem osoby oprávněné jednat jménem země vývozu. Otázkou je, zda je postup, jehož výsledkem je uvedené konečné rozhodnutí v souladu s čl. 32 protokolu 1 o definici pojmu „původní produkty“ nebo „produkty pocházející z“ a způsobech správní spolupráce v rámci Dohody o partnerství mezi členy skupiny afrických, karibských a tichomořských států na jedné straně a Evropským společenstvím na straně druhé (Dohoda), a zda se může osoba povinná zaplatit clo dovolávat toho, aby jí clo nebylo zaúčtováno ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b) druhý a třetí pododstavec celního kodexu.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s GŘC písemné vyjádření ČR, zaslané dne 8. 12. 2010 Soudnímu dvoru, ve kterém se navrhuje odpovědět, že 1) čl. 32 protokolu k Dohodě nebrání tomu, pokud Evropská komise provede šetření za účelem dodatečného ověření vystavených osvědčení o původu v podstatě sama, byť také s podporou tamějších úřadů; 2) jedná se o ověření ve smyslu protokolu k Dohodě, pokud Evropská komise získané výsledky šetření zahrne do protokolu, který podepíše také zástupce vlády země vývozu a 3) osoba povinná zaplatit clo se může s odvoláním na čl. 220 odst. 2 písm. b) druhý a třetí pododstavec celního kodexu odvolávat na ochranu oprávněné důvěry s odkazem na skutečnost, že osvědčení o preferenčním

původu, jež byla předložena v jejím případě, možná byla správná, a byla tak založena na správném popisu skutečností podaném vývozcem, ovšem pouze pokud dojde vnitrostátní soud k závěru, že původ zboží nebylo možné ověřit nikoli následkem porušení povinnosti výlučně na straně vývozce a celní orgány nepředloží jiný důkaz svědčící o nesprávnosti popisu skutečností podaném vývozcem.

C-454/10 *Jestel*

Všeobecné informace o případu

Žalobce přes internetovou platformu eBay, na které pod svým jménem provozoval dva obchody, umísťoval zboží do aukcí a po uzavření smlouvy vybíral úplatu. Stanovení ceny, obstarávání zboží a jeho zasílání do Unie měl naproti tomu na starosti čínský dodavatel, který z důvodu nedostatečné znalosti německého jazyka využíval služeb žalobce pouze pro účely komunikace na webových stránkách, uzavírání smluv a vybírání smluv. Čínský dodavatel dodával zboží přímo objednatelům usazeným v Německu a toto zboží bylo těmito objednatelům rozesíláno poštou zjevně na základě nepravdivých údajů o obsahu a hodnotě – aniž by zboží bylo předtím předloženo a bylo z něj vyměřeno dovozní clo. Otázkou je, zda lze osobu v postavení žalobce považovat za účastníka na protiprávním vstupu zboží na celní území Evropské unie a následně také za celního dlužníka ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s GŘC písemné vyjádření ČR, které zaslal Soudnímu dvoru dne 9. 12. 2010. ČR navrhuje odpovědět v tom smyslu, že „účastníkem“ na protiprávním vstupu zboží na celní území Evropské unie v souladu s ustanovením čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu se rozumí osoba, která zprostředkovává uzavření kupních smluv týkajících se dotyčného zboží, aniž by se na vstupu zboží přímo podílela, za předpokladu, že svým jednáním tomuto protiprávnímu vstupu napomohla, přičemž tato osoba se stane dlužníkem pouze v případě, pokud lze s ohledem na objektivní okolnosti soudit, že si byla nebo si měla být vědoma, že k protiprávnímu vstupu zboží dojde.

19. Společný celní sazebník

7 zahájených řízení (celní zařazení zboží);

ČR se ústně vyjádřila v jedné věci.

C-339/09 Skoma-Lux

Všeobecné informace o případu

Jde o českou předběžnou otázku položenou Nejvyšším správním soudem, v rámci které je mezi účastníky řízení veden spor o to, zda má být žalobcem dovážené zboží označované jako „červené víno dezertní Kagor VK“, zařazeno pod položku 2204 KN nebo 2206 KN, přičemž tento výrobek nebyl výlučně vyroben z vinných hroznů.

Ústní vyjádření ČR

VLZ se zúčastnil dne 9. 9. 2010 ústního jednání ve věci, kde navázal na předchozí písemné vyjádření z roku 2009 připravené ve spolupráci s GŘC. V ústním jednání vycházel z toho, že se do položky 2204 KN zařazují pouze nápoje, jejichž základní charakterové složky jsou tvořeny výlučně z produktů majících původ ve vinných hroznech, a zaměřil se na písemné vyjádření Komise, která naopak dochází k závěru, že výrobek musí být zařazen do položky 2204 KN. Komise svůj názor dokládá pomocí doplňkových poznámek a nařízení Komise č. 600/2006. V této souvislosti VLZ upozornil, že cílem daného nařízení bylo vyjasnit spornou situaci ohledně zařazení tohoto výrobku, a to ve prospěch jeho zařazení do položky 2206 KN. K doložení tohoto tvrzení bylo poukázáno na skutečnost, že se Komise evidentně pokouší z popisu výrobků (jak je samo uvedeno v nařízení) činit právně závazné kritérium, které se ovšem s odůvodněním nařízení neshoduje.

Rozhodnutí Soudního dvora je v souladu s vyjádřeními ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

20. Justice a vnitřní věci

35 zahájených řízení (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, uznávání soudních rozhodnutí z jiných členských států, zákaz diskriminace);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila v devíti věcech;

C-542/08 Barth

Všeobecné informace o případu

Předmětem sporu je nárok žalobce na doplňkový zvláštní příplatek za odpracovaná léta, který byl v rakouském právu dlouho omezen tím, že započítával pouze léta odsloužená na rakouských univerzitách. V důsledku rozsudku ve věci C-224/01 *Köbler* bylo toto omezení zrušeno, avšak uplatněním obecné tříleté promlčecí lhůty je prakticky vyloučeno prosazení nároku na zpětné vyplacení zvláštních příplatků vzniklých před 1. říjnem 2000. Předkládající soud se táže, zda uplatnění této lhůty

představuje nepřímou diskriminaci migrujících pracovníků nebo omezení volného pohybu pracovníků, a pokud ano, zda je tato skutečnost odůvodněna obecným zájmem uznaným judikaturou Soudního dvora a zda není uplatnění této lhůty v rozporu se zásadou efektivity.

Ústní vyjádření ČR

Dne 4. 2. 2010 se ČR účastnila ústního jednání ve věci, v jehož rámci navázala na své písemné vyjádření z roku 2009 vypracované ve spolupráci s MSp a vyjádřila se zejména k argumentům obsaženým v písemném vyjádření Komise. Z judikatury Soudního dvora vyplývá, že pokud Soudní dvůr neomezí účinky rozsudku, jímž konstatuje rozpor určitého ustanovení vnitrostátního práva s právem Unie, tak tato skutečnost nijak neovlivňuje právo členského státu aplikovat pro uplatnění nároků souvisejících s vysloveným porušením unijního práva promlčecí lhůtu. Soudní dvůr již rovněž rozhodl, že ani skutečnost, že v minulosti mohly být v důsledku právní úpravy a administrativní praxe dotčené osoby odrazeny od včasného uplatnění svých práv, nezpůsobuje, aby promlčecí lhůta počínající běžet dnem vzniku nároku byla v rozporu se zásadou efektivity, přestože uplynutí této lhůty logicky znamená částečnou či úplnou ztrátu možnosti se daného nároku dovolat. Dodržení zásad efektivity a ekvivalence přitom automaticky znamená i dodržení podmínek kladených Soudním dvorem pro odůvodnění případné nepřímé diskriminace založené uplatněním určité promlčecí lhůty.

Rozhodnutí Soudního dvora je v souladu s vyjádřeními ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

C-585/08 Pammer a C-144/09 Hotel Alpenhof

Všeobecné informace o případu

Jedná se o spory ze spotřebitelských smluv mezi stranami z různých členských států. Během řízení vyvstala zejména otázka, zda jsou rakouské soudy mezinárodně příslušné k projednání věci, tedy zda je třeba danou smlouvu považovat za spotřebitelskou ve smyslu čl. 15 nařízení, neboť v takovém případě by byly příslušné pouze soudy členského státu bydliště žalovaného. Konkrétně jde o to, zda pro „zaměření“ činnosti ve smyslu čl. 15 odst. 1 písm. c) nařízení č. 44/2001 (Brusel I) postačuje skutečnost, že internetovou stránku podnikatele je možné na internetu otevřít v členském státě bydliště spotřebitele.

Ústní vyjádření ČR

Dne 16. 3. 2010 se VLZ zúčastnil ústního jednání v těchto spojených věcech, kde v návaznosti na písemné vyjádření z roku 2009 připravené ve spolupráci s MSp zastával názor, že dostupnost internetové stránky v členském státě bydliště

spotřebitele představuje zaměření činnosti ve smyslu čl. 15 nařízení Brusel I. Zaměřovat činnost v obchodním styku nepochybně znamená nabízet své zboží nebo služby, přičemž při umístění nabídky na internet podnikatel automaticky (potenciálně) oslovuje spotřebitele ve všech členských státech. Tato skutečnost však sama o sobě nestačí pro aplikaci ochranné soudní příslušnosti, k tomu je třeba, aby byla uzavřena smlouva zaměřená na členský stát bydliště spotřebitele. Je ekonomickým rozhodnutím podnikatele, zda bude i přes riziko soudních sporů před soudy jiných členských států zaměřené smlouvy uzavírat, tedy zda bude usilovat o větší zisk. Pro posouzení, zda se jedná o zaměřenou smlouvu, může být relevantním přeshraničním prvkem zejména způsob uzavření smlouvy či ve způsobu jejího plnění.

Rozhodnutí Soudního dvora není v souladu s vyjádřeními ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

C-256/09 Purrucker

Všeobecné informace o případu

U německého soudu probíhá spor o uznání a výkon španělského rozhodnutí o svěřeni dětí do péče, kterým byla péče o obě děti přenesena na otce žijícího ve Španělsku a v jehož důsledku by matka musela otci vrátit syna, s nímž pobývá v Německu. Předkládající soud považuje toto rozhodnutí za předběžné opatření vydané jinak nepřislušným soudem dle čl. 20 nařízení č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, a táže se, zda takové rozhodnutí podléhá uznání a výkonu v jiných členských státech.

Ústní vyjádření ČR

VLZ se dne 17. 3. 2010 zúčastnil ústního jednání, na němž navázal na písemné vyjádření z roku 2009 připravené ve spolupráci s MSp a připomenul, že rozhodnutí ve smyslu čl. 20 nařízení vydává pouze jinak nepřislušný soud v případě, že je třeba naléhavě řešit situaci na území jeho členského státu. Pomocí tohoto opatření může být dítě v naléhavém případě odebráno ze závadného prostředí a umístěno do prostředí nezávadného, avšak nemůže jím být řešena otázka, kterému z rodičů má být dítě svěřeno do péče, tedy u kterého z nich mu bude lépe. VLZ rovněž zdůraznil, že čl. 24 nařízení č. 2201/2003 zakazuje přezkum příslušnosti soudu členského státu původu, a to bez jakýchkoliv výjimek. Německý soud tedy nemůže považovat rozhodnutí španělského soudu za rozhodnutí ve smyslu čl. 20 nařízení, tedy za rozhodnutí soudu nepřislušného rozhodovat ve věci samé, pokud z něj jasně nevyplývá, že se španělský soud nepovažoval za příslušný rozhodovat o meritu věci.

V opačném případě je německý soud povinen pokládat toto rozhodnutí za rozhodnutí věcně příslušného soudu, které uznání a výkonu podléhá.

Rozhodnutí Soudního dvora je částečně v souladu s vyjádřeními ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

C-261/09 Mantello

Všeobecné informace o případu

U německého soudu probíhá řízení o vydání pana Mantella do Itálie na základě evropského zatýkacího rozkazu. Sporným je výklad čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV), podle něž k vydání nedojde, pokud byla daná osoba již v členském státě za stejný čin pravomocně odsouzena. Je otázkou, zda má být pojem „stejný čin“ vykládán podle práva vystavujícího členského státu, podle práva vykonávajícího členského státu, či autonomně.

Ústní vyjádření ČR

VLZ se dne 6. 7. 2010 zúčastnil ústního jednání, na němž navázal na písemné vyjádření z roku 2009 připravené ve spolupráci s MSp a zastával názor, že čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí se nepoužije v případě stíhání tímtež členským státem, jehož soudy vydaly namítané předchozí rozhodnutí. V tomto případě totiž nehrozí porušení zásady *ne bis in idem*, z níž toto ustanovení vychází, jelikož soudy daného členského státu budou povinny zohlednit předchozí rozsudek v rámci vnitrostátního práva a mezinárodních závazků daného členského státu. Toto pravidlo má být použito jen za situace, kdy taková povinnost zohlednit předchozí potrestání není dána, tedy když dochází ke stíhání osoby v jiném členském státě, než je stát, ve kterém byla dříve odsouzena. Pokud bychom naopak pravidlo aplikovali i ve věcech, jako je tato, mohlo by hrozit, že daná osoba unikne spravedlivému trestu, i když by jí dvojí potrestání za tentýž skutek nehrozilo.

C-139/10 Prism Investments

Všeobecné informace o případu

V tomto případě se jedná o to, zda dlužník, proti němuž bylo vydáno soudní rozhodnutí v jednom členském státě, jehož uznání a prohlášení vykonatelnosti je nyní žádáno v druhém členském státě, může jako důvod pro zrušení či zamítnutí prohlášení vykonatelnosti namítat, že již povinnost plynoucí z rozsudku splnil, když tento důvod není v nařízení jako důvod pro zrušení či zamítnutí prohlášení vykonatelnosti (a uznání) uveden.

Písemné vyjádření ČR

Ve spolupráci VLZ a MSp bylo vypracováno písemné vyjádření a zasláno Soudnímu dvoru dne 31. 5. 2010. ČR se vyjádřila v tom smyslu, že zamítnout či zrušit prohlášení vykonatelnosti je možné pouze z důvodů uvedených v člancích 34 a 35 nařízení. Ostatní skutečnosti však lze namítat v rámci vlastního řízení o výkonu rozhodnutí podle vnitrostátního práva.

C-144/10 *Berliner Verkehrsbetriebe*

Všeobecné informace o případu

V této věci se předkládající soud táže, jaký postup ukládá nařízení Brusel I v případě, kdy v soukromoprávním sporu u soudů členského státu vyvstane otázka platnosti usnesení orgánů právnické osoby, k jejímuž posouzení je dle čl. 22 odst. 2 nařízení příslušný soud členského státu sídla této právnické osoby.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zaslal dne 22. 6. 2010 Soudnímu dvoru písemné vyjádření vypracované ve spolupráci s MSp, v němž ČR zdůraznila, že výlučná příslušnost soudů členského státu sídla právnické osoby k posouzení platnosti usnesení jejich orgánů nic nemění na uplatnění ostatních pravidel nařízení na příslušnost pro posouzení soukromoprávního sporu, v jehož rámci byla tato otázka vznesena.

C-211/10 PPU *Povse*

Všeobecné informace o případu

Spor se týká otázky rodičovské zodpovědnosti. Sofia Povse žila do ledna 2008 se svými rodiči, kteří nebyli manžely, v Itálii. Poté co matka spolu s dítětem opustila společnou domácnost, vydal na návrh otce italský soud usnesení, jímž zakázal matce vycestovat. Matka přesto s dítětem vycestovala do Rakouska. Otec poté navrhl, aby bylo rozhodnuto o navrácení dítěte. Následně však italský soud svůj dřívější zákaz vycestování zrušil a nařídil přechodnou společnou péči, přičemž stanovil, že dítě zůstane do rozhodnutí u matky, které přísluší jediná rodičovská zodpovědnost. Rakouský soud poté zamítl návrh otce na navrácení dítěte, neboť oddělení dítěte od matky by vedlo k vážnému ohrožení dítěte. Po pravomocném ukončení tohoto řízení navrhla matka u rakouského soudu, aby bylo dítě svěřeno do její péče. Rakouský soud vyslovil svou příslušnost a požádal italský soud, u něhož bylo také současně vedeno řízení o výchově, aby vyslovil svou nepříslušnost a postoupil věc rakouskému soudu. V rámci tohoto řízení před italským soudem však otec požádal o navrácení dítěte, přičemž italský soud následně zamítl postoupení věci rakouskému soudu a nařídil okamžité navrácení dítěte do Itálie s tím, že pokud se

vrátí matka spolu s dítětem, zůstane dítě v její péči, v opačném případě bude svěřeno otci. Je otázkou, zda mohou za těchto okolností rakouské soudy odmítnout výkon italského rozsudku.

Ústní vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s MSp vyjádření přednesené na ústním jednání konaném 14. 6. 2010. ČR se zaměřila především na otázky spojené s příslušností dotčených soudů. Především je třeba odlišit, co je předmětem řízení u soudů v dotčených členských státech v případě únosu dítěte dle nařízení Brusel IIa: soud členského státu, kam bylo dítě uneseno, zpravidla rozhoduje o navrácení dítěte podle Haagské úmluvy, naopak soudy členského státu původního pobytu dítěte jsou stále příslušné pro rozhodování ve věci rodičovské zodpovědnosti, tj. o svěřeni dítěte do péče jednoho z rodičů. Vzájemné zasahování zúčastněných soudů do otázek v rámci odlišných typů řízení by bylo v rozporu se základními cíli nařízení a ochranou nejvlastnějších zájmů dítěte. To však nebrání tomu, aby podle čl. 42 odst. 2 písm. c) nařízení bylo při vydání rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče přihlédnuto k důvodům a důkazům, na jejichž základě bylo rozhodnuto jiným soudem o nenavrácení dítěte podle čl. 13 Haagské úmluvy. K možnostem obrany proti výkonu rozhodnutí opatřenému osvědčením podle čl. 42 nařízení se ČR vyjádřila v tom smyslu, že takové rozhodnutí (konečné i předběžné) podléhá v jiném členském státě uznání a výkonu bez dalšího, tj. bez možnosti námitek nepřislušnosti soudu či změn okolností, které lze uplatnit pouze v členském státě vydání tohoto rozhodnutí. V souladu s čl. 47 se lze v členském státě výkonu bránit pouze v rámci vnitrostátních pravidel pro výkon rozhodnutí. Uznání a výkonu meritorního rozhodnutí příslušného soudu tak nelze bránit pomocí meritorního rozhodnutí soudu nepřislušného.

Rozhodnutí Soudního dvora je v souladu s vyjádřením ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

C-296/10 *Purrucker*

Všeobecné informace o případu

Jedná se o řízení navazující na případ C-256/09 *Purrucker*. Německý soud se tentokrát táže, zda se čl. 19 odst. 2 nařízení č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti použije také tehdy, když bylo dřívější řízení zahájeno za účelem vydání předběžného rozhodnutí (tedy nikoliv rozhodnutí ve věci samé).

Písemné a ústní vyjádření ČR

Ve spolupráci s MSp bylo vypracováno písemné vyjádření ve věci, které VLZ zaslal Soudnímu dvoru dne 24. 8. 2010, a následně se VLZ zúčastnil též ústního jednání dne 27. 9. 2010. ČR zastávala postoj, že je třeba rozlišit, zda se jedná o řízení před soudem, který je dle čl. 8 až 14 nařízení příslušný též k rozhodnutí ve věci samé. Pokud tomu tak je, pak i řízení o vydání předběžného opatření před tímto soudem zakládá překážku litispendence ve smyslu čl. 19 odst. 2 nařízení, jelikož lze předpokládat, že se tento soud s provizorní a nestabilní úpravou poměrů dítěte nespokojí a bude usilovat též o přijetí rozhodnutí ve věci. Navíc může být v různých právních rádech členských států nesnadné odlišit tzv. „předběžná“ a „konečná“ rozhodnutí příslušného soudu, tudíž by opačný výklad mohl v praxi působit značné obtíže.

Rozhodnutí Soudního dvora je částečně v souladu s vyjádřeními ČR, podrobněji v kapitole Zajímavé rozsudky v řízení o předběžné otázce v roce 2010.

C-327/10 Lindner

Všeobecné informace o případu

Okresní soud v Chebu se táže, zda nařízení Brusel I nebrání postupu, který při žalobě proti osobě neznámého pobytu (která má v ČR trvalý pobyt) předepisuje české právo, tedy ustanovení procesního opatrovníka, proti němuž je poté řízení vedeno.

Písemné vyjádření ČR

Dne 8. 10. 2010 bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření, které zpracoval VLZ ve spolupráci s MSp a v němž ČR zastává názor, že institut procesního opatrovníka není v rozporu s nařízením, jelikož do pole působnosti nařízení nezasahuje. Oslovený soud je vždy povinen postupem podle nařízení určit, zda je k projednání dané věci příslušný či nikoliv. Teprve v případě kladné odpovědi může činit další procesní kroky v řízení, včetně případného ustanovení procesního opatrovníka, které již nespádají do pole působnosti směrnice, tudíž s ní ani nemohou být v rozporu. Při zjištění své nepříslušnosti k projednání sporu je naopak oslovený soud povinen v řízení dále nepokračovat a nečinit další procesní kroky, kterými by mohl tento nedostatek vlastní příslušnosti překlenout.

21. Právo institucí a jejich zaměstnanců

2 zahájená řízení;

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

22. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

1 zahájené řízení (C-436/09 *Belkiran* – ochrana před vyhoštěním);
ČR se nevyjádřila v žádné věci.

23. Principiální a průřezové otázky

12 zahájených řízení (souběh základních práv, zásada předběžné opatrnosti, promlčení, vztah obecných soudů a ústavního soudu v souvislosti s řízením o předběžné otázce, zákaz diskriminace, ochrana osobních údajů atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve třech věcech.

C-344/09 *Mora Kommun*

Všeobecné informace o případu

Švédská Komise pro ochranu životního prostředí a zdraví (KOŽPZ) řeší spor mezi stěžovatelem a operátorem mobilní telefonie, který v oblasti bydliště stěžovatele provozuje stanice pro telekomunikace a bezdrátový přenos dat. Stěžovatel, který trpí vážnými zdravotními potížemi, poukazuje na to, že tyto potíže jsou způsobeny dlouhodobým vystavováním se účinkům záření ze stanic. Operátorem provozované stanice objektivně nepřekračují referenční hodnoty stanovené v souladu s doporučením Rady 1999/519 švédskými právními předpisy. Dle judikatury švédských soudů se nelze v situaci, kdy nejsou překročeny referenční hodnoty odvolávat na zásadu předběžné opatrnosti, protože tato již byla zohledněna při stanovení referenčních hodnot, které tak mají sloužit jako vodítko pro uplatnění této zásady. Otázkou je, zda je tento výklad v souladu s čl. 191 odst. 2 SFEU či nikoli.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s MZd vyjádření ČR ve věci a odeslal jej dne 23. 6. 2010 Soudnímu dvoru. ČR nejprve vznesla otázku pochybnosti o tom, zda je KOŽPZ soudním orgánem ve smyslu čl. 267 SFEU, a to především s ohledem na nesplnění tzv. kritérií *Vaassen-Goebbels* definovaných Soudním dvorem pro nesoudní orgány, zejména kritéria nezávislosti, a navrhla tak označit předběžnou otázku za nepřípustnou. K případu se dále vyjádřila v tom smyslu, že v okolnostech jako jsou ty v předmětném sporu se nelze samostatně dovolávat zásady předběžné opatrnosti, neboť ta již byla zohledněna při tvorbě doporučení Rady, které neukládá členským státům žádné povinnosti a může obecně představovat vodítka pro interpretaci závazných ustanovení evropského práva nebo pro tvorbu vnitrostátních právních předpisů. Zásada předběžné opatrnosti podle čl. 191 SFEU není bezprostředně aplikovatelná, je potřeba jí dát konkrétní obsah v podobě ustanovení závazného právního aktu (sekundárního práva). I v případě existence této konkretizace, např.

v podobě expozičních limitů, se však nelze této zásady dovolávat jako v dotčeném případě s cílem dosáhnout jiných (přísnějších) limitů.

C-457/09 Chartry

Všeobecné informace o případu

Žalobce napadl žalobou tři daňové výměry na daň ze „zisků svobodného povolání“ za činnost při vyhledávání pojistných událostí velkého rozsahu prováděnou společně s obchodním zástupcem společnosti znalců. Daňový úřad stanovil v roce 1996 daň jak žalobci, tak obchodnímu zástupci. Zástupce se proti druhostupňovému daňovému rozhodnutí bránil žalobou, přičemž finanční ředitel vyčkával s rozhodnutím o stížnosti žalobce až do rozhodnutí soudu v této věci. Na základě výsledku tohoto soudního řízení pak dne 17. 10. 2007 z větší části stížnost týkající se zdanění za období 1994 až 1996 zamítl. Před předkládajícím soudem vyvstala otázka, zda výzva k zaplacení zasláná žalobci v roce 2001 přerušila běh promlčecí lhůty k vymáhání daňové povinnosti. Tato otázka již byla vyřešena výkladovým zákonem se zpětnou účinností, který belgický ústavní soud shledal v souladu s belgickou ústavou i Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“). Soud má nicméně za to, že tento výklad je v rozporu s právem na spravedlivý proces dle čl. 6 Úmluvy. Podle vnitrostátní úpravy přitom musí soudy v případě „souběhu základních práv“ zaručených mezinárodní smlouvou i Ústavou nejdříve předložit věc ústavnímu soudu, a předkládající soud se proto ptá, zda tato povinnost není v rozporu s právem EU, pokud neponechává možnost samostatného přezkumu souladu s Úmluvou „začleněnou do práva [EU]“.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval písemné vyjádření ve věci ve spolupráci s MSp a zaslal jej dne 23. 4. 2010 Soudnímu dvoru. ČR zastávala názor, že podle ustálené judikatury Soudního dvora není pochyb o tom, že vnitrostátní soud má na základě zásad přímého účinku a přednosti unijního práva, včetně jeho obecných zásad, v případě potřeby neaplikovat rozporná ustanovení práva vnitrostátního, nebo v případě pochybností podat předběžnou otázku k Soudnímu dvoru, aniž by se předtím musel obracet na vnitrostátní ústavní (či jiný) soud. Nicméně je třeba zdůraznit, že tento postup se uplatní pouze v případech spadajících do pole působnosti práva Unie, dotčený případ však do této působnosti nespadá, protože EU prozatím není signatářem Úmluvy.

C-416/10 *Križan*

Všeobecné informace o případu

Případ má dva aspekty: první se týká vztahu mezi nejvyšším soudem, potažmo jinými obecnými soudy, a ústavním soudem, pokud jde o oprávnění obecných soudů podat předběžnou otázku v záležitosti, která byla již rozhodnuta ústavním soudem; druhá, na rozdíl od první judikaturou dosud neřešená, se týká otázky souladu systému EIA, který se uplatňuje na Slovensku s právem EU – zejména je důležité určení, zda je formální prodlužování platnosti EIA vydané k určitému projektu (v předmětném případě, jde o EIA k územnímu plánu) v souladu se směrnicí EIA. V ČR nemá EIA omezené časové účinky, není tedy ani formálně prodlužována, současně není ale ani revidována v závislosti na každé změně v územním plánu.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve věci ve spolupráci s MŽP a dne 14. 12. 2010 jej zaslal Soudnímu dvoru. Vyjádření je koncipováno jako odpověď na všechny otázky. První otázka: závazný právní názor vyššího soudu (v daném případě Ústavního soudu) nemůže bránit nižšímu soudu (v daném případě Nejvyššímu soudu) v možnosti (resp. povinnosti, jedná-li se o soud rozhodující v poslední instanci) předložit Soudnímu dvoru předběžné otázky. Druhá otázka: obsahuje-li dokument, který je podkladem pro vydání integrovaného povolení, informace mající charakter obchodního tajemství, musí být takový dokument zpřístupněn veřejnosti (účastníkům řízení) alespoň zčásti, pokud jsou uvedené informace oddělitelné od zbytku; znepřístupnění celého rozhodnutí o umístění stavby by zcela popřelo účel účasti veřejnosti na rozhodovacích procesech. Třetí otázka: doba platnosti stanoviska EIA není právem EU upravena, jedná se tedy o otázku, která je v zásadě v kompetenci členských států, za podmínky, že vnitrostátní právní úpravou není popřen účel směrnice (smysl posuzování vlivů na životní prostředí); obnovitelná doba platnosti pěti let je v tomto ohledu v pořádku. Čtvrtá otázka: ano, z Aarhuské úmluvy vyplývá povinnost umožnit veřejnosti domáhat se uložení opatření předběžné povahy; je nicméně na členských státech (stranách Úmluvy), jakou zvolí formu opatření obecné povahy a jaké stanoví podmínky pro jejich přiznání (tyto podmínky pouze musí být nastaveny tak, aby se veřejnosti umožňovalo zabránit touto cestou nevratným škodám na životním prostředí). Pátá otázka: prostou aplikaci směrnice EIA, resp. směrnice IPPC, nemůže dojít k nelegitímnímu zásahu do základního práva ve smyslu čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o lidských právech a základních svobodách (resp. čl. 17 Listiny základních práv EU).

Zajímavé rozsudky vynesené v řízení o předběžné otázce v roce 2010

Následuje přehled z pohledu VLZ nejzajímavějších rozsudků vydaných v průběhu roku 2010 v řízení o předběžné otázce. Primárně byly v rámci jednotlivých tématických okruhů vybrány rozsudky, v nichž se ČR vyjadřovala nebo rozsudky, o kterých bylo informováno na zasedáních výboru VLZ⁶.

1. Zemědělství

13 rozsudků (jednotné platby, veterinární prevence, hygiena a označování potravin, ochrana osobních údajů v dotačním řízení, společná organizace trhů a dávky z výroby v odvětví cukru atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-470/08 *van Dijk* (rozsudek pátého senátu ze dne 21. 1. 2010, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Případ se týká otázky, zda podle relevantních předpisů EU v oblasti přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky má pachtýř povinnost, aby při uplynutí pachtovní smlouvy vrátil pronajímateli propachtovanou půdu spolu s platebními nároky, které ve vztahu k této půdě vznikly nebo které s ní souvisejí, resp. zda je povinen pronajímateli za tyto nároky vyplatit náhradu.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr takový převod nároků při uplynutí pachtovní smlouvy zcela odmítl, přičemž ihned zdůraznil, že se režim jednotné platby odlišuje od režimu mléčných kvót, který se řídí zásadou převodu kvót spolu se zemědělským podnikem. V této souvislosti Soudní dvůr zejména provedl teleologickou analýzu dotčených unijních předpisů, v rámci které dospěl k následujícím závěrům: Dotčený režim podpor má za cíl zajistit zemědělskému obyvatelstvu přiměřenou životní úroveň, přičemž platební nároky přiznávané zemědělcům z titulu režimu jednotné platby závisí na počtu hektarů, které měl k dispozici (tj. obstarával) v průběhu referenčního období, jakož i na platbách, které mu byly přiznány v rámci režimů podpory. Cílem tohoto spojení mezi platebními nároky a skutečně obstarávanými hektary, na něž lze poskytnout podporu, spočívá především v tom zabránit spekulativním převodům vedoucím ke kumulaci platebních nároků, které neodpovídají zemědělské skutečnosti. Naopak z dotčené unijní úpravy nevyplývá, že platební nároky jsou pouze vázány na určité pozemky, které měl zemědělec k dispozici v průběhu

⁶ V rámci jednotlivých oblastí jsou rozsudky řazeny podle data jejich vynesení.

referenčního období a navíc tato úprava umožňuje pouze v restriktivní míře převést platební nároky.

C-562/08 Müller Fleisch GmbH (rozsudek druhého senátu ze dne 25. 2. 2010, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Případ se týká otázky, zda mohou členské státy rozšířit povinnosti stanovené nařízením EU, které bylo přijato na základě čl. 152 odst. 4 písm. b) SES (nynější čl. 168 odst. 4 písm. b) SFEU), a jehož účelem je přijetí opatření v oblasti veterinární a rostlinolékařské oblasti za účelem ochrany veřejného zdraví. Žalobce v původním řízení, který je činný v průmyslu zpracování masa, se soudně ohradil proti poplatkům uloženým příslušným orgánem za testy na BSE u skotu určeného k porážce. Konkrétně žalobce zpochybnil legalitu tohoto poplatku a uvedl zejména to, že dotčené ustanovení práva EU (čl. 6 odst. 1 ve spojení s přílohou III kapitoly A částí I nařízení č. 999/2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií) nepřipouští všeobecné zavedení testů na BSE pro skot ve věkovém pásmu, ve kterém se nacházela zvířata, za které byly poplatky uloženy.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr zcela odmítl argumentaci žalobce v původním řízení, přičemž nejpodstatnější se zdají být závěry ohledně právního základu dotčeného nařízení EU, kterým je čl. 168 odst. 4 písm. b) SFEU. V této souvislosti Soudní dvůr zdůraznil, že dotčené nařízení EU má v souladu se svým právním základem za přímý cíl ochranu veřejného zdraví, tj. veřejného zájmu, který podle Soudního dvora zaujímá mezi chráněnými veřejnými zájmy první místo, a tudíž přísluší členským státům rozhodnout o úrovni, na které zamýšlí zajistit ochranu veřejného zdraví, a o způsobu, jímž má být této úrovni dosaženo, což znamená, že je nutno členským státům přiznat prostor pro uvážení. Dotčené nařízení EU tak přiznává členským státům prostor pro uvážení, pokud jde o skot, který mohou nechat testovat na BSE.

C-365/08 Agrana Zucker (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 20. 5. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Žalobkyni (společnosti vyrábějící cukr) byla uložena povinnost zaplatit dle unijních předpisů tzv. výrobní dávku, která byla vypočítána nejen s ohledem na množství vyrobeného cukru, které se rovná výrobní hranici v rámci jí povolené kvóty, ale taky zohledněním množství vyrobeného cukru, který byla společnost povinna stáhnout z trhu, protože překročila stanovenou hranici. Žalobkyně zastává názor, že se

výrobní dávka uplatní na skutečně vyrobené množství cukru, které podléhá kvótám a lze je jako takové uvést na trh, a nikoli na samotné kvóty, z čehož plyne, že množství cukru stažené z trhu nesmí být zohledněno pro vyměření základu uvedené dávky. V případě, že je takovýto postup z hlediska dotčených unijních sekundárních předpisů správný, má žalobkyně dále za to, že je třeba považovat dotčenou unijní úpravu za odporující zásadě přiměřenosti, jelikož se dávka vztahuje i na část ekonomicky nevyužitelného cukru, a zásadě rovného zacházení, jelikož unijní úprava stanoví různé koeficienty pro jednotlivé členské státy pro výpočet kvóty cukru.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nezaujal ani v jednom ohledu pozici žalobkyně. Zaprvé uvedl, že s ohledem na gramatický a systematický výklad dotčené unijní úpravy tvoří celkově přidělená kvóta vyměřovací základ výrobní dávky, tj. že je třeba zahrnout do vyměřovacího základu dané dávky i množství cukru podléhající kvótám, které bylo staženo z trhu. Zadruhé v souvislosti s namítaným rozporem unijní úpravy se zásadou proporcionality se Soudní dvůr s ohledem na svou snahu nezasahovat do politických rozhodnutí omezil na přezkum toho, zda je zvolené opatření konzistentní ve vztahu k cílům, kterých chtěl evropský zákonodárce docílit danou reformou zemědělské politiky, která zavedla spornou výrobní dávku. Zatřetí v souvislosti s namítaným rozporem unijní úpravy se zásadou rovného zacházení Soudní dvůr uvedl, že nerovné zacházení je stanoveno právě s ohledem na zvláštní opatření, která přijala řada členských států v rámci režimu restrukturalizace stanoveného jiným unijním předpisem v oblasti zemědělské politiky, a je tudíž odůvodněno s ohledem na finanční dopady, jež pocítily dotčené podniky v důsledku této restrukturalizace.

C-434/08 *Harms* (rozsudek prvního senátu ze dne 20. 5. 2010, GA Mazák)

Všeobecné informace o případě

Arnold a Johann Harmsovi (prodávající) prodali Feerku Heidingovi (kupující) ornou půdu s obytnými hospodářskými budovami, jakož i zásoby krmiva a referenční množství mléka. Strany se současně dohodly na konečném převodu platebních nároků ve smyslu nařízení č. 1782/2003 (kterým se stanoví společná pravidla pro režimy podpor pro zemědělce), dohodly se ovšem také na tom, že kupujícímu bude přiznán pouze určitý počet platebních nároků; platby přijímané v souvislosti se zbývajících platebními nároky se kupující zavázal odvést prodávajícím. Otázkou bylo, zda takovému smluvnímu ujednání brání nařízení č. 1782/2003, zejm. jeho čl. 46 odst. 2.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr připustil, že na první pohled se uvedené smluvní ujednání jeví být v rozporu s nařízením č. 1782/2003, všiml si však vysvětlení žalobkyně v původním řízení (prodávající), podle něhož účelem uvedeného smluvního ujednání nebylo, aby jí byla zpětně postoupena část platebních nároků převedených postupníkům (kupujícím), ale aby byla odkazem na hodnotu této části platebních nároků určena cena dohodnutá za postoupení všech platebních nároků. Za takových okolností by uvedené smluvní ujednání bylo podle Soudního dvora v pořádku. Zbývá určit, jaký byl skutečný záměr smluvních stran; to přísluší předkládajícímu soudu.

C-92/09 a C-93/09 *Volker a Marcus Schecke, Hartmut Eifert* (rozsudek velkého senátu ze dne 9. 11. 2010, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Žalobci čerpali finanční prostředky z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). V souladu s požadavky uvedenými v čl. 42 bod 8b a čl. 44a nařízení (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky zpřístupňoval žalovaný veřejnosti na svých internetových stránkách jména příjemců podpor z obou fondů, místo, v němž jsou usazeni nebo bydlí, a jeho poštovní směrovací číslo, a částky obdržené za rok. Žalobci se domnívali, že postup žalovaného zasahuje do jejich práva na soukromí a ochranu osobních údajů. V soudním sporu vznikla pochybnost předkládajícího soudu o platnosti uvedených ustanovení nařízení (ES) č. 1290/2005.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že článek 42 bod 8b a článek 44a nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 jsou neplatné v rozsahu, v němž, pokud jde o fyzické osoby, které jsou příjemci podpor z EZZF a EZFRV, tato ustanovení vyžadují zveřejňování osobních údajů o všech příjemcích, aniž činí rozdíl podle takových relevantních kritérií, jako je doba, po kterou takové podpory dostávali, frekvence podpor nebo jejich typ a výše. V zájmu právní jistoty však Soudní dvůr upřesnil, že prohlášení neplatnosti uvedených ustanovení nařízení neumožňuje zpochybnit účinky zveřejňování seznamů příjemců podpor prováděného vnitrostátními orgány na základě uvedených ustanovení během doby přede dnem vyhlášení rozsudku. Soudní dvůr postupoval ve své analýze následujícím způsobem. Nejprve určil, že údaje o příjemcích podpor - fyzických osobách i právnických osobách - jsou osobním údajem. Následně zjistil, že v předmětném případě dochází k zásahu do práva na ochranu osobních údajů, a proto posuzoval, zda je zásah důvodný, nezbytný

a přiměřený. Zatímco zásah ve vztahu k právníkům osobám obstál ve všech kategoriích, zásah ve vztahu k fyzickým osobám neuspěl v testu přiměřenosti.

2. Životní prostředí

8 rozsudků (řízení o posuzování vlivů na životní prostředí, směrnice o stanovištích, ochrana vod, právo veřejnosti na informace o životním prostředí, odpovědnost za životní prostředí atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-226/08 *Stadt Papenburg* (rozsudek druhého senátu ze dne 14. 1. 2010, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Věc se týkala výkladu čl. 2 odst. 3, čl. 4 odst. 2 a čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. V německém přístavním městě Ems dochází k pravidelnému bagrování říčního dna za účelem dosažení lepší splavnosti řeky. Část lokality byla Komisí navržena na seznam lokalit významných pro Společenství. Město chce dosáhnout vyjmutí oblasti ze seznamu lokalit, aby mohlo prohloubení dna provést. Otázkou bylo, zda lze zájem na uskutečnění uvedených prací považovat za důvod vyjmutí oblasti ze seznamu.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že práce, o které v předmětném případě jde, mohou být považovány za jediný a tentýž projekt ve smyslu směrnice. Přestože se jedná o práce schválené ještě před uplynutím lhůty k provedení směrnice, podléhají posouzení jejich důsledků podle ustanovení směrnice, pokud pokračují i po této době. V každém případě ale není možné odeprít souhlas se zařazením lokality do seznamu lokalit významných pro Společenství, který vypracovala Komise, z jiných důvodů než důvodů ochrany životního prostředí.

C-378/08 *ERG a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 9. 3. 2010, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

V tomto případě – jakož i ve spojených věcech C-379/08 a C-380/08 (viz níže) – dostal Soudní dvůr vůbec první příležitost vyjádřit se k výkladu směrnice 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod v životním prostředí. Ve věci v původním řízení jde o sanaci mořského dna v sicilské zátocě Rada di Augusta. Ke znečišťování docházelo od 60. let. Italské úřady uložily povinnost nést náklady sanace podnikům působícím v předmětné oblasti, aniž by se zabývaly otázkou, zda tyto podniky skutečně jsou původci dotčeného znečištění.

Klíčovou otázkou bylo, zda je takový postup v souladu se zásadou znečišťovatel platí, resp. směrnici 2004/35/ES, která tuto zásadu konkretizuje.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr se nejprve vyjádřil k časové působnosti směrnice a konstatoval (především s poukazem na čl. 17 směrnice), že se směrnice vztahuje na škody způsobené emisemi, událostí nebo nehodou, ke kterým došlo po 30. 4. 2007 buď v důsledku činnosti vykonané po tomto datu, nebo v důsledku činnosti vykonané před tímto datem, která však nebyla před tímto datem ukončena. Pokud se na základě toho směrnice nepoužije, použijí se vnitrostátní předpisy, nicméně i v takovém případě musí být dodržena ustanovení Smlouvy (čl. 174 SES, nyní čl. 191 SFEU, a konkrétně zásady znečišťovatel platí se však podle Soudního dvora nelze přímo dovolat za účelem vyloučení aplikace takových vnitrostátních předpisů).

Pro případ, že se na základě uvedené směrnice použije, konstatoval Soudní dvůr, že (1) směrnice 2004/35/ES nebrání vnitrostátní úpravě, která dovoluje příslušnému orgánu jednajícímu v rámci této směrnice, aby stanovil domněnku příčinné souvislosti mezi provozovatelem a zjištěným znečištěním, včetně případu difúzního znečištění, z toho důvodu, že se jejich zařízení nacházejí v blízkosti znečištěné oblasti; taková domněnka musí ovšem být podložena věrohodnými důkazy (např. skutečnost, že se zjištěné znečištění vyskytuje v blízkosti zařízení provozovatele, nebo shoda mezi zjištěnými znečišťujícími látkami a složkami používanými uvedeným provozovatelem v rámci jeho činnosti) a (2) čl. 3 odst. 1, čl. 4 odst. 5 a čl. 11 odst. 2 směrnice je třeba vykládat tak, že když příslušný orgán rozhodne o uložení opatření k nápravě škod na životním prostředí provozovatelům, jejichž činnosti spadají pod přílohu III této směrnice, není povinen prokázat zaviněné jednání – ať již úmyslné, či nedbalostní, zejména pak úmysl způsobit škodlivý následek – ze strany provozovatelů, jejichž činnosti jsou považovány za příčinu škod na životním prostředí; naproti tomu tomuto orgánu přísluší jednak, aby předem identifikoval zdroj zjištěného znečištění, přičemž v tomto ohledu disponuje širokým prostorem pro uvážení, pokud jde o postupy a prostředky, které je třeba zvolit, jakož i o délku trvání takového šetření; dále je tento orgán povinen podle vnitrostátních pravidel o dokazování prokázat příčinnou souvislost mezi činnostmi provozovatelů, na něž se vztahují nápravná opatření, a tímto znečištěním.

Spojené věci C-379/08 a C-380/08 ERG a další (rozsudek velkého senátu ze dne 9. 3. 2010, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Předmětem tohoto řízení byly další aspekty sanace znečištěné sicilské zátoky Rada di Augusta, která byla předmětem řízení ve věci C-378/08 (viz výše).

Závěry Soudního dvora

I v těchto věcech se Soudní dvůr zabýval v první řadě časovou působností směrnice a dospěl ke stejným závěrům jako ve věci C-378/08. S výhradou použitelnosti směrnice *ratione temporis* poskytl Soudní dvůr následující výklad směrnice 2004/35/ES. (1) Čl. 7 a čl. 11 odst. 4 směrnice, ve spojení s přílohou II této směrnice, musí být vykládány v tom smyslu, že příslušný orgán je oprávněn podstatně změnit opatření k nápravě škod na životním prostředí, o nichž bylo rozhodnuto v kontradiktorním řízení vedeném ve spolupráci s dotyčnými provozovateli a která již byla vykonána nebo jejichž výkon již započal; nicméně za účelem přijetí takového rozhodnutí (a) je tento orgán povinen vyslechnout provozovatele, kterým se taková opatření ukládají, s výjimkou případu, kdy si naléhavost stavu životního prostředí vyžaduje okamžitý zásah ze strany příslušného orgánu, (b) je výše uvedený orgán rovněž povinen vyzvat zejména osoby, na jejichž pozemku se mají tato opatření provádět, aby předložily svá vyjádření, a tato vyjádření zohlední a (c) tento orgán musí přihlédnout ke kritériím uvedeným v bodě 1.3.1 přílohy II směrnice a uvést ve svém rozhodnutí důvody, na nichž se jeho volba zakládá, a případně důvody, které mohou ospravedlnit to, že nemusel nebo nemohl být proveden důkladný přezkum zohledňující výše uvedená kritéria, například z důvodu naléhavosti stavu životního prostředí; (2) za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení nebrání směrnice 2004/35 vnitrostátní právní úpravě, která příslušnému orgánu dovoluje, aby provozovatelům, kterých se týkají opatření k nápravě škod na životním prostředí, výkon práva užívat jejich pozemky podmínil tím, že provedou práce vyžadované těmito opatřeními, a to i tehdy, když uvedené pozemky nejsou dotčeny těmito opatřeními z důvodu, že již byly předmětem dřívějších „sanačních“ opatření, nebo že nikdy nebyly znečištěny; takové opatření však musí být odůvodněno cílem zabránit zhoršení stavu životního prostředí v místech, kde jsou výše uvedená opatření prováděna, nebo podle zásady omezitelnosti cílem předejít vzniku nebo opětovnému výskytu dalších škod na životním prostředí na výše uvedených pozemcích provozovatelů přilehlých k celému mořskému břehu, který je předmětem výše uvedených nápravných opatření.

C-105/09 a C-110/09 *Terre wallonne* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 17. 6. 2010, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Případ se týká návrhu na zrušení valónského nařízení, kterým se mění zákoník o vodohospodářství tím, že jsou do něj provedena ustanovení směrnice 91/676/EHS (o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských produktů) v rozsahu, v němž se týkají přijímání tzv. akčních programů a vymezení území, která mají mít statut ochrany z důvodu specifických environmentálních omezení. Platnost nařízení je napadána občanským sdružením ochrany přírody, které tvrdí, že nařízení nereflakuje skutečnost, že akční plány podle směrnice 91/676/EHS mohou být dle jejich názoru plánem nebo programem podle směrnice 2001/42/ES (SEA) a jako takové vyžadují posouzení vlivů na životní prostředí. Předběžné otázky se tedy týkají vztahu směrnice 91/676/EHS, směrnice 2001/42/ES (SEA) a směrnice 85/337/EHS (EIA).

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Akční program přijatý na základě čl. 5 odst. 1 směrnice 91/676/EHS je v zásadě plánem nebo programem uvedeným v čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice SEA, jestliže představuje „plán“ nebo „program“ ve smyslu čl. 2 písm. a) posledně uvedené směrnice a obsahuje opatření, jejichž dodržení je podmínkou pro vydání povolení, které má být uděleno pro realizaci záměrů vyjmenovaných v přílohách I a II směrnice EIA. Okolnost, že opatření týkající se ochrany vod před znečištěním způsobovaným dusičnany ze zemědělských zdrojů bylo přijato legislativní cestou, ho nevyklučuje z působnosti směrnice SEA, jestliže se jedná o plány a programy, které obsahují opatření a postupy, které jsou určeny k boji proti znečištění dusičnany, a jejichž provádění a dohled nad nimi přísluší členským státům. Příslušné orgány musejí rovněž pravidelně prověřovat relevantnost opatření a postupů a případně přezkoumat akční programy. Uvedený závěr podporuje také čl. 8 směrnice EIA, který vyžaduje, aby aspekty životního prostředí, které mají akční programy upravovat, byly zohledněny při povolování záměrů na provozování takových zařízení, a čl. 5 odst. 4 směrnice 91/676, podle kterého akční programy přijaté podle odstavce 1 tohoto článku musejí stanovovat soubor opatření, jejichž dodržení může být podmínkou pro vydání povolení, které má být uděleno pro záměry vyjmenované v přílohách I a II směrnice EIA, a pro jejichž vymezení poskytuje směrnice 91/676 členským státům určitý prostor pro posouzení. Takové akční programy pak stanoví rámec pro budoucí schvalování záměrů uvedených v přílohách I a II směrnice EIA ve

smyslu čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice SEA. Je úkolem vnitrostátního soudu posoudit, zda se v předmětném případě o takový program jedná.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-266/09 *Stichting Natuur en Milieu* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 16. 12. 2010, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Ve věci před nizozemským předkládajícím soudem byla řešena otázka přístupu k informacím (studie, protokoly o pokusech), které byly podkladem pro rozhodnutí nizozemských orgánů, kterým byla stanovena přípustná maximální hodnota reziduí pesticidu Propamocarb v salátu nebo na jeho povrchu ve výši 15 mg/kg. Nizozemské orgány přístup k uvedeným informacím odepřely, což jim v zásadě umožňoval článek 14 směrnice 91/414 (o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh). Otázkou pak bylo, jak si vykládat pasáž toho ustanovení, ve které je uvedeno: „aniž jsou dotčena ustanovení směrnice 2003/4“ (směrnice o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí).

Závěry Soudního dvora

V první řadě Soudní dvůr konstatoval, že požadované informace mají povahu informace o životním prostředí ve smyslu směrnice 2003/4. Pokud jde o vztah článku 14 směrnice 91/414 a směrnice 2003/4 (zejm. článku 4), Soudní dvůr konstatoval, že zaprvé je vždy třeba ověřit, zda požadované informace nejsou na seznamu informací, se kterými nelze nakládat jako s důvěrnými (tento seznam obsahuje přímo čl. 14 směrnice 91/414); pokud ne, v zásadě je možné odmítnout zpřístupnit požadované informace; orgány jsou nicméně povinny vyhovět žádosti o přístup k těmto informacím, pokud se tyto informace týkají emisí do životního prostředí nebo pokud se v jiných případech veřejný zájem, kterému slouží zpřístupnění, jeví nadřazený zájmu, kterému slouží odmítnutí zveřejnění. Toto vážení zájmů je třeba provést v každém jednotlivém případě (a nemůže být zcela nahrazeno hodnocením, které případně provedl zákonodárce v obecně závazném právním předpisu).

3. Dopravní politika

2 rozsudky (náhrady cestujícím v letecké dopravě, schvalování typu dvoukolových a tříkolových motorových vozidel);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-63/09 Walz (rozsudek třetího senátu ze dne 6. 5. 2010, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

A. Walz žaluje společnost Clickair SA o náhradu škody ve výši 3.200,- EUR z důvodu ztráty zavazadla (2.700,- EUR hodnota zavazadla a 500,- EUR morální újma), k níž došlo při letu provozovaném žalovanou společností. Společnost Clickair namítá překročení meze odpovědnosti stanovené Montrealskou úmluvou tj. cca 1.107,- EUR.

Závěry Soudního dvora

Pojem „újma“, který tvoří podklad čl. 22 odst. 2 Montrealské úmluvy, jenž stanoví mez odpovědnosti leteckého dopravce za újmu vzniklou zejména v důsledku ztráty zavazadel, musí být vykládán tak, že zahrnuje jak majetkovou, tak nemajetkovou újmu. Dle SD umožňuje takto koncipované omezení náhrady škody cestujícím dosáhnout snadného a rychlého odškodnění, aniž by bylo na letecké dopravce kladeno velmi těžké, obtížně určitelné a vyčíslitelné břemeno náhrad, které by mohlo ohrozit, či dokonce ochromit jejich hospodářskou činnost.

4. Energetická politika

Žádný evidovaný rozsudek;

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

5 rozsudků (prodej zdravotních potřeb prostřednictvím internetu, univerzální služba v oblasti telekomunikací, přenositelnost mobilních telefonních čísel, roaming);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-108/09 Ker-Optika (rozsudek třetího senátu ze dne 2. 12. 2010, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Případ se týká otázky, zda unijní právo brání v aplikaci vnitrostátního předpisu, podle kterého lze uvádět na trh čočky pouze ve specializovaných zařízeních a není tak možné uvádět na trh čočky prostřednictvím internetu. Zákaz prodeje kontaktních čoček prostřednictvím internetu je odůvodňován nutností zajistit ochranu zdraví jejích uživatelů, tedy zájmem na ochraně veřejného zdraví (čl. 36 SFEU).

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr odpověděl na položenou otázku tak, že vnitrostátní pravidla týkající se uvádění kontaktních čoček na trh, spadají do působnosti směrnice 2000/31/ES (směrnice o elektronickém obchodu) v rozsahu, v němž se týkají prodeje takových

čoček prostřednictvím internetu. Naproti tomu vnitrostátní pravidla týkající se dodání těchto čoček do působnosti této směrnice nespádají. Články 34 SFEU a 36 SFEU, jakož i směrnice 2000/31/ES musejí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která dovoluje uvádění kontaktních čoček na trh pouze v prodejnách specializujících se na zdravotnické prostředky, taková právní úprava nemůže být považována za úměrnou cíli, kterým je ochrana veřejného zdraví.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

6. Veřejné zakázky

5 rozsudků (vztah zakázky a koncese, veřejné zakázky na stavební práce, služby a smíšeného charakteru, přezkumné řízení);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-451/08 *Helmut Müller* (rozsudek třetího senátu ze dne 25. 3. 2010, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případě

Jedná se o další z řady otázek týkajících se rozlišování veřejných zakázek a koncesí. V konkrétním případě došlo k prodeji pozemku s bývalými kasárnami, který byl podmíněn určitým způsobem využití pozemku v budoucnu. Pozemek byl získán jedním z účastníků vnitrostátního řízení společně se zakázkou na provedení stavebních prací, kterou schvalovala obec s ohledem na svou pravomoc v oblasti územního plánování. Smlouva o prodeji a smlouva o provedení stavebních prací jsou v tomto případě úzce spojeny. Otázkou je, zda předmětná zakázka na stavební práce je veřejnou zakázkou ve smyslu článku 1 odst. 2 písm. b) směrnice 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, případně, zda není koncesí.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr odpověděl na všech devět předběžných otázek v tom smyslu, že v projednávaném případě nejsou splněny podmínky veřejné zakázky na stavební práce ani podmínky koncese na stavební práce. Nejprve upřesnil, že pojem „veřejné zakázky na stavební práce“ dle směrnice 2004/18/ES nevyžaduje, aby dotčené stavební práce byly fakticky nebo fyzicky provedeny na účet veřejného zadavatele v případě, že tyto práce jsou prováděny v přímém hospodářském zájmu tohoto zadavatele. Skutečnost, že tento zadavatel vykonává regulační pravomoc v oblasti územního rozvoje však nestačí pro splnění této podmínky. Dále uvedl, že pojem „veřejné zakázky na stavební práce“ vyžaduje, aby úspěšný uchazeč měl přímo nebo nepřímo (soudně vymahatelnou) povinnost provést stavební práce. Stejně tak pojem „požadavky stanovené veřejným zadavatelem“ dle směrnice 2004/18 nespočívá

v tom, že veřejný orgán přezkoumá určité stavební plány, které jsou mu předloženy, nebo rozhoduje v rámci výkonu svých pravomocí v oblasti územního plánování. Zároveň Soudní dvůr odmítl možnost, že jde o koncesi na stavební práce, neboť za tímto účelem by veřejný zadavatel musel být oprávněn využívat dotčené stavby (např. na základě vlastnického práva), resp. zadavatel by musel na úspěšného uchazeče přenést hospodářské riziko spojené s využitím daných staveb, což je třeba odmítnout v daném případě (vzhledem k tomu, že zadavatel v tomto případě žádné riziko sám nenesl). Na závěr Soudní dvůr rozhodl, že se směrnice 2004/18/ES nepoužije na daný případ, kdy veřejný orgán prodá pozemek podniku, zatímco jiný veřejný orgán má v úmyslu zadat veřejnou zakázku na stavební práce týkající se tohoto pozemku, přestože zatím formálně nerozhodl o zadání této zakázky. V této souvislosti Soudní dvůr velice pečlivě na základě analýzy skutkového stavu zkoumal, zda provedení konkrétních stavebních prací již bylo dostatečně specifikováno v rámci smluvního ujednání týkajícího se odprodeje pozemku, přičemž dospěl z závěru, že nikoli.

C-74/09 *Bâtiments et Ponts Construction et WISAG Produktionservice* (rozsudek třetího senátu ze dne 15. 7. 2010, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Navrhovatelky připojily k nabídce v souladu s původní zadávací dokumentací potvrzení (německých úřadů) o zaplacení příspěvků na sociální zabezpečení, stejně jako potvrzení (německého finančního úřadu) o tom, že nemají daňové nedoplatky. Krátce poté zadavatel opravil vyhlášení zakázky zveřejněné v Úředním věstníku v tom smyslu, že uchazeč musí prokázat, že plní povinnosti v oblasti sociálního zabezpečení, daní a DPH a za tímto účelem je uchazeč povinen se zaregistrovat u dotčených belgických úřadů. Ověření splnění uvedených skutečností následně provádí na zadavateli nezávislý orgán. Pro předkládající soud vyvstala otázka, zda podmínky dodatečné zadávací dokumentace neodporují volnému pohybu služeb a čl. 24 směrnice 93/37/EHS o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, který stanoví důvody vyloučení.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že vnitrostátní úprava, která zhotoviteli usazenému v jiném členském státě ukládá pro účely zadání zakázky v členském státě zadavatele povinnost být v tomto státě držitelem registrace týkající se existence obecných důvodů vyloučení, zejména důvody týkající se placení příspěvků na sociální zabezpečení, daní a poplatků (tzv. profesní předpoklady), je v souladu s právem EU.

I kdyby zhotovitel nevykonával v členském státě zadavatele žádnou činnost, je legitimní, že si orgány tohoto státu chtějí tuto skutečnost ověřit. Úprava by ale zakládala rozpor s právem EU, pokud by v ní uložená povinnost bránila nebo oddalovala účast zhotovitele na dotčené veřejné zakázce, nebo byla spojena s nadměrnými administrativními náklady a nesloužila pouze k ověření uvedených profesních předpokladů uchazeče. Je věcí předkládajícího soudu posoudit, zda povinnost registrace dotčená v původním řízení splňuje tato kritéria.

Soudní dvůr dále uvedl, že ustanovení směrnice v zásadě nebrání tomu, aby vnitrostátní právo pověřovalo ověřením neexistence důvodů vyloučení ve smyslu čl. 24 jiný orgán než zadavatele. Takovýto orgán by však 1) neměl mít vlastní prostor pro věcné posouzení a měl by se omezit na ověření formálních náležitostí, a to pravost osvědčení, skutečnost, zda neuplynula příliš dlouhá doba ode dne jejich vydání a zda orgán, který je vystavil, nebyl zjevně nepřislušný, a 2) měl by se skládat převážně z osob jmenovaných organizacemi zaměstnavatelů a zaměstnanců z odvětví stavebnictví provincie, v níž se dotčená zakázka zadává.

Závěry Soudního dvora jsou částečně v souladu s vyjádřením ČR.

C-570/08 *Symyoulis Apochetefseos* (rozsudek třetího senátu ze dne 21. 10. 2010, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Žalovaný je správní orgán pro přezkum správních odvolání proti rozhodnutí zadavatelů ve věci veřejných zakázek, jenž byl vytvořen za účelem splnění povinností vyplývajících pro Kypr ze směrnice 89/655/EHS. Poté co žalovaný zrušil rozhodnutí, kterým žalobkyně zadala určitou veřejnou zakázku, se žalobkyně obrátila na soud. V této souvislosti vyvstává otázka, zda žalobkyně, jakožto zadavatelka veřejných zakázek, se může odvolat na směrnici 89/665/EHS a zejména na ustanovení této směrnice předepisující soudní přezkum zadání veřejné zakázky. V tomto ohledu je třeba interpretovat čl. 2 odst. 8 předmětné směrnice, neboť pokud příslušný orgán k přezkumu není soud – jak tomu je v dané věci – musí opatření tohoto orgánu podléhat soudnímu přezkumu. Podle judikatury kyperských soudů interpretujících kyperskou ústavu, ale nemá zadavatel právní zájem na podání žaloby proti zrušovacímu rozhodnutí žalobkyně, což může představovat rozpor s čl. 2 odst. 8 směrnice 89/665/EHS.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Čl. 2 odst. 8 předmětné směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že členským státům neukládá povinnost stanovit rovněž ve prospěch zadavatelů právo podat

návrh na soudní přezkum rozhodnutí orgánů, které nejsou soudy, příslušných k přezkumu při zadávání veřejných zakázek. Nicméně toto ustanovení nebrání členským státům v tom, aby takové právo podat návrh na přezkum ve prospěch zadavatelů ve svých příslušných právních řádech případně stanovily. Argument, že takový výklad by mohl vést k nejednotnému uplatňování práva Unie, nelze přijmout, jelikož cílem dané směrnice není úplná harmonizace příslušných vnitrostátních pravidel. Ze znění směrnice nevyplývá nic, co by mohlo vést k závěru, že zákonodárce Unie chtěl, aby byli i zadavatelé považováni za subjekty podávající opravné prostředky v rámci postupů při zadávání veřejných zakázek. Je tedy třeba mít za to, že dané ustanovení nemění okruh oprávněných osob, což potvrzuje i cíl předmětné směrnice.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR.

7. Státní podpory

4 rozsudky (protiprávnost neoznámené státní podpory, státní podpory regionů, odpovědnost státu za škodu způsobenou porušením práva EU, rozsah státní podpory schválené Komisí a rozšíření režimu podpor regionálním předpisem, ocenění zemědělské půdy v privatizaci);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-1/09 CELF (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 11. 3. 2010, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Případ se váže na dřívější rozhodnutí Soudního dvora a Tribunálu. CELF dostával státní podporu, která nebyla oznámena Komisi, a proto byla vnitrostátním soudem prohlášena za protiprávní. Komise však předmětnou podporu opakovaně vyhodnotila jako slučitelnou s vnitřním trhem. Její rozhodnutí zrušil Tribunál v dubnu 2008 (T-348/04). V únoru 2008 rozhodl Soudní dvůr (ve věci C-199/06), že národní soud není povinen nařizovat vymáhání státní podpory v případě, kdy Komise přijetím konečného rozhodnutí vyslovila její soulad s právem ES/EU. Současně ale rozhodl, že příjemce podpory má povinnost platit úroky za dobu, kdy podporu neoprávněně pobíral. Odpůrkyně tvrdí, že s ohledem na poslední zrušení rozhodnutí Komise (v dubnu 2008 ve věci T-348/04), je CELF povinen předmětnou podporu vrátit. Vnitrostátní soud se tedy ptá, zda 1) může přerušit řízení až do doby, než Komise vydá konečné rozhodnutí o slučitelnosti podpory s právem ES/EU, a zda 2) může omezit povinnost vrácení podpory v situaci, kdy Komise třikrát prohlásila podporu za slučitelnou se společným trhem před tím, než byla tato rozhodnutí zrušena Tribunálem.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr odpověděl na obě předběžné otázky záporně, tj. národní soud nemůže přerušit řízení až do doby, než Komise vydá konečné rozhodnutí o slučitelnosti podpory s právem ES/EU a skutečnost, že Komise třikrát prohlásila podporu za slučitelnou se společným trhem před tím, než byla tato rozhodnutí zrušena Tribunálem, nenaplnuje podstatu legitimního očekávání, která by bránila povinnosti vrátit podporu. V souvislosti s první otázkou Soudní dvůr uvedl, že rozhodnutí přerušit řízení by ve skutečnosti znamenalo zachování výhody podpory v době, kdy je zakázáno její poskytnutí, což je neslučitelné s účelem čl. 108 odst. 3 SFEU (tehdejší čl. 88 odst. 3 SES) a zbavuje toto ustanovení jeho užitečného účinku. V souvislosti s druhou otázkou související s legitimním očekáváním příjemce Soudní dvůr zejména vycházel z myšlenky, že neobvyklý sled tří zrušení rozhodnutí Komise Tribunálem odráží složitost případu, a naopak je spíše způsobilé vyvolat pochybnosti příjemce o slučitelnosti sporné podpory.

Závěry Soudního dvora jsou částečně v souladu s vyjádřením ČR.

8. Hospodářská soutěž

1 rozsudek (klamavá a srovnávací reklama);

C-159/09 Lidl (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 18. 11. 2010, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Předběžná otázka se týkala výkladu čl. 3a směrnice týkající se klamavé a srovnávací reklamy (směrnice 84/450/EHS, ve znění směrnice 97/55/ES), konkrétně přípustnosti srovnávací reklamy, kterou provedl provozovatel řetězce supermarketů E. Leclerc ve vztahu k provozovateli řetězce supermarketů Lidl. Na základě žaloby posledně jmenovaného se francouzský soud ptal Soudního dvora, zda směrnice dovoluje srovnávat potravinové výrobky různé kvality (resp. jejichž „poživatelnost [...], tedy přinejmenším potěšení je konzumovat, se zásadně liší podle podmínek a místa jejich výroby, podle použitých ingrediencí či zkušenosti výrobce“).

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr v první řadě konstatoval, že naplnění podmínky uvedené v čl. 3a písm. b) směrnice není u potravinových výrobků *a priori* vyloučena; posouzení toho, zda výrobky srovnávané v předmětném případě jsou skutečně *dostatečně zaměnitelné pro spotřebitele*, musí být individuální a konkrétní a přísluší vnitrostátnímu soudu.

I pokud se však srovnávací reklama týká vzájemně zaměnitelných výrobků, může mít taková reklama *klamavý charakter*, pokud a) je způsobilá vytvořit u značného počtu spotřebitelů mylný dojem, že výrobky vybrané zadavatelem reklamy reprezentují obecnou úroveň jeho cen ve vztahu k cenám jeho soutěžitele, a že tito spotřebitelé tudíž ušetří přibližně tak, jak je vyzdvižováno uvedenou reklamou tím, že budou pravidelně nakupovat zboží běžné spotřeby u zadavatele reklamy spíše než u uvedeného soutěžitele, nebo dokonce mylný dojem, že všechny výrobky zadavatele reklamy jsou levnější, než výrobky jeho soutěžitele, nebo pokud b) se ukáže, že pro účely výlučně cenového srovnání byly vybrány potravinářské výrobky, mezi kterými jsou však ve skutečnosti rozdíly, které by mohly citelně ovlivnit volbu průměrného spotřebitele, aniž uvedené rozdíly vyplývají z dotyčné reklamy. Pokud jde o podmínku *ověřitelnosti*, která je uvedena v čl. 3a písm. c) směrnice, podle Soudního dvora musí být popis srovnávaných výrobků, jaký vyplývá ze sporné reklamy, dostatečně přesný, aby spotřebitel mohl identifikovat výrobky, které jsou předmětem srovnání za účelem ověření správnosti cen uvedených v této reklamě; ověření naplnění tohoto požadavku přísluší opět vnitrostátnímu soudu (tak tomu podle Soudního dvora není zejména v případě, že obchody uvedené ve sporné reklamě uvádějí na trh několik potravinářských výrobků, které mohou odpovídat označení uvedenému na pokladních účtenkách vyobrazených v této reklamě, takže přesná identifikace takto srovnávaného zboží není možná).

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

9. Daně a finanční trh

31 rozsudků (šestá směrnice o DPH, základ daně a odpočty daně, zboží a služby osvobozené od daně, dvojí zdanění, spotřební daň atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-337/08 X Holding (rozsudek druhého senátu ze dne 25. 2. 2010, GA Kokott)

Všeobecné informace o případě

Navrhovatelka podala spolu se svou dceřinou společností žádost, aby společně tvořily jednu daňovou jednotku ve smyslu nizozemské právní úpravy. Příslušný orgán však žádost zamítl na základě skutečnosti, že dceřiná společnost neměla sídlo ani stálou provozovnu v Nizozemí. Po několika opravných prostředcích se dostal spor až k předkládajícímu soudu. Navrhovatelka namítá, že omezení možnosti tvořit daňovou jednotku na společnosti usazené v Nizozemí porušuje svobodu usazování zaručenou články 43 a 48 SES (nynější čl. 49 a 57 SFEU). Předkládající soud se v předložených otázkách zamýšlí nad tím, zda je zmíněné omezení v rozporu

s uvedenými články a zda je případně odůvodněno úvahami nadnesenými Soudním dvorem v rozsudku ve věci C-446/03 (*Marks & Spencer II*), konkrétně symetrickým zacházením se zisky a ztrátami, zamezováním dvojímu zohlednění ztrát a zamezováním daňovým únikům.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr odpověděl na položenou otázku tak, že čl. 43 a 48 SES takové úpravě nebrání, pokud zisky dceřiné společnosti nepodléhají daňovým zákonům členského státu, který vytvoření společné daňové jednotky umožňuje. Soudní dvůr posoudil situaci jako objektivně srovnatelnou se situací, kdy si mateřská společnost – rezident přeje vytvořit jednu daňovou jednotku s dceřinou společností – rezidentem, dospěl však k závěru, že toto rozdílné zacházení je odůvodněno naléhavým důvodem obecného zájmu – cílem zajistit ochranu rozdělení zdaňovací pravomoci mezi členské státy. Připuštění vytvoření společné daňové jednotky mateřské společnosti – rezidenta s dceřinou společností – nerezidentem by totiž znamenalo, že by mateřské společnosti byla ponechána volba daňového režimu použitelného na ztráty dceřiné společnosti, jakož i volba místa, kde budou tyto ztráty zohledněny. Zároveň Soudní dvůr uvedl, že uvedená právní úprava je přiměřená cílům, jež sleduje. Argument, že mírnější prostředek by mohlo být zacházení s přeshraničními daňovými jednotkami jako se stálými provozovny v zahraničí, Soudní dvůr odmítl s tím, že stálé provozovny v zahraničí a dceřiné společnosti – nerezidenti nejsou ve srovnatelném postavení co do rozdělení daňové pravomoci.

Spojené věci C-538/08 *X-Holding* a C-33/09 *Oracle* (rozsudek třetího senátu ze dne 15. 4. 2010, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Ve věci C-538/08 společnost *X-Holding* zakoupila 34 osobních automobilů a odpočetla si účtovanou DPH. Tato auta si vždy ponechala určitou dobu, a poté je prodala, přičemž zaúčtovala DPH, kterou při přihlašování odvedla. Vzhledem k tomu, že auta byla využívána pro podnikatelské účely i pro soukromé účely zaměstnanců, odpočet DPH byl omezený v souladu s vnitrostátním nařízením o vyloučení odpočtu DPH, s čímž společnost nesouhlasila. Ve věci C-33/09 společnost *Oracle* poskytla za úplatu jídlo a pití svým zaměstnancům. Krom toho využila služeb diskžokeje pro večírek zaměstnanců a pověřila makléře nalezením bytu pro jednoho ze svých zaměstnanců. Dále nabídla třetím osobám jako reklamní dárek předplatné na golf a některým svým zaměstnancům dala k dispozici vozidla, která buď byla jejím majetkem, nebo byla předmětem leasingu, jehož byla držitelem, částečně za náhradu. V daňovém přiznání pak společnost uplatnila odpočet DPH z těchto služeb a zboží, který finanční orgány neuznaly. V následujících soudních řízeních před

nizozemskými soudy v obou věcech vyvstala otázka, zda je nizozemská vnitrostátní úprava v souladu s právem EU.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr shledal nizozemskou právní úpravu v souladu s právem EU. Čl. 11 odst. 4 druhé směrnice Rady 67/228/EHS a čl. 17 odst. 6 šesté směrnice Rady 77/388/EHS, musí být podle něj vykládány v tom smyslu, že nebrání daňové úpravě, která vylučuje odpočet DPH pro kategorie výdajů týkající se jednak poskytování „individuálního dopravního prostředku“, „jídla“, „pití“, „ubytování“, jakož i „nabídek odpočinkových aktivit“ pro zaměstnance osoby povinné k dani, a jednak poskytování „reklamních dáreků“ nebo „jiných pozorností“. Vymezením těchto kategorií členský stát splní podmínku uvedení kategorie dostatečně určitých předmětů a služeb. Dále Soudní dvůr uvedl, že čl. 17 odst. 6 šesté směrnice nebrání vnitrostátní právní úpravě, která byla přijata před vstupem této směrnice v platnost a podle níž osoba povinná k dani může při pořízení určitého zboží a využití určitých služeb, které jsou využívány zčásti pro obchodní účely a zčásti pro soukromé účely, odpočíst DPH pouze v poměru k užívání pro obchodní účely. Tento článek také nebrání tomu, aby členský stát po vstupu uvedené směrnice v platnost provedl změnu vyloučení nároku na odpočet, jež má v zásadě omezit rozsah vynětí, přitom ale není možné vyloučit, že rozsah omezení odpočtu bude v jednotlivém případě a v určitém daňovém roce rozšířen z důvodu paušální povahy pozměněné úpravy.

C-550/08 *British American Tobacco* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 17. 6. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případě

Předmětem případu je výklad čl. 5 odst. 2 směrnice 92/12/EHS o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani. Zejména se jedná o posouzení, zda je pro účely výběru spotřební daně, resp. daňového dohledu obecně, třeba, aby zboží, které vstupuje na území EU ze třetího státu jako zboží nepodléhající spotřební dani (ve sporu v původním řízení jde konkrétně o surový tabák), aby zde bylo přepracováno v celním skladu na zboží podléhající spotřební dani (řezaný tabák), bylo pro účely daňového dohledu vybaveno tzv. průvodním dokladem podle čl. 18 směrnice, a nebo zda pro účely daňového dohledu postačuje, že je zboží v rámci svého pohybu v EU mezi celními sklady v režimu aktivního zušlechťovacího styku a je nad ním tudíž vykonáván celní dohled spojený s tímto režimem.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dovedl, že právní režim použitelný na výrobky, které nepocházejí ze Společenství a nepodléhají spotřební dani, dovezené do Společenství v rámci režimu aktivního zušlechťovacího styku v podmíněném systému, zajišťuje, pokud jde o jejich přepravu, kontrolu rovnocennou kontrole vyplývající z požadavku na průvodní doklad v případě, že tyto výrobky v důsledku zušlechťovatelské operace provedené na území Společenství spadají do kategorie výrobků podléhajících spotřební dani. V důsledku uvedeného došel Soudní dvůr k závěru, že čl. 5 odst. 2 první pododstavec první odrážka směrnice 92/12/EHS se vztahuje nejen na výrobky podléhající spotřební dani pocházející ze třetí země, ale rovněž na výrobky, jako jsou výrobky dotčené v původním řízení, které byly vyrobeny z výrobků, které nejsou výrobky Společenství a nepodléhají spotřební dani, dovezených do Společenství v rámci režimu aktivního zušlechťovacího styku v podmíněném systému. Předmětné výrobky tedy mohou být mezi členskými státy přepravovány, aniž správní orgány mohou vyžadovat doklad úřední nebo obchodní povahy stanovený v čl. 18 odst. 1 této směrnice.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-395/09 *Oasis East* (rozsudek sedmého senátu ze dne 30. 9. 2010, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Společnost Oasis East vyrábí a prodává zařízení na chlazení vody, a využívá služeb podniku sídlícího v zemi, ve vztahu ke které nelze podle polského zákona o DPH uplatňovat nárok na odpočet DPH z dovozu služeb. Oasis East požadovala odpočet daně, což polské úřady odmítly. Je otázkou, zda uvedené omezení nároku na odpočet (vztahující se zejména na tzv. „daňové ráje“), je v souladu s čl. 17 odst. 6 šesté směrnice.

Závěry Soudního dvora

Možnost přiznaná členským státům v čl. 17 odst. 6 šesté směrnice nepředstavuje absolutní diskreční pravomoc vyjmout veškeré nebo téměř veškeré zboží a služby z nároku na odpočet DPH a zbavit tak systém zavedený čl. 11 odst. 1 druhé směrnice své podstaty. Systém, který představuje výjimku ze zásady nároku na odpočet DPH, je třeba vykládat restriktivně. Proto mají členské státy povinnost dostatečně upřesnit zboží a služby, pro které je nárok na odpočet vyloučen. Uvedené ustanovení směrnice nelze vykládat odlišně v závislosti na tom, zda dotýčný členský stát přistoupil k Unii před 1. lednem 1979 nebo po tomto dni. Čl. 17 odst. 6 šesté směrnice, jehož ustanovení byla v podstatě převzata do čl. 176 směrnice 2006/112, je třeba vykládat v tom smyslu, že nedovoluje zachovat vnitrostátní právní předpisy

použitelné v dotyčném členském státě v době vstupu šesté směrnice v platnost, které obecně vylučují nárok na odpočet DPH odvedené na vstupu v případě dovozu služeb, u nichž je protiplnění placeno přímo či nepřímo osobě, která je usazena ve státě nebo na území kvalifikovaném uvedenými právními předpisy jako „daňový ráj“.

10. Svoboda poskytování služeb a usazování

17 rozsudků (omezení svobody poskytování služeb podzákonnými předpisy, sázky a hry, podmínky provozování lékáren, uznávání kvalifikací, provozování televizního vysílání atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-384/08 *Attanasio Group* (rozsudek třetího senátu ze dne 11. 3. 2010, GA Mazák)

Všeobecné informace o případě

V tomto případě se jedná o to, že na základě regionálních předpisů byla Comune di Caprarola odmítnuta žádost žalobkyně o povolení výstavby čerpací stanice z důvodu, že již byla povolena výstavba jiné čerpací stanice ve vzdálenosti menší než 3 km od plánované výstavby. Italské právo umožňuje regionálním vládám stanovit svými regionálními předpisy podmínky pro výstavbu a provozování čerpacích stanic, mimo jiné také podmínky minimální vzdálenosti. Otázkou je, zda jsou předmětné regionální právní předpisy a vnitrostátní předpisy, které umožnily či nezakázaly přijetí regionálních předpisů s uvedeným obsahem, slučitelné s právem Společenství, a to především s články 43, 48, 49 a 56 SES (nynější čl. 49, 54, 56 a 63 SFEU) a se zásadou hospodářské soutěže a se zásadou zákazu diskriminace.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že předmětný případ je třeba posuzovat výhradně ve vztahu k porušení svobody usazování a uvedl, že předmětná úprava je s touto svobodou v rozporu. Z okolností původního sporu dle Soudního dvora nevyplývá, že by bylo možné toto porušení ospravedlnit cíli bezpečnosti silničního provozu, životního prostředí či veřejného zdraví. Cíl racionalizace služeb, kterého se taktéž dovolávala italská vláda je důvodem hospodářské povahy, který není legitimním cílem ve smyslu čl. 48 SES (nynější čl. 54 SFEU).

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-570/07 a C-571/07 Blanco Pérez a Chao Gómez (rozsudek velkého senátu ze dne 1. 6. 2010, GA Maduro)

Všeobecné informace o případu

Dle právní úpravy Asturského knížectví jsou povolení k provozování lékárny vydávána ve veřejné soutěži na základě stanovených kritérií: 1) provozovatel může převést lékárnu za vysoký finanční obnos anebo bezplatně na osobu blízkou; 2) při stejném počtu bodů jsou upřednostněni lékárníci, kteří získali odborné zkušenosti na území Asturského knížectví; 3) ve výběrovém řízení se rozhoduje podle kritérií zásluh a schopností. Podle žalobců tato nastavení kritérií diskriminuje státní příslušníky jiného členského státu, kteří chtějí v knížectví provozovat lékárnu. Zároveň napadají stejnou úpravu v rozsahu, v němž tato omezuje počet lékáren v závislosti na počtu obyvatel v oblasti a na vzdálenosti mezi lékárnami. Španělský soud v této souvislosti zvažuje možnost odůvodnit předmětnou úpravu zájmem na ochraně veřejného zdraví.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že předmětná úprava zakládá překážku svobody usazování ve smyslu čl. 49 SFEU (omezení výkonu nezávislé hospodářské činnosti farmaceuty - podmínka správního povolení, výběrové řízení, max. jedna lékárna na 2800 obyvatel, min. vzdálenost 250 m mezi lékárnami), neboť svým účinkem brání farmaceutům z jiných členských států ve výkonu jejich činnosti na španělském území prostřednictvím stále provozovny. Následně Soudní dvůr posuzoval jednotlivá omezení z hlediska existence důvodů obecného zájmu a jejich přiměřenosti. Pokud jde o podmínky jedné lékárny na 2800 obyvatel a podmínku vzdálenosti min. 250 m mezi lékárnami, uznal Soudní dvůr jejich odůvodněnost cílem spočívajícím v zajištění spolehlivého a kvalitativního zásobování obyvatelstva léčivy a přiměřenost omezení (s výjimkou situace, kdy tato pravidla nemohou zaručit náležitou lékařskou péči v zeměpisných oblastech s demografickými zvláštnostmi). Naopak daná kritéria výběru provozovatelů nových lékáren jsou v rozporu s čl. 49 SFEU a se směrnicí 85/432/EHS o koordinaci právních a správních předpisů ohledně některých činností v oblasti farmacie a směrnicí 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací.

C-409/06 Winner Wetten (rozsudek velkého senátu ze dne 8. 9. 2010, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

V této věci se jednalo o to, zda může k tomu příslušný vnitrostátní soud při rušení předpisu pro jeho rozpor s unijním právem zároveň stanovit přechodné období do budoucna, v němž bude tento předpis i přes tento rozpor nadále užíván, aby měl

zákonodárce možnost přijmout předpis nový a aby v mezidobí nevznikla nepřijatelná mezera v právu.

ČR se k případu ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr navzdory dlouhému posuzování tohoto případu nepřekvapil a jasně konstatoval, že vnitrostátní úpravu veřejného monopolu na sportovní sázky, která dle zjištění vnitrostátního soudu obsahuje omezení neslučitelná se svobodou usazování a volným pohybem služeb, neboť tato omezení nepřispívají k omezení sázkových činností soudržným a systematickým způsobem, nelze z důvodu přednosti přímo použitelného práva Unie nadále aplikovat během přechodného období. Jinými slovy, i pokud vnitrostátní ústavní soud takové přechodné období, během něhož dané vnitrostátní předpisy zůstávají v platnosti, stanoví, nic to nemění na povinnosti soudů a správních orgánů tyto předpisy pro jejich rozpor s unijním právem neaplikovat.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR.

11. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví)

10 rozsudků (ochranné známky, právní ochrana počítačových programů, spravedlivá odměna, zeměpisné označení původu, obchod léčivy a pobídkové programy, stanovení cen léčiv, dodatková ochranná osvědčení atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-471/07 a C-472/07 *Association générale de l'industrie du médicament* (rozsudek třetího senátu ze dne 14. 1. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Předmětem sporů v původních řízeních jsou žaloby na zrušení ustanovení ministerské vyhlášky o cenách hrazených léčivých přípravků, které zavádí na určité období zmražení cen některých léčivých přípravků. Žalobci tvrdí, že napadená ministerská vyhláška porušuje přímo použitelný čl. 4 odst. 1 směrnice 89/105/EHS o průhlednosti opatření upravujících tvorbu cen humánních léčivých přípravků a jejich začlenění do oblasti působnosti vnitrostátních systémů zdravotního pojištění, když nově (opětovně) stanoví fixní období zmražení cen, aniž by předtím došlo k ověření, zda makroekonomické podmínky odůvodňují zachování zmražení či nikoli.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že čl. 4 odst. 1 směrnice 89/105/EHS není z pohledu svého obsahu dostatečně přesný k tomu, aby jej jednotlivec mohl uplatňovat u vnitrostátního soudu vůči členskému státu, tj. nemá přímý účinek. Dále toto ustanovení vyložil tak, že umožňuje členskému státu, aby po ukončení platnosti jednoho období zmrazení cen léčivých přípravků zavedl nové takové období, aniž by provedl přezkoumání makroekonomických podmínek stanovených v tomto ustanovení.

C-236/08 až C-238/08 *Google France a Google* (rozsudek velkého senátu ze dne 23. 3. 2010, GA Maduro)

Všeobecné informace o případu

Společnost Google France poskytuje reklamní službu nazvanou Adwards, která umožňuje prostřednictvím rezervace klíčových slov v případě shody mezi klíčovými slovy a zadáním ve vyhledávači přednostní zobrazení adresy internetové stránky v kolonce sponzorovaných odkazů vedle výsledků vyhledávání. Po zadání názvů vlastních ochranných známek do internetového vyhledávače společnosti Google odpůrci zjistili, že v kolonce sponzorovaných odkazů byly uvedeny odkazy na konkurenci. V této souvislosti se předkládající soud dotázal, zda může majitel ochranné známky v souladu s čl. 5 směrnice o ochranných známkách zakázat inzerentovi provádět bez jeho souhlasu reklamu prostřednictvím internetových odkazů pro výrobky nebo pro služby totožné s výrobky či službami, pro které je uvedená známka zapsána; zda se porušení čl. 5 dopouští také poskytovatel služby vyhledávání na internetu a zda je tento poskytovatel odpovědný ve smyslu čl. 14 směrnice 2000/31/ES o elektronickém obchodu.

Závěry Soudního dvora

Na rozdíl od GA došel Soudní dvůr ve svém rozsudku k závěru, že majitel ochranné známky je oprávněn zakázat inzerentovi předmětnou činnost, avšak pouze za předpokladu, že uvedená reklama průměrnému uživateli internetu neumožňuje, popř. mu umožňuje jen obtížně, zjistit, zda výrobky nebo služby, kterých se inzerce týká, pocházejí od majitele ochranné známky nebo od podniku, který je s ním hospodářsky spojen, či naopak od třetí osoby. Poskytovatel služby vyhledávání se však porušení čl. 5 směrnice nedopouští. Skutečnost, že umožňuje svým zákazníkům užívat označení totožná nebo podobná s ochrannými známkami, neznamená, že sám tyto ochranné známky užívá ve vlastní obchodní komunikaci (styku). Poskytovatel, o němž nelze konstatovat, že uložená data zná nebo kontroluje, nemůže být odpovědný podle čl. 14 směrnice 2000/31/ES o elektronickém obchodu, s výjimkou

případu, kdy poté, co se dozvěděl o protiprávním charakteru těchto dat nebo činnosti tohoto inzerenta, uvedená data neprodleně neodstranil nebo k nim neznemožnil přístup.

C-433/05 *Sandström* (rozsudek třetího senátu ze dne 15. 4. 2010, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Případ se stejně jako již rozhodnuté řízení ve věci C-142/05 *Mickelsson a Roos* týkal určení, zda je v souladu s čl. 34 a 36 SFEU vnitrostátní ustanovení, které zakazuje používání vodních skútrů mimo určité vymezené vodní plochy. Jedna z otázek položených předkládajícím soudem se týkala toho, zda skutečnost, že nebyly předem Komisi oznámeny změny vnitrostátní právní úpravy, jak vyžaduje čl. 8 odst. 1 směrnice 98/34/ES, způsobuje za okolností, že se jedná o změny, které byly provedeny v návaznosti na podrobné stanovisko Komise a týkají se pouze zmírnění podmínek používání vodních skútrů, rozpor vnitrostátní úpravy s právem EU.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr v podstatě zopakoval svůj závěr ve věci C-142/05, tj. že této úpravě nebrání směrnice 2003/44/ES, a dále, že čl. 34 a 36 SFEU této úpravě nebrání za podmínek, že vnitrostátní orgány mají povinnost stanovit oblasti mimo veřejně splavné vodní cesty, kde používání vodních skútrů možné je, a tuto pravomoc realizují v přiměřené době po vstupu právní úpravy v platnost. Ve vztahu ke třetí otázce Soudní dvůr uvedl, že změna provedená do návrhu technického předpisu již oznámeného Komisi, která představuje oproti již oznámenému návrhu jen zmírnění podmínek používání dotyčného výrobku, a která v důsledku toho omezuje případný dopad technického předpisu na obchodní vztahy, není zásadní změnou návrhu technického předpisu, a proto nemusí být oznámena Komisi. Neoznámení takovéto změny tedy ani neovlivňuje použitelnost předpisu.

C-62/09 *Association of the British Pharmaceutical Industry* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 22. 4. 2010, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Podstatou tohoto řízení je určení, zda jsou pobídkové programy v podobě dodatečné úhrady praktickým lékařům v závislosti na tom, která konkrétně určená léčiva předepisují svým pacientům, v souladu s čl. 94 směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, který zakazuje jakoukoli formu propagace ve vztahu k léčivým přípravkům. Programy podporují předepisování generik na úkor originálních léčiv a tímto se snaží dosáhnout snížení

celkových výdajů za léčiva, jelikož generika zařazená do programů patří zpravidla mezi ta nejlevnější.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr se ve svém rozsudku odchýlil od stanoviska GA ve věci, a naopak došel k závěru, že předmětné pobídkové programy nespadají do působnosti čl. 94 odst. 1 směrnice 2001/83/ES. Soudní dvůr tedy důsledně oddělil předmětnou situaci od situace ve věci C-421/07 *Damgaard* (reklama na léčivé přípravky uskutečňovaná nezávislou třetí osobou mimo rámec její obchodní činnosti). Čl. 94 odst. 1 směrnice se dle Soudního dvora totiž nevztahuje na vnitrostátní orgány odpovědné za veřejné zdraví, jejichž podstata činnosti spočívá v zajištění dodržování stávajících předpisů a současně zajištění veřejného zdraví, a za tuto činnost nesou politickou odpovědnost. Soudní dvůr se také odkázal na čl. 168 odst. 7 SFEU, podle kterého Unie nezasahuje do pravomoci členských států uspořádat systémy sociálního zabezpečení a přijmout předpisy, jejichž účelem je upravit spotřebu farmaceutických výrobků v zájmu finanční rovnováhy jejich systémů zdravotního pojištění. Pobídkový program musí nicméně odpovídat objektivním kritériím a nesmí vytvářet diskriminaci mezi domácími a zahraničními léčivými přípravky.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-569/08 *Internetportal und Marketing* (rozsudek druhého senátu ze dne 3. 6. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Žalobkyně, která provozuje internetové portály a prodává výrobky na internetu, si zaregistrovala ochrannou známku „&R&E&I&F&E&N&“, aby mohla v první etapě registrace domény přihlásit a provozovat jejím prostřednictvím prodej pneumatik. Přitom vycházela z toho, že při registraci domény budou použitím transkripčního pravidla znaky „&“ odstraněny a zůstane tak slovo „Reifen“ (pneumatiky). K zaregistrování skutečně i došlo (www.reifen.eu). Majitel ochranné známky „Reifen“, přihlášené v Beneluxu pro třídu, do které spadají čisticí a prací prostředky, napadl registraci domény „www.reifen.eu“ u českého rozhodčího soudu, který jeho stížnosti vyhověl, žalobkyni předmětnou doménu odebral a přikázal její převod na žalovaného. Rozhodčí soud zejména uvedl, že žalobkyně chtěla obejít pravidla, a proto nemohla být v dobré víře. Žalobkyně podala žalobu, kterou se domáhá zrušení rozhodčího nálezu, přičemž tvrdí, že pravidla neobešla, ale pouze využila transkripčního pravidla podle čl. 11 nařízení č. 874/2004, aby si zařídila dobrou

pozici při registraci domén. Předkládající soud se dotazuje, zda došlo ke zneužití registrace ochranné známky, resp. na přítomnost oprávněného zájmu a dobré víry.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že výčet skutečností zakládajících nedostatky dobré víry (čl. 21 odst. 3 nařízení č. 874/2004) není taxativní. Opačným závěrem by byl omezen cíl zabránit spekulativním nebo zneužívajícím registracím jména domény. Nedostatek dobré víry musí být posuzován globálně s přihlédnutím ke všem relevantním faktorům projednávaného případu. Těmi jsou zejména (1) podmínky zápisu slovní ochranné známky (úmysl neužívat ochrannou známku na trhu, pro který byla ochrana požadována), (2) vzhled dotčené ochranné známky (znak „&“ v tomto případě nemá sémantickou hodnotu) – pro podmínku ad čl. 21 odst. 1 písm. b) nařízení č. 874/2004; (3) opakující se povaha jednání (zápis 33 ochranných známek); (4) zápis ochranné známky byl proveden krátce před začátkem registrace jmen domény nejvyšší úrovně .eu po etapách. Pokud jde o podmínky, za kterých bylo zaregistrováno jméno domény nejvyšší úrovně .eu, musí vnitrostátní soud vzít při určení nedostatku dobré víry v úvahu zejména (1) zneužívající užívání zvláštních znaků nebo interpunkce ve smyslu článku 11 nařízení č. 874/2004 pro účely použití transkripčních pravidel obsažených v tomto článku; (2) registraci během první části registrace po etapách stanovené tímto nařízením na základě ochranné známky získané za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, a (3) skutečnost, že byl podán velký počet žádostí o registraci jmen domény odpovídajících druhovým názvům.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-66/09 *Kirin Amgen* (rozsudek druhého senátu ze dne 2. 9. 2010, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Případ se týká výkladu nařízení (ES) č. 1768/92 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení (DOO) pro léčivé přípravky, zejména ustanovení, která stanoví podmínky pro udělení DOO a podmínky pro podání žádosti o DOO. Klíčovou otázkou tohoto případu je, zda přistoupení nového členského státu (v předmětném případě LT) k EU má za následek, že lhůta pro podání žádosti o osvědčení, která již jedenkrát objektivně začala běžet dle čl. 3 písm. b) a d) nařízení, běží znovu od data přistoupení či nikoli.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel zcela ve shodě s vyjádřením ČR k závěru, že článek 7 a čl. 19a písm. e) nařízení č. 1768/92 musejí být vykládány v tom smyslu, že majiteli platného základního patentu pro výrobek neumožňují požadovat od příslušných litevských orgánů ve lhůtě šesti měsíců od přistoupení Litevské republiky k EU vydání DOO, pokud byla více než šest měsíců před přistoupením pro tento výrobek získána registrace Společenství jako léčivého přípravku, ale nebyla pro tento výrobek udělena registrace v Litvě. Pokud jde o čl. 19a písm. e) nařízení č. 1768/92, tento stanoví odchylku od lhůty stanovené v jeho článku 7 pouze pro majitele vnitrostátní registrace, a proto se na něj nemůže odvolávat majitel registrace Společenství udělené před 1. květnem 2004. Pokud jde o čl. 7 nařízení č. 1768/92, Soudní dvůr uvedl, že udělení registrace Společenství má sice podle článku 2 aktu o přistoupení z roku 2003 účinky v novém členském státě Unie ode dne jeho přistoupení, takže ke vstupu v platnost registrace Společenství udělené společnosti Kirin Amgen došlo v Litvě dne 1. května 2004. Posledně uvedené datum nicméně nemůže být postaveno na roveň datu získání registrace ve smyslu čl. 3 písm. b) nařízení č. 1768/92. Soudní dvůr odmítl argumentaci žalobkyně v tom smyslu, že uvedený závěr, podkopává systém jednotné ochranné doby zavedený nařízením. Podle Soudního dvora totiž uvedený cíl nařízení nebrání přechodným ustanovením vyplývajícím z jednání o přistoupení, která mohou vést k nemožnosti podat žádost o DOO pro určité léčivé přípravky v určitých členských státech. Tento výsledek, který může – byť pouze dočasně – bránit výše uvedenému cíli a fungování vnitřního trhu, je odůvodněn legitimními cíli souvisejícími s politikami sledovanými v oblasti zdraví, které případně zahrnují finanční stabilitu zdravotních systémů členských států.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-467/08 *Padawan (SGAE)* (rozsudek třetího senátu ze dne 21. 10. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Předběžná otázka se týká výkladu pojmu „spravedlivá odměna“ ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29/ES o autorském právu a informační společnosti. Španělsko vybírá „spravedlivou odměnu“ za rozmnožování pro soukromé účely tak, že zatěžuje poplatkem všechna vybavení, přístroje a soukromé nosiče pro digitální rozmnožování bez ohledu na to, zda budou určeny k soukromému užití, nebo k profesní či podnikatelské činnosti. Odpůrkyně ve vnitrostátním řízení jako společnost, která uvádí na trh CD-R, CD-RW, DVD-R a přehrávače MP3 tvrdí, že španělská úprava je v tomto v rozporu s čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že pojem „spravedlivá odměna“ ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice je autonomním pojmem práva Unie, který musí být vykládán jednotně ve všech členských státech, které zavedly výjimku pro soukromé rozmnožování. Výše spravedlivé odměny musí být s ohledem na požadavek „přiměřené rovnováhy“ vypočtena na základě kritéria újmy způsobené autorům chráněných děl v důsledku zavedení výjimky pro soukromé rozmnožování. Úprava, podle které osobami, jež mají povinnost financovat spravedlivou odměnu, jsou osoby, které disponují vybavením, přístroji a nosiči pro digitální rozmnožování a které z tohoto důvodu právně nebo fakticky poskytují toto vybavení nebo rozmnožovací služby soukromým uživatelům, je v souladu s požadavky „přiměřené rovnováhy“, pouze za předpokladu, že tyto osoby mají možnost přenést skutečnou zátěž spojenou s tímto financováním na soukromé uživatele. Nicméně, protože se výjimka vztahuje jen na soukromé rozmnožování, musí zůstat zachována spojitost mezi uplatněním poplatku určeného k financování spravedlivé odměny a předpokládaným používáním vybavení, přístroje a nosiče pro digitální rozmnožování pro účely soukromého rozmnožování. V rozporu se směrnicí je tedy systém, který uplatňuje poplatek za soukromé rozmnožování bez rozdílu, tj. také na vybavení, přístroje a nosiče pro digitální rozmnožování, jež nebyly poskytnuty soukromým uživatelům a jsou zjevně vyhrazeny k jiným účelům než pro pořizování rozmnoženin k soukromému užití.

C-421/09 *Humanplasma GmbH* (rozsudek prvního senátu ze dne 9. 12. 2010, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Sdružení vídeňských nemocnic zahájilo otevřené řízení na zadání veřejné zakázky na zásobování nemocnic uvedeného sdružení erytrocytovými koncentráty. Jednou z podmínek bylo, že předmět plnění musí pocházet z krve darované bezplatně a musí být v souladu se současným stavem vědeckého poznání. Žalobkyně tuto podmínku splňovala, nicméně uvedla, že nepřebírá žádné záruky za případné změny právních předpisů. Po otevření nabídek byla změněna příslušná právní úprava v tom smyslu, že pokud nedošlo k darování krve zcela bezplatně (tj. i bez náhrady nákladů dárce), nejsou přípravky z této krve způsobilé prodeje. Podmínku úplné bezplatnosti však žalobkyně nesplňuje; nicméně se domnívá, že vydáním uvedené právní úpravy došlo k porušení čl. 28 SES a podala proto na AT žalobu na náhradu škody.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že předmětná právní úprava je v rozporu s čl. 28 SES ve spojení s čl. 30 SES. Ochrana veřejného zdraví je sice legitimním cílem, na jehož základě by mohla být dotčená úprava odůvodněna, musí však být posouzeno, zda může být použitými opatřeními cíle dosaženo a zda jsou tato opatření proporcionální. Požadavek, aby nebyla dárcům poskytována odměna, je způsobilý k dosažení uvedeného cíle, nicméně požadavek, aby dárcům nebyly ani nahrazovány náklady, již podle Soudního dvora k uvedenému cíli nemůže vést. Navíc Soudní dvůr vyhodnotil danou úpravu jako neproporcionální.

C-393/09 *Bezpečnostní softwarová asociace (BSA)* (rozsudek třetího senátu ze dne 22. 12. 2010, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Žalobce (jako občanské sdružení ZASTUDENA.cz) podal v roce 2001 u žalovaného, MK ČR, žádost o udělení oprávnění k výkonu kolektivní správy majetkových autorských práv. Žádost se týkala jednak práv povinně kolektivně spravovaných (právo na užití počítačových programů jakožto autorských děl kabelovým přenosem), jednak práv dobrovolně kolektivně spravovaných (mj. právo na vysílání počítačových programů, autorských děl, televizí, a právo na vystavování počítačových programů - autorských děl). MK ČR uvedenou žádost zamítlo, mj. s odůvodněním, že autorský zákon chrání pouze strojový a zdrojový kód počítačového programu, a nikoli výsledek zobrazení počítačového programu na obrazovce počítače (počítačového rozhraní, „look and feel“), kde se uplatňuje toliko ochrana proti nekalé soutěži. Druhý hlavní argument žalovaného je, že kolektivní správa počítačových programů je sice teoreticky možná, povinná nicméně nepřipadá v úvahu a dobrovolná je neúčelná. S touto argumentací se žalobce neztotožnil. Nesouhlasí s kritériem funkcionality; podle jeho názoru je počítačový program chráněn, ať je vnímán v jakémkoli ztvárnění.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Grafické uživatelské rozhraní není formou vyjádření počítačového programu ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 91/250/EHS o právní ochraně počítačových programů, a nemůže se na něj vztahovat autorskoprávní ochrana počítačových programů podle této směrnice. Na takové rozhraní se však může vztahovat jakožto na dílo autorskoprávní ochrana podle směrnice 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, pokud je toto rozhraní vlastním duševním výtvozem

autora. Televizní vysílání grafického uživatelského rozhraní nepředstavuje sdělování autorského díla veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

12. Volný pohyb kapitálu

1 rozsudek (C-72/09 *Établissements Rimbaud* – neslučitelnost daně ve vztahu k EHP).

13. Ochrana spotřebitele

5 rozsudků (nekalé obchodní praktiky, spotřebitelské smlouvy uzavřené na dálku, nepřiměřené smluvní podmínky, smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-304/08 *Plus Warenhandelsgesellschaft* (rozsudek prvního senátu ze dne 14. 1. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Spor byl veden o přípustnost reklamní akce lákající potenciální spotřebitele k nákupu možností účasti na loterii s vidinou milionové výhry. Dle německého vnitrostátního předpisu představuje taková reklamní akce nekalou hospodářskou soutěž. Předkládající soud se tázal, zda je tato úprava v rozporu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu, neboť jde nad rámec zde stanovené maximální harmonizace.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr uvedl, že reklamní kampaně, jako jsou kampaně dotčené v původním řízení, které podmiňují bezplatnou účast spotřebitele na loterii koupí určitého množství zboží nebo využitím určitého množství služeb, jsou jednoznačně součástí obchodní strategie obchodníka a přímo směřují k propagaci nebo podpoře odbytu tohoto zboží a služeb. Z toho vyplývá, že jsou obchodními praktikami ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice 2005/29, a v důsledku toho spadají do působnosti této směrnice. Podle Soudního dvora se směrnice 2005/29 vyznačuje obzvláště širokým věcným rozsahem působnosti vztahujícím se na všechny obchodní praktiky, které přímo souvisejí s propagací, prodejem nebo dodáním produktu spotřebitelům. Z tohoto rozsahu působnosti jsou vyloučeny jen vnitrostátní právní předpisy, které se týkají nekalých obchodních praktik poškozujících „pouze“ ekonomické zájmy soutěžitelů nebo které se týkají obchodování mezi obchodníky – a tak tomu není v posuzovaném případě. Z tohoto důvodu tedy směrnice 2005/29 brání vnitrostátní právní úpravě

zásadně zakazující obchodní praktiky, při kterých je účast spotřebitelů na soutěži o ceny nebo na výherní hře podmíněna koupí zboží nebo využitím služby, aniž by brala v úvahu konkrétní okolnosti projednávaného případu.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-215/08 E. Friz (rozsudek prvního senátu ze dne 15. 4. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Žalovaný učinil v místě svého bydliště, tedy mimo obchodní prostory, projev vůle směřující k přistoupení k uzavřenému fondu působícímu v oblasti nemovitostí ve formě sdružení fyzických osob podle občanského práva („GbR“). Tento projev vůle posléze odvolal, tj. s okamžitou platností vypověděl své členství v GbR. Předmětem sporu je nárok na vyrovnání záporného vypořádacího podílu společnosti vůči žalovanému. Německá judikatura totiž nespátňuje v popsaném odvolání projev vůle odstoupení od společnosti s účinky *ex tunc*, nýbrž ho považuje za mimořádnou výpověď, která nevede ke zpětnému zrušení smlouvy. S ohledem na rozsudek ve věci C-350/03 *Schulte* má předkládající soud pochybnosti, zda jsou popsané právní účinky na postavení spotřebitele v souladu se směrnicí 85/577/EHS (čl. 5 odst. 2).

Závěry Soudního dvora

V rozporu se stanoviskem GA dospěl Soudní dvůr k závěru, že se směrnice 85/577/EHS použije na smlouvu uzavřenou za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení, jež se týká přistoupení spotřebitele k uzavřenému nemovitostnímu fondu ve formě osobní společnosti, pokud účelem takového přistoupení není především členství v uvedené společnosti, ale finanční investice. Navíc čl. 5 odst. 2 směrnice 85/577/EHS nebrání za okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení, vnitrostátnímu pravidlu, podle kterého v případě odvolání projevu vůle směřujícího k přistoupení k uzavřenému nemovitostnímu fondu ve formě osobní společnosti učiněného v rámci nevyžádaného podomního prodeje může spotřebitel vůči této společnosti uplatňovat nárok na vypořádací podíl vypočtený v závislosti na jeho podílu k datu jeho vystoupení z tohoto fondu, a získat tak případně zpět menší obnos, než byl jeho vklad, nebo může být povinen nést podíl na ztrátách uvedeného fondu.

C-511/08 Heinrich Heine (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 15. 4. 2010, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

V této věci se jednalo o výklad směrnice EP a Rady 97/7/ES o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku, konkrétně o to, zda má spotřebitel při

odstoupení od smlouvy uzavřené na dálku též nárok na vrácení uhrazených nákladů na dopravu zboží.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr připomněl, že podle čl. 6 směrnice má spotřebitel právo na vrácení zaplacené částky, do které spadá i poplatek za dopravu zboží, a může od něj být požadováno pouze zaplacení skutečných vynaložených nákladů spojených s vrácením zboží. Povinnost nést i po odstoupení od smlouvy náklady na dopravu by podle Soudního dvora mohla spotřebitele odradit od uplatnění jeho práva odstoupit od smlouvy a mohla by zpochybnit vyvážené rozdělení rizik mezi účastníky smluv uzavřených na dálku. Soudní dvůr proto konstatoval, že směrnice brání vnitrostátní právní úpravě, která dodavateli umožňuje, aby ve smlouvě uzavřené na dálku po spotřebiteli požadoval náklady na dopravu zboží, i pokud spotřebitel uplatní své právo od smlouvy odstoupit.

C-137/08 VB *Pénzügyi Lizing* (rozsudek velkého senátu ze dne 9. 11. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případě

Případ se především týká výkladu směrnice 93/13 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách. Otázkou je, zda může být narušena ochrana spotřebitele v případech, kdy strany vložily do smlouvy klauzuli stanovící příslušnost soudu pro otázky spojené s výkonem této smlouvy. Maďarský soud spatřuje prostor pro znevýhodnění spotřebitele především v tom, že z maďarských předpisů jasně nevyplývá, zda musí soud ověřit svoji příslušnost v případě řízení o vydání platebního rozkazu (tj. nesporných řízení), které v tomto případě proběhlo. V případě sporných řízení však svou příslušnost ověřit musí. V dané věci vyvstává dále otázka, zda požadavek maďarského zákona, podle kterého jsou maďarské soudy povinny informovat maďarského ministra spravedlnosti o řízení o předběžné otázce současně s jeho zahájením, neodporuje čl. 23 Protokolu o statutu Soudního dvora.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora nelze povinnost vnitrostátních soudů dotyčného členského státu informovat ministra spravedlnosti v okamžiku předání předkládacího rozhodnutí Soudnímu dvoru považovat za zásah do mechanismu soudního dialogu zavedeného čl. 267 SFEU. Z tohoto důvodu čl. 23 Protokolu o statutu Soudního dvora nebrání ustanovení vnitrostátního práva, které stanoví, že soud, který podává žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, informuje současně o této skutečnosti z úřední povinnosti ministra spravedlnosti dotyčného členského státu. Ve vztahu ke

spotřebitelskému právu Soudní dvůr zopakoval svoji konstantní judikaturu, dle které k tomu, aby mohla být zajištěna směrnicí zamýšlená ochrana, může být nerovné postavení mezi spotřebitelem a prodávajícím nebo poskytovatelem narovnáno pouze pozitivním zásahem ve vztahu k samotným smluvním stranám. Vnitrostátní soud tudíž musí v rámci činností, které vykonává na základě ustanovení směrnice, ověřit, zda smluvní klauzule, která je předmětem sporu, který mu byl předložen, spadá do působnosti této směrnice. Pokud ano, je uvedený soud povinen posoudit z úřední povinnosti tuto klauzuli s ohledem na požadavky ochrany spotřebitele stanovené v uvedené směrnici.

C-540/08 *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag* (rozsudek velkého senátu ze dne 9. 11. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případě

Jedná se o otázku možného uložení povinnosti zdržet se nabídky a poskytování nemajetkových výhod v periodickém tisku (v daném případě možnosti vyhrát večeri s vítězem volby „Fotbalista roku“), což rakouské právo umožňuje, pokud je v konkrétním případě namítané jednání objektivně schopné ovlivnit rozhodnutí spotřebitele ohledně jeho nabytí základního zboží, a pokud toto jednání může vést nikoliv pouze k nepatrnému vychýlení poptávky. Předkládající soud míní, že je třeba posoudit soulad daných norem vnitrostátního práva se směrnicí 2005/29/ES, dle které je při posuzování nekalosti určité obchodní praktiky – s výjimkou praktik popsanych v příloze směrnice – třeba zkoumat, zda je daná praktika agresivní nebo klamavá ve smyslu čl. 5 odst. 4 směrnice. Dle rakouské právní úpravy je však nabízení či poskytování výhod nepřijatelné v každém případě, aniž by bylo třeba ověřovat agresivnost či klamavost tohoto konání.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k následujícím závěrům: 1) směrnice 2005/29 (o nekalých obchodních praktikách) musí být vykládána v tom smyslu, že brání takovému vnitrostátnímu ustanovení, jako je ustanovení dotčené v původním řízení, které stanoví obecný zákaz prodeje spojeného s poskytováním premií a jehož cílem není jen ochrana spotřebitele, ale které sleduje i další cíle; 2) možnost účasti na soutěžní hře o ceny spojená s koupí novin není nekalou obchodní praktikou ve smyslu čl. 5 odst. 2 směrnice 2005/29 jen z toho důvodu, že tato možnost účasti na hře je přinejmenším pro část dotyčných spotřebitelů rozhodujícím motivem ke koupi těchto novin (podle Soudního dvora je rovněž nutné ověřit, zda je dotčená praktika v rozporu s požadavky náležité profesionální péče ve smyslu bodu a) čl. 5 odst. 2 směrnice).

14. Volný pohyb osob

12 rozsudků (kontrola dokladů v příhraničním pásmu, uznávání kvalifikací, ochrana osobních údajů, uznání jména nabytého v jiném členském státě, posouzení nepřetržité doby pobytu, přiznání statutu uprchlíka atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-175/08, C-176/08, C-178/08 a C-179/08 *Abdulla a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 2. 3. 2010, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Žalobci jsou státní příslušníci Iráku, kteří požádali v SRN v letech 1997 až 2002 o azyl. Ten jim nebyl udělen, ale bylo jim přiznáno postavení uprchlíka. Mezi zářím 2004 a říjnem 2005 jim bylo přiznání azylu odejmuto s odkazem na změnu poměrů v Iráku. Vnitrostátní soudce k vyřešení případu položil několik otázek, které se týkají okamžiku skončení postavení uprchlíka a výkladu podmínek, které musí být za tímto účelem splněny.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr uvedl, že okolnosti prokazující schopnost nebo neschopnost země původu zajistit ochranu před pronásledováním (tedy existence alespoň jednoho z pěti důvodů uvedených ve směrnici 2004/83/ES či v Ženevské úmluvě o postavení uprchlíků) představují rozhodující skutečnost při posuzování prováděném při přiznávání nebo odnímání postavení uprchlíka. Aby mohly příslušné orgány dojít k závěru, že obavy uprchlíka z pronásledování nejsou oprávněné, musí v individuální situaci ověřit, že poskytovatelé ochrany v dané třetí zemi učinili přiměřené kroky k zabránění pronásledování. Změna okolností přitom musí mít natolik významnou a trvalou povahu, aby již nebylo možné považovat obavy z pronásledování za odůvodněné. Soudní dvůr dále konstatoval, že při posuzování hrozby pro účely odnětí postavení uprchlíka je používáno stejné kritérium pravděpodobnosti jako při přiznávání postavení uprchlíka.

C-188/10 a C-189/10 *Melki a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 22. 6. 2010, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Pánové Melki a Abdeli byli zadrženi při kontrole dokladů totožnosti, ke které má francouzská policie zvláštní oprávnění ve francouzském příhraničním pásmu, a bylo zjištěno, že pobývají ve Francii nelegálně. Dotčení napadají oprávněnost provedené kontroly, jelikož v rámci Schengenského prostoru je zaručena možnost překračovat

vnitřní hranice bez kontrol osob. Soudní dvůr o této věci rozhoduje ve zrychleném řízení.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že unijní právo brání sporné francouzské vnitrostátní právní úpravě, která stanoví kontrolní pravomoci policejních orgánů pro kontrolu osob v příhraničním pásmu, bez ohledu na chování daných osob či konkrétní okolnosti zakládající hrozbu pro veřejný pořádek, a která přitom neobsahuje záruky, že praktický výkon této pravomoci nebude mít účinky rovnocenné hraničním kontrolám. Zároveň konstatoval, že procedura prioritního posouzení souladu s ústavním pořádkem není v rozporu s unijním právem, pokud nebrání soudům kdykoliv během této procedury oslovit Soudní dvůr s předběžnou otázkou, přijmout potřebná předběžná opatření k ochraně práv vyplývajících z unijního práva a případně neaplikovat rozporná ustanovení vnitrostátního práva.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-162/09 *Lassal* (rozsudek třetího senátu ze dne 7. 10. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Paní Lassal, francouzská státní občanka, pobývala v letech 1999 až 2005 na území Spojeného království, po celou dobu byla pracovníkem pro účely práva Společenství. Poté území Spojeného království opustila na dobu deseti měsíců za účelem návštěvy matky ve Francii, po návratu pobírala dávky v nezaměstnanosti a v listopadu 2006 požádala o podporu z důvodu svého těhotenství. Tato žádost však byla zamítnuta z důvodu, že paní Lassal nemá právo pobývat na území Spojeného království. Pro posouzení otázky práva odpůrkyně na pobyt na území Spojeného království je třeba výkladu čl. 16 směrnice 2004/38. Podle tohoto ustanovení svědčí toto právo občanům Unie, kteří na území daného státu nepřetržitě legálně pobývají po dobu pěti let. Je však otázkou, zda pojem „legálně“ znamená naplnění podmínek dle směrnice (tedy v případě odpůrkyně by bylo posuzováno, zda splňovala podmínky kladené směrnicí v období předcházejícím uplynutí lhůty pro transpozici této směrnice), či zda je tím míněno splnění podmínek podle dřívějších předpisů práva Společenství.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že pětiletý legální pobyt na území členských států před datem provedení směrnice (30. dubna 2006) je pro účely čl. 16 směrnice třeba posoudit podle unijních předpisů platných před tímto datem. Nepřítomnost

nepřekračující dva roky, která následuje až po dovršení nepřetržité doby pobytu pěti let, přitom nemá na právo pobytu dle čl. 16 směrnice vliv.

C-208/09 Sayn-Wittgenstein (rozsudek druhého senátu ze dne 22. 12. 2010, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Ilonka Sayn-Wittgenstein, rakouská občanka, získala šlechtický titul „Fürstin von“ prostřednictvím adopce v Německu. Rakouské orgány zprvu příjmení Fürstin von Sayn-Wittgenstein uznaly a zapsaly, nicméně později (po cca patnácti letech) si „uvědomily“, že rakouská právní úprava používání šlechtických titulů zakazuje a přistoupily k úpravě příjmení vymazáním „Fürstin von“. Ilonka Sayn-Wittgenstein se brání mj. poukazem na čl. 21 SFEU.

ČR se k případu ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr neměl pochybnost o tom, že zákaz používání šlechtických titulů (oprávněně používaných v jiném členském státě) představuje omezení svobody pohybu a pobytu občanů Unie, zároveň však dodal, že takové omezení je obhajitelné (a to navzdory tomu, že zatímco některé členské státy používání šlechtických titulů zakazují a považují tento zákaz za „pilíř“ svého demokratického uspořádání, jiné členské státy, nepochybně stejně demokratické, používání šlechtických titulů neomezují).

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

15. Sociální politika

11 rozsudků (diskriminace na základě věku v pracovním vztahu, dohody UNICE, CEEP a EKOS, pracovní doba, rodičovská dovolená rodičů vícerčat atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-229/08 Wolf (rozsudek velkého senátu ze dne 12. 1. 2010, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Žalobce se ucházel o místo ve střední technické složce hasičů. Do výběrového řízení však nebyl připuštěn s odůvodněním, že maximální věk pro přijetí do této složky je 30 let. V nastalém soudním sporu byla Soudnímu dvoru položena otázka, zda je vnitrostátní úprava v rozporu se zákazem diskriminace na základě věku, tj. zda je v rozporu s čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78/ES, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr přeformuloval otázku předkládajícího soudu. Dle jeho názoru je třeba situaci posuzovat ve vztahu k čl. 4 odst. 1 směrnice, protože zde objektivně dochází k odlišnému zacházení na základě vlastností, které představují podstatný a určující profesní požadavek, a nikoli izolovaně na základě věku. Soudní dvůr došel k závěru, že předmětná úprava je s tímto ustanovením v souladu. Vzal za prokázané, že úředníci, kteří přesáhli věk 45 až 50 let, již nemají fyzické schopnosti potřebné pro provádění zásahu této složky hasičů, a proto je dané věkové omezení zárukou zejména dlouhodobosti služebního poměru, vyvážené struktury v povolání nebo zajištění minimální doby zaměstnání před odchodem do důchodu. Opatření je pro dosažení tohoto cíle přiměřené a nezbytné.

C-555/07 *Küçükdeveci* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. 1. 2010, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Spor se týkal posouzení použitelnosti německého právního předpisu, podle něhož se lhůty pro výpověď z pracovního poměru s přibývajícím dobou trvání zaměstnání postupně prodlužují, přičemž není zohledněna doba zaměstnání před dovršením 25 let věku zaměstnance. Otázkou bylo, zda takové ustanovení zakládá rozpor se zákazem diskriminace na základě věku, který je stanoven směrnicí 2000/78/ES, popřípadě se zákazem diskriminace na základě věku jako „obecné zásady práva Společenství“ definované ESD v často kritizovaném rozhodnutí ve věci C-144/04 *Mangold* (bod 75). Dále bylo třeba rozhodnout, zda je vnitrostátní soud v případě právního sporu mezi soukromoprávními subjekty povinen nepoužít zákonnou úpravu, která je jasně v rozporu s právem Společenství.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr v první řadě upozornil, že na rozdíl od případu C-427/06 *Bartsch* se v této věci jedná o situaci spadající do působnosti unijního práva, jelikož již uplynula lhůta pro transpozici směrnice 2000/78. Následně dovodil, že zkoumané ustanovení vnitrostátního práva je v rozporu se zásadou zákazu diskriminace na základě věku, která je obecnou zásadou práva Unie a která je zakotvena rovněž v Listině základních práv Evropské unie. Soudní dvůr dále konstatoval, že ačkoliv není možné vykládat ustanovení vnitrostátního práva v souladu se směrnicí 2000/78, k čemuž by byl vnitrostátní soud dle zásady eurokonformního výkladu povinen, tato směrnice konkretizuje obecnou zásadu zákazu diskriminace na základě věku, tudíž je vnitrostátní soud povinen v rámci svých pravomocí zajistit právní ochranu

vyplývající pro jednotlivce z práva Unie a zaručit jeho plný účinek tím, že případně nepoužije ustanovení vnitrostátního práva, jež by bylo s touto zásadou v rozporu.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-149/10 Chatzi (rozsudek prvního senátu ze dne 16. 9. 2010, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

V této věci je otázkou, zda přiznání jediné rodičovské dovolené při narození vícero dětí místo násobného nároku na dovolenou je v rozporu s unijním právem a zda zakládá diskriminaci vícero dětí na základě narození.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Podle rozhodnutí Soudního dvora je třeba ustanovení 2 bod 1 rámcové dohody o rodičovské dovolené tvořící přílohu směrnice Rady 96/34/ES vykládat v tom smyslu, že poskytuje individuální nárok na rodičovskou dovolenou rodičům („pracujícím, mužům a ženám“) nikoli narozenému dítěti, a zároveň nemůže být vykládáno v tom smyslu, že narození dvojčat zakládá právo na počet rodičovských dovolených odpovídající počtu narozených dětí. Ve světle zásady rovného zacházení toto ustanovení nicméně ukládá vnitrostátnímu zákonodárci, který v této oblasti disponuje širokým rozhodovacím prostorem, povinnost zavést režim rodičovské dovolené, který rodičům dvojčat zajistí v závislosti na situaci existující v dotčeném členském státě zacházení, které bude řádně zohledňovat jejich zvláštní potřeby. Je věcí vnitrostátního soudu, aby ověřil, zda vnitrostátní právní úprava tento požadavek splňuje a zda je v souladu s právem EU.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-499/08 Andersen (rozsudek velkého senátu ze dne 12. 10. 2010, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Předběžná otázka se týkala dánské právní úpravy odstupného v případě výpovědi z pracovního poměru, která obsahuje následující pravidlo: „*Odstupné se nehradí, pokud zaměstnanec při svém propuštění obdrží starobní důchod od zaměstnavatele a pokud se zaměstnanec stal účastníkem dotčeného důchodového systému před dovršením věku 50 let.*“ Tato úprava negativně dopadla na p. Andersena, se kterým zaměstnavatel ukončil pracovní poměr ve věku 63 let. P. Andersen se nicméně rozhodl neuplatnit nárok na starobní důchod a zaregistroval se na pracovním úřadě jako uchazeč o zaměstnání. Odstupné mu bylo odmítnuto s poukazem na to, že může pobírat starobní důchod.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že uvedená právní úprava je v rozporu s čl. 2 a čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78/ES, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání. V první řadě dospěl k závěru, že uvedená právní úprava nepochybně má diskriminační charakter („*vnitrostátní právní úprava dotčená v původním řízení obsahuje rozdílné zacházení, které je přímo založeno na kritériu věku*“). Následně Soudní dvůr připustil, že se uvedená právní úprava nejeví jako zjevně nevhodná k dosažení legitimního cíle politiky zaměstnanosti sledovaného zákonodárcem (body 27 až 35 rozsudku). Podle Soudního dvora však uvedená právní úprava přesahuje míru toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle, a to v tom ohledu, že vylučuje odstupné i v případě osoby, která sice má nárok na starobní důchod, nicméně rozhodne se tento nárok neuplatnit a usilovat o pokračování profesní kariéry; body 36 až 47 rozsudku).

C-45/09 *Rosenblatt* (rozsudek velkého senátu ze dne 12. 10. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Žalovaná sdělila dopisem žalobkyni, že její pracovní poměr končí uplynutím stávajícího měsíce, jelikož v něm dosáhne 65. roku života. Žalobkyně následně podala žalobu na určení, že její pracovní poměr trvá a na určení povinnosti žalované žalobkyni i nadále zaměstnávat. Předmětem řízení je tedy zejména otázka platnosti kolektivní smlouvy, která stanoví ukončení pracovního poměru z důvodu dosažení 65. roku života s ohledem na zákaz diskriminace na základě věku, jak je uveden ve směrnici 2000/78/ES.

Závěry Soudního dvora

Článek 6 odst. 1 směrnice 2000/78/ES je třeba vykládat v tom smyslu, že nebrání vnitrostátnímu ustanovení, jako je § 10 bod 5 obecného zákona o rovném zacházení, podle něhož jsou doložky o automatickém skončení pracovního poměru z důvodu, že zaměstnanec dosáhl důchodového věku, považovány za platné, pokud je jednak uvedené ustanovení objektivně a rozumně odůvodněno legitimním cílem politiky zaměstnanosti a trhu práce a jednak jsou prostředky k dosažení tohoto cíle přiměřené a nezbytné. Provedení tohoto ustanovení prostřednictvím kolektivní smlouvy není samo o sobě vyňato ze soudního přezkumu, ale v souladu s požadavky čl. 6 odst. 1 uvedené směrnice musí rovněž sledovat legitimní cíl a být přiměřené a nezbytné. SD dále uvádí, že článek 6 odst. 1 směrnice 2000/78/ES musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání takovému opatření, jako je doložka o automatickém skončení pracovního poměru zaměstnanců, kteří dosáhli důchodového věku stanoveného na 65 let, upravená v § 19 bodu 8 obecně závazné kolektivní smlouvy pro osoby zaměstnané

v oblasti úklidu budov. A konečně, že články 1 a 2 směrnice 2000/78/ES musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání tomu, aby členský stát prohlásil předmětnou kolektivní smlouvu za obecně závaznou, za předpokladu, že takováto smlouva nezbavuje pracovníky spadající do její působnosti ochrany před diskriminací na základě věku, kterou jim tato ustanovení poskytují.

C-243/09 *Fuß* (rozsudek druhého senátu ze dne 14. 10. 2010, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Žalobce ve vnitrostátním sporu pracoval u žalovaného jako vedoucí posádky požárního vozidla s průměrnou týdenní pracovní dobou 54 hodin, která vyplývá ze souhrnu 24-hodinových směn, které měl odpracovat, a následujících dnů volna. Žalobce požádal zaměstnavatele, aby s ohledem na rozhodnutí Soudního dvora ve věci C-52/04 *Personalrat der Feuerwehr Hamburg* v budoucnu dodržoval při plánování služeb omezení vyplývající z právní úpravy pracovní doby. Zaměstnavatel na to reagoval převedením žalobce do řídicího centra zásahových sil požární služby, kde má 40-hodinovou týdenní pracovní dobu a nemusí vykonávat 24-hodinové služby. Jelikož je na tomto místě menší rozsah služeb, které připadají na nevhodnou dobu (noc, neděle, svátek), dostává žalobce nižší příplatek za obtížnost služby připadající na nevhodnou dobu, než jaký měl jako velitel posádky požárního vozidla.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr vyšel ve svých úvahách ze skutečnosti, že v Německu v době relevantní pro předmětný spor neexistovalo opatření vnitrostátního práva, kterým by byla provedena možnost odchylné úpravy daná členskými státy ustanovením čl. 22 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) směrnice 2003/88. Za těchto okolností musí členské státy dodržet maximální průměrnou délku pracovní doby v rozsahu 48 hodin pro každé období sedmi dnů, a tudíž je s čl. 6 písm. b) směrnice 2003/88/ES, který působí přímo, v rozporu taková vnitrostátní právní úprava, o jakou se jedná ve věci v původním řízení, která umožňuje veřejnoprávnímu zaměstnavateli přikročit k nucenému převedení na jinou práci v případě pracovníka zaměstnaného jako hasič zásahové služby, a to z důvodu, že tento pracovník požadoval, aby byla v uvedené službě dodržována maximální průměrná délka týdenní pracovní doby stanovená v uvedeném ustanovení. Okolnost, že takovému pracovníkovi nevznikla na základě tohoto převedení žádná zvláštní další újma kromě újmy, která vyplývá z porušení uvedeného čl. 6 písm. b), je v tomto ohledu irelevantní.

C-428/09 *Union Syndicale* (rozsudek druhého senátu ze dne 14. 10. 2010, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Union syndicale Solidaires Isère se domáhá toho, aby Conseil d'État z důvodu překročení pravomoci zrušila vládní nařízení č. 2006-950, jímž se provádí zákon č. 2006-586 o dobrovolnické práci v neziskovém sektoru a o příležitostné mimoškolní výchovné činnosti. Na osoby, které uzavřely smlouvu o příležitostné mimoškolní výchovné činnosti, se mj. nevztahuje úvodní kapitola, hlava II části II. zákoníku práce, která stanoví, že každý zaměstnanec má nárok na denní odpočinek v trvání nejméně jedenácti po sobě jdoucích hodin. Dle navrhovatelky je neexistence takového nároku v rozporu s cíli čl. 3 směrnice 2003/88/ES, neboť hranici osmdesáti dnů nelze považovat za odpovídající ochranu podle požadavků směrnice.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Na osoby, které uzavřely takovou smlouvu, jako je smlouva o příležitostné mimoškolní výchovné činnosti, a které vykonávají příležitostné a sezónní činnosti v rekreačních a volnočasových zařízeních nejdéle 80 pracovních dnů v roce, se vztahuje směrnice 2003/88/ES. Na tyto osoby se dále vztahuje odchylné ustanovení čl. 17 odst. 3 písm. b) nebo c) směrnice 2003/88/ES. Vnitrostátní právní úprava, o jakou jde v předmětném případě, nesplňuje podmínky stanovené v čl. 17 odst. 2 předmětné směrnice pro použití uvedeného odchylného ustanovení, podle kterých musí být dotyčným pracovníkům poskytnuty rovnocenné náhradní doby odpočinku nebo ve výjimečných případech, kdy není z objektivních důvodů možné tyto náhradní doby odpočinku poskytnout, jim musí být poskytnuta náležitá ochrana.

Závěry Soudního dvora jsou částečně v souladu s vyjádřením ČR.

C-227/09 *Accardo a další* (rozsudek druhého senátu ze dne 21. 10. 2010, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Jádrem sporu v původním řízení byla zejm. kolektivní dohoda uzavřená dne 2. 7. 1986 mezi správou obce a územními zástupci hlavních italských odborových organizací („dohoda z roku 1986“), která představuje odchylku od doby odpočinku v týdnu, stanoveného směrnicí Rady 93/104 o některých aspektech úpravy pracovní doby (ve znění směrnice 2000/34), resp. směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby. Uvedené směrnice odchylku od stanovené doby odpočinku v týdnu v zásadě umožňují, žalobci v původním řízení nicméně tvrdili, že v daném případě odchylku nelze opřít

o směrnici proto, že daná profese (městská policie) není uvedena v čl. 17 odst. 2 směrnice (a proto nelze použít ani čl. 17 odst. 3).

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr především konstatoval, že čl. 17 odst. 3 směrnice je ve vztahu k odstavci 2 tohoto článku autonomní (tj. skutečnost, že určité povolání není obsaženo v odstavci 2, nebrání tomu, aby se na něj mohla vztahovat odchylka upravená v odstavci 3). Na pozadí (zřejmého) konfliktu dohody z roku 1986 s vyššími normami italského práva dospěl Soudní dvůr k následujícím závěrům ohledně možnosti opřít se o odchylku stanovenou uvedenou kolektivní dohodou: a) pokud italské vnitrostátní právo skutečně brání použití dohody z roku 1986 (jakož i kolektivních smluv dotčených ve věci v původním řízení), nelze se za účelem zajištění takového použití (resp. za účelem překonání konfliktu s normami vyšší síly) dovolávat vůči jednotlivcům (žalobcům) samotné směrnice; b) neexistuje-li takový konflikt (ve vnitrostátním právu), dotčené kolektivní smlouvy lze použít za podmínky, že rozhodná ustanovení uvedených smluv jsou zcela v souladu s příslušnými ustanoveními směrnice (které takovou odchylku umožňují).

16. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

5 rozsudků (náhrada nákladů léčení v jiném členském státě, povinné zdravotní pojištění, důchodové pojištění EU, dávky sociálního zabezpečení);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-173/09 *Elchinov* (rozsudek velkého senátu ze dne 5. 10. 2010, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Žalobce trpí zhoubným nádorem oka. Onemocnění je v Bulharsku léčeno vyjmutím oka. Žalobce podstoupil v Německu léčení v podobě ozařování s následným vyjmutím zbytkové tkáně. Žalovaný zamítl žádost žalobce o povolení léčení hrazeného NZOK prováděné v jiném členském státě (formulář E 112) zejména s odůvodněním, že léčení provedené v Německu nepatří mezi výkony stanovené bulharskými předpisy a hrazenými NZOK. V následném správním a soudním řízení vznikla zejména pochybnost ohledně výkladu ustanovení čl. 22 odst. 2 druhý pododstavec nařízení č. 1408/71, podle kterého nelze odmítnout vydání povolení, pokud příslušné léčení nelze osobě poskytnout na území členského státu, kde má bydliště. Předkládající soud je však v dané věci zároveň vázán závazným právním názorem nadřízeného soudu, a ptá se, zda by se od něj mohl odchýlit v případě, že by odporoval následné odpovědi Soudního dvora na předběžnou otázku.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejdříve zopakoval svůj názor, že se předkládající soud může odchýlit od pokynů nadřízeného soudu, pokud se s ohledem na výklad, který požadoval od Soudního dvora, domnívá, že tyto pokyny nejsou v souladu s právem EU. K meritu věci pak uvedl, že nařízení č. 1408/71 brání vnitrostátní úpravě, která ve všech případech vylučuje náhradu výdajů na nemocniční péči poskytnutou bez předchozího povolení v jiném členském státě. Souhlas nesmí být odmítnut, pokud způsob léčení sice není explicitně uveden na seznamu výkonů hrazených ze systému sociálního zabezpečení v členském státě bydliště účastníka zdravotního pojištění, avšak odpovídá druhům léčení zde uvedeným, a nelze-li zároveň v přiměřené době ve státě bydliště poskytnout ani alternativní léčení vykazující stejný stupeň účinnosti. Výše náhrady výdajů na nemocniční péči je určena předpisy státu, kde byla péče poskytnuta. Pokud je tato částka nižší, než by příslušela při poskytnutí péče ve státě bydliště účastníka, musí mu být poskytnuta doplňková náhrada (rozdíl mezi těmito částkami) v mezích skutečně vynaložených nákladů.

Závěry Soudního dvora jsou částečně v souladu s vyjádřením ČR.

C-345/09 *van Delft a další* (rozsudek druhého senátu ze dne 14. 10. 2010, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Nizozemsko provedlo s účinností od 1. 1. 2006 reformu systému zdravotního pojištění, a to rozšířením povinného zdravotního pojištění i na ty osoby, které do té doby nebyly zahrnuty a byly tudíž odkázány na soukromé zdravotní pojištění. Se zahrnutím do povinného zdravotního pojištění vznikla těmto osobám povinnost přispívat do systému zdravotního pojištění. Tato povinnost se dotkla i nizozemských občanů bydlících v jiných členských státech EU. Podstatou předběžných otázek nizozemské Centrale Raad van Beroep je otázka, zda pro dotčené osoby vyplývá z práva Unie, zejm. nařízení č. 1408/71 a čl. 21 a 45 SFEU, právo volby zdravotního pojištění, tj. právo neúčastnit se na povinném zdravotním pojištění (a neplatit do něho příspěvky).

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr (stejně jako před ním generální advokát) dospěl k závěru, že články 28, 28a a 33 nařízení č. 1408/71 nebrání aplikaci dotčených nizozemských předpisů ukládajících povinnou účast na veřejném zdravotním pojištění, na jejichž základě jsou z nizozemských důchodů vyplácených do zahraničí sráženy příspěvky do tohoto systému (v této souvislosti odkazuje GA v bodě 48 na písemné vyjádření ČR).

Uvedené právní úpravě nebrání ani čl. 21 SFEU (druhá předběžná otázka), pokud ovšem nemá za následek nebo nezahrnuje neodůvodněné rozdílné zacházení s rezidenty a nerezidenty, pokud jde o kontinuitu celkové ochrany pro případ nemoci, jaké požívali v rámci pojistných smluv uzavřených před vstupem této právní úpravy v platnost, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

17. Vnější vztahy

2 rozsudky (dohody o přidružení mezi EHS a Tureckem, přiznání statutu uprchlíka);

18. Celní unie

13 rozsudků (celní kodex, nařízení (ES) č. 1383/2003, preferenční dohody atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-430/08 a C-431/08 *Terex Equipment* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 14. 1. 2010, GA Maduro)

Všeobecné informace o případu

Předmětem řízení byla situace, kdy na trh Společenství řádně vstoupilo zboží v režimu aktivního zušlechťovacího styku (AZS), tj. v režimu podmíněného osvobození od cla, a následně bylo znovu vyvezeno ze Společenství. Uvedením chybného KCR při zpětném vývozu zboží ze Společenství bylo totiž zboží dovezené v režimu AZS v podmíněném systému propuštěno do celního režimu „trvalý vývoz“ namísto přidělení celně schváleného určení „zpětný vývoz“. Otázkou bylo, zda za této situace vznikl celní dluh, pokud ano, podle jakých ustanovení celního kodexu, a zda lze vzniklý celní dluh „zhojit“.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr odpověděl na položené otázky tak, že v předmětném případě zboží na základě prohlášení neoprávněně nabylo status zboží Společenství, který mu nepřísluší, čímž bylo odňato celnímu dohledu, a proto došlo ke vzniku celního dluhu na základě čl. 203 celního kodexu ve spojení s čl. 865 prováděcího nařízení k celnímu kodexu. Pokud jde o možnost změny celního prohlášení podle čl. 78 odst. 3 celního kodexu Soudní dvůr uvedl, že pokud celní orgány provedou přezkum celního prohlášení a zjistí, že došlo k nezákonnému uložení cla, je jediným možným opatřením k nápravě prominutí cla. I za těchto okolností však musí být splněny podmínky pro prominutí cla stanovené čl. 236 celního kodexu, zejména neexistence

úmyslného jednání deklaranta a dodržení tříleté promlčecí lhůty pro podání žádosti o prominutí.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-386/08 Brita (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 25. 2. 2010, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Spor se týkal uplatňování preferenčního celního režimu podle Evropsko-středomořské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a Státem Izrael na straně druhé („dohoda o přidružení ES-Izrael“). Žalobkyně v celním prohlášení označila jako zemi původu zboží Izrael. Žalovaný celní úřad žádost prověřil a došel k závěru, že zboží bylo vyrobeno na západním břehu Jordánu (tj. v „okupovaném území“), a proto žalobkyni preferenční zacházení neumožnil a uložil jí zaplatit dovozní clo. Podle žalovaného totiž pojem „území Státu Izrael“ používaný v dohodě o přidružení ES-Izrael je třeba vykládat z mezinárodněprávního hlediska, a tedy tak, že se vztahuje na vymezení státu před šestidenní válkou v roce 1967. Tento názor vyplývá také z pokynů a informací Komise. V rámci procesu zjišťování původu zboží požádal žalovaný stát Izrael o sdělení, zda místo původu zboží skutečně leží na západním břehu Jordánu. Izrael informaci neposkytl a pouze oznámil, že výrobku má být poskytnuto preferenční zacházení, neboť byl vyroben na území státu Izrael. Předkládající soudce považuje za nejasné, zda je možné přiznat preferenční zacházení na základě pouhého konstatování původu zboží uvedeného v dokladu o původu zboží, zda je možné v pochybnostech poskytnout preferenční zacházení na základě volby a jak vykládat termín „území Státu Izrael“.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že celní orgány členského státu dovozu mohou odmítnout přiznat preferenční zacházení podle dohody o přidružení ES-Izrael, pokud dotčené zboží pochází ze Západního břehu Jordánu. Soudní dvůr však dodal, že celní orgány nemohou nechat nerozhodnutou otázku, zda se na daný případ použije dohoda o přidružení ES-Izrael, nebo Evropsko-středomořská prozatímní dohoda o přidružení týkající se obchodu a spolupráce mezi ES na jedné straně a Organizací pro osvobození Palestiny na straně druhé. Stejně tak nemohou ponechat otevřenou otázku, zda doklad o původu zboží musí vydat izraelské či palestinské orgány. Pokud jde o výklad ustanovení dohody o přidružení ES-Izrael, Soudní dvůr dodal, že celní orgány nejsou vázány dokladem o původu a odpovědí celních orgánů státu vývozu a ani nemusí předložit spor ohledně výkladu této dohody Výboru pro celní spolupráci.

C-230/08 Dansk Transport og Logistik (rozsudek třetího senátu ze dne 29. 4. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Předběžná otázka se týká tří případů pašování značkových cigaret litevskými společnostmi do Dánska v době, kdy Litva nebyla členským státem EU. Po uplynutí stanovené lhůty od zadržení zboží přistoupily dánské celní orgány ke zničení dotčených cigaret a požadovaly po litevských společnostech úhradu cla, spotřební daně a DPH. Předběžná otázka se týká určení, zda jde za okolností předmětného případu o „zajištěné a současně nebo následně zabavené“ zboží dle čl. 233 první pododstavec písm. d) celního kodexu, což by znamenalo, že celní dluh nevznikl. Další otázky souvisí s dopadem této skutečnosti na daňovou povinnost a s otázkou příslušnosti k výboru cla a daně.

Závěry Soudního dvora

Na první otázku odpověděl tak, že se za okolností předmětného případu, kdy zboží bylo ve stálém držení celních orgánů na vnější hranici, skutečně jednalo o „zajištěné a současně nebo následně zabavené“ zboží, ke kterému celní dluh zaniká. V této situaci je také třeba mít za to, že zboží nebylo dovezeno na celní území EU, nedošlo tak ke vzniku zdanitelného plnění a daňové povinnosti pro účely spotřební daně a DPH. Jinak by tomu ale bylo v případě zboží, které bylo zajištěno po vstupu na celní území EU a následně zničeno. Tady vzniká zdanitelné plnění i daňová povinnost. Pokud jde o příslušnost k výběru spotřební daně, došel Soudní dvůr k závěru, že pro výběr celního dluhu a DPH jsou příslušné orgány členského státu na vnější hranici EU, přes kterou zboží protiprávně vstoupilo na celní území EU, a to i tehdy, pokud toto zboží bylo dále přepravováno do jiného členského státu, kde bylo odhaleno a poté zajištěno. Pro výběr spotřební daně jsou ale příslušné orgány posledně uvedeného členského státu pod podmínkou, že je toto zboží skladováno pro obchodní účely.

C-75/09 Agra (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 17. 6. 2010, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Případ se týká určení, zda lze čl. 221 odst. 3 a 4 nařízení (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, vykládat v tom smyslu, že právo provést opravu platebního výměru je promlčeno nebo zaniklo po uplynutí tří let od data podání celního prohlášení, nebo zda naopak může být výše uvedená lhůta přerušena nebo může být její běh staven po dobu probíhajícího trestního řízení pro neuhrazení cla. V tomto případě italský předpis zakládá možnost druhé z nabízených interpretací.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora je čl. 221 odst. 3 a 4 celního kodexu třeba vykládat v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které v případě, kdy k neuhrazení cla dojde v důsledku trestného činu, promlčecí lhůta začíná běžet ode dne, kdy rozhodnutí nebo rozsudek vydané v trestním řízení nabudou právní moci. Samotný čl. 221 odst. 4 celního kodexu nestanoví žádnou promlčecí lhůtu stejně jako použitelné důvody pro stavení nebo přerušování jejího běhu. Zvláště na rozdíl od toho, co stanoví odstavce 3 téhož článku, odstavce 4 tohoto článku nepožaduje stavení běhu promlčení po dobu trvání případného řízení o opravném prostředku. Tím, že se omezuje na odkaz na „podmínky stanovené platnými předpisy“, odkazuje čl. 221 odst. 4 celního kodexu, pokud jde o režim promlčení celního dluhu, vznikne-li v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný, na vnitrostátní právo. Za této situace proto přísluší každému členskému státu stanovit režim promlčení celních dluhů, které nemohly být zjištěny v důsledku trestného činu.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-234/09 *Skatteministeriet v. DSV Road A/S* (rozsudek třetího senátu ze dne 15. 7. 2010, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Zaměstnanci společnosti DSV Road A/S omylem vygenerovali dva tranzitní doklady pro jednu a tutéž fyzickou zásilku v elektronickém systému NCTS. Společnost tak zahájila v NCTS tranzitní režim pro zboží, které neexistovalo. DSV o své chybě neinformovala dánské úřady. Pro tranzit fyzického zboží byl použit později vytvořený tranzitní doprovodný doklad a tranzit byl řádně vyřízen předložením tohoto dokladu celnímu úřadu určení. Jelikož první tranzit nebyl ve stanovené lhůtě řádně vyřízen, dánské celní orgány vyzvaly DSV, aby předložila jiný doklad o ukončení tranzitu. Jelikož takový doklad nepředložila, bylo rozhodnuto, že jako hlavní povinná osoba v rámci tranzitu je povinna zaplatit clo a DPH ze zboží podléhajícího tranzitu. Podstatou položených otázek je určení, zda může být clo uloženo na neexistující zboží.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že omyl spočívající v zahájení dvou režimů vnějšího tranzitu pro jedno a totéž zboží sám o sobě nemůže narušit cíle sledované uvedeným čl. 204 a odůvodnit tak vznik celního dluhu. Rovněž není nezbytné sankcionovat takovýto omyl určením toho, že hlavní povinný uhradí celní dluh. Zaprvé, pokud jde o cíl předcházet nebezpečí, že se zboží, které není zboží Společenství, zapojí do

hospodářského oběhu Unie, je nutno konstatovat, že v případě celního režimu vnějšího tranzitu vygenerovaného pro neexistující zboží, neexistuje žádné nebezpečí, že se takové zboží zapojí do uvedeného hospodářského oběhu, aniž je procleno, což by jinak mohlo vést k nekalé hospodářské soutěži a nebezpečí ztrát na daních. Zadruhé, cíle zajistit řádné použití pravidel dotčeného celního režimu nemůže být dosaženo v případě režimu vnějšího tranzitu, který se nevztahuje na existující zboží. Takový režim totiž není možné správně použít, uplatňuje-li se na neexistující zboží. To platí tím spíše, že povinnost předložit zboží u celního úřadu v místě určení by v případě, kdy zboží, na které se vztahuje omylem vygenerovaný režim tranzitu, neexistuje, představovala pro hlavního povinného uloženou povinnost, kterou nemůže splnit, což je v rozporu se zásadou *ultra posse nemo obligatur* (nikdo není povinen k nemožnému plnění).

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

19. Společný celní sazebník

6 rozsudků (celní zařazení zboží);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-339/09 *Skoma-Lux* (rozsudek prvního senátu ze dne 16. 12. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Mezi účastníky vnitrostátního řízení je veden spor o to, zda má být žalobcem dovážené zboží označované jako „červené víno dezertní Kagor VK“, zařazeno pod položku 2204 nebo 2206 KN.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr odpověděl, že víno Kagor, tj. kvašený (fermentovaný) nápoj z čerstvých hroznů, prodáváný v lahvích 0,75 l, s obsahem alkoholu 15,8 % až 16,1 % obj., do kterého byl v průběhu jeho výroby přidán řepný cukr a kukuřičný alkohol, je třeba zařadit pod položku 2206 KN. Soudní dvůr přitom zcela přijal argumentaci ČR, zejména uvedl, že z vysvětlivek k harmonizovanému systému kombinované nomenklatury, který se týká položky 2204 KN ve spojení s doplňkovou poznámkou 5 písm. c) ke kapitole 22 KN jasně a jednoznačně vyplývá, že alkohol obsažený v likérovém víně, ať už je výsledkem alkoholového kvašení nebo je přidán, musí pocházet výlučně z hroznů. Jelikož do vína Kagor je v průběhu fermentace přidáván kukuřičný alkohol, nezabýval se Soudní dvůr již ani tím, zda likérové víno ve smyslu čísla 2204 může obsahovat řepný cukr.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

20. Justice a vnitřní věci

25 rozsudků (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, uznávání soudních rozhodnutí, určení rozhodného práva pro závazky, *res iudicata*, doručování písemností, promlčecí lhůty, občanství EU, eurozatykač atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-233/08 *Kyrian* (rozsudek prvního senátu ze dne 14. 1. 2010, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Jednalo se o předběžnou otázku předloženou českým Nejvyšším správním soudem. Panu Kyrianovi (bytem v ČR) bylo v roce 1999 rozhodnutím německého celního úřadu uloženo zaplatit spotřební daň z lihu. Německý orgán v roce 2004 po vstupu ČR do EU požádal na základě směrnice Rady 76/308/EHS Ministerstvo financí (Generální ředitelství cel) o vymáhání daňového nedoplatku podle tohoto exekučního titulu. Pan Kyrian napadá kroky českých orgánů k vymáhání pohledávky a poukazuje na to, že mu nebylo původní německé rozhodnutí řádně doručeno, neboť nebyl řádně označen jako adresát a rozhodnutí obdržel pouze v němčině. Nejvyšší správní soud si nebyl jist, zda je oprávněn tyto aspekty posuzovat.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr podivně dovodil, že podle čl. 5 odst. 1 směrnice 76/308/EHS (který se týká toliko doručování písemností a nemá žádný vztah k vymáhání pohledávky a dle něhož navíc ani neprobíhalo doručování v posuzované věci) doručení původního rozhodnutí celního orgánu (tedy krok, při němž nebylo vůbec jisté, zda a jak bude pohledávku nutné či možné vymáhat) je prvním krokem k vymáhání pohledávky, tudíž již toto doručení představuje opatření k vymáhání pohledávky ve smyslu čl. 12 odst. 3 směrnice, které je přezkoumatelné orgány dožádaného členského státu. Zároveň Soudní dvůr uvedl, že podle čl. 5 odst. 1 této směrnice je třeba doručovat podle právních předpisů platných pro doručování v dožádaném členském státě, což podle jeho názoru předpokládá zejména doručování v úředním jazyce tohoto členského státu (Soudní dvůr tedy předpokládá, co má být součástí právních předpisů členských států). Proto je prý na vnitrostátním soudu členského státu, aby zajistil plnou účinnost práva Unie a ověřil, zda bylo původní rozhodnutí dlužníkovi doručeno v úředním jazyce členského státu, kde má sídlo dožádaný orgán.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-381/08 *Car Trim* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 25. 2. 2010, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Předmětem sporu bylo určení soudní příslušnosti podle nařízení Rady (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Brusel I). V první řadě se jednalo o to, zda je třeba smlouvu o dodání zboží považovat dle čl. 5 odst. 1 písm. b) nařízení za smlouvu o prodeji zboží či smlouvu o poskytování služeb. Pokud by se jednalo o smlouvu o prodeji zboží, bylo rovněž otázkou, kde se nachází místo, kde „zboží bylo nebo mělo být dodáno“, které je určující pro stanovení soudní příslušnosti – jedná se o místo, kde bylo zboží fyzicky předáno kupujícímu, nebo o místo, kde bylo zboží předáno prvnímu přepravci za účelem jeho dodání kupujícímu?

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Podle Soudního dvora je třeba vycházet ze závazku, který je pro dané smlouvy charakteristický – pokud jím bude dodání zboží, jedná se o „prodej zboží“ ve smyslu první odrážky, pokud jím bude poskytování služeb, jedná se o „poskytování služeb“ podle druhé odrážky čl. 5 odst. 1 písm. b) nařízení Brusel I. Dodání zboží, které má být teprve vyrobeno nebo zhotoveno, je třeba považovat za „prodej zboží“, přestože kupující stanovil požadavky na pořízení, zpracování a dodání zboží, když je dodavatel odpovědný za kvalitu a soulad zboží se smlouvou, nejen pouze za správné provedení činností podle udělených pokynů. Místem plnění je pak v případě zásilkového prodeje místo, kam podle smlouvy zboží bylo nebo mělo být dodáno. Pokud nelze místo dodání určit na tomto základě bez odkazu na hmotné právo použitelné na smlouvu, je tímto místem místo fyzického předání zboží, na jehož základě kupující nabyt nebo měl nabyt oprávnění s tímto zbožím skutečně nakládat.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-135/08 *Rottmann* (rozsudek velkého senátu ze dne 2. 3. 2010, GA Maduro)

Všeobecné informace o případu

Pan Rottmann nabyt německé státní občanství, v důsledku čehož pozbyl původní občanství rakouské. Následně ale bylo zjištěno, že během procesu nabývání německého státního občanství zamlčel některé skutečnosti, občanství tedy nabyt podvodným způsobem a v souladu s německým právním řádem mu bylo odňato. Stal se tedy osobou bez státní příslušnosti. Před vnitrostátním soudem poté namítal,

že taková situace je v rozporu s právem ES, protože znamená také pozbytí občanství Unie.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejprve uvedl, že ačkoliv vymezení podmínek nabývání a pozbývání státního občanství spadá v souladu s mezinárodním právem do pravomocí členských států, jsou členské státy povinny při výkonu těchto pravomocí respektovat právo Unie. Avšak čl. 17 SES nebrání tomu, aby členský stát odňal občanu Unie státní občanství tohoto členského státu nabyté udělením, pokud jej bylo dosaženo podvodným jednáním, pokud rozhodnutí o odnětí dodrží s ohledem na konkrétní okolnosti případu zásadu proporcionality (tedy zda je třeba, aby před nabytím účinnosti rozhodnutí o odnětí měla daná osoba možnost pokusit se získat zpět státní příslušnost členského státu původu).

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-19/09 *Wood Floor Solutions Andreas Domberger* (rozsudek třetího senátu ze dne 11. 3. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

V původním řízení vyvstala otázka soudní příslušnosti pro rozhodování sporů ze smlouvy o obchodním zastoupení. Služby, které byly obsahem smlouvy, byly poskytovány v Rakousku i v jiných státech, tudíž bylo sporné, jak se v tomto případě uplatní čl. 5 odst. 1 písm. b) druhá odrážka nařízení č. 44/2001 (Brusel I). Předkládající soud odkazoval zejména na rozsudek ESD ve věci C-386/05 *Color Drack*, jeho aplikace na daný případ mu nebyla zcela zřejmá.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejprve připomenul, že podle rozsudku ve věci C-204/08 *Rehder* se čl. 5 odst. 1 použije i v případě poskytování služeb v několika členských státech. Místem plnění ve smyslu tohoto ustanovení je v souladu s rozsudkem ve věci C-386/05 *Color Drack* třeba rozumět to z míst plnění, které zajišťuje nejužší vztah mezi smlouvou a příslušným soudem, což bude zpravidla hlavní místo poskytování služeb. Pro smlouvu o obchodním zastoupení je takovým místem místo hlavního poskytování služeb obchodního zástupce vyplývající z ustanovení smlouvy a v případě neexistence takových ustanovení místo faktického plnění této smlouvy. Pokud nelze toto místo určit, je za něj třeba pokládat místo, kde má obchodní zástupce bydliště.

C-542/08 *Barth* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 15. 4. 2010, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Předmětem sporu byl nárok žalobce na doplňkový zvláštní příplatek za odpracovaná léta, který byl v rakouském právu dlouho omezen tím, že započítával pouze léta odsloužená na rakouských univerzitách. V důsledku rozsudku ve věci C-224/01 *Köbler* bylo toto omezení zrušeno, avšak uplatněním obecné tříleté promlčecí lhůty je prakticky vyloučeno prosazení nároku na zpětné vyplacení zvláštních příplatků vzniklých před 1. říjnem 2000. Předkládající soud se táže, zda uplatnění této lhůty představuje nepřímou diskriminaci migrujících pracovníků nebo omezení volného pohybu pracovníků, pokud se jedná o nepřímou diskriminaci či omezení volného pohybu pracovníků, zda je tato skutečnost odůvodněna obecným zájmem uznaným judikaturou Soudního dvora a zda není uplatnění této lhůty v rozporu se zásadou efektivity.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že uplatnění promlčecí lhůty v daném případě není v rozporu s právem Unie. Připomenul, že nelze zaměňovat uplatnění procesních podmínek, jakou je procesní lhůta, s omezením časových účinků rozhodnutí Soudního dvora. Úprava takové podmínky náleží vnitrostátním právním řádům členských států při dodržení zásad rovnocennosti a efektivity, které nejsou zkoumaným ustanovením porušeny. Soudní dvůr rovněž odmítl, že by uplatnění předmětné promlčecí lhůty samo o sobě představovalo omezení volného pohybu pracovníků, jelikož se jedná o zvláštní příplatek za období nacházející se zcela v minulosti a možnost jeho získání nezávisí na volbě pracovníka využít či nevyžít svého práva volného pohybu.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-533/08 *TNT Express Nederland* (rozsudek velkého senátu ze dne 4. 5. 2010, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Strany sporu mezi sebou uzavřely smlouvu o přepravě zboží z Nizozemska do Německa, které však do místa určení nebylo dopraveno. Smlouva se řídila Úmluvou o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě. Navrhovatelka podala u nizozemského soudu žalobu na určení toho, že neodpovídá odpůrkyni za žádné škody v důsledku ztráty zboží, s výjimkou částky dosahující pouze zlomku hodnoty ztraceného zboží. Za trvání tohoto řízení však podala odpůrkyně

v Německu žalobu na náhradu škody vzniklé v důsledku ztráty zboží, které německý soud vyhověl. Odpůrkyně následně podala návrh na prohlášení vykonatelnosti německého rozhodnutí v Nizozemsku. Proti tomu navrhovatelka namítá, že je třeba vyčkat konce řízení, které bylo již dříve zahájeno v Nizozemsku. V této věci se tedy jedná o vztah pravidel pro určování příslušnosti v nařízení a v Úmluvě, zejména jde o to, jak postupovat v případě překážky litispendence. Není jasné, zda je třeba v Nizozemsku zahájené řízení o určení, že navrhovatelka neodpovídá za škodu způsobenou ztrátou zboží, považovat za překážku zahájení jiného řízení v Německu, v němž se jedná o náhradu škody způsobené ztrátou zboží.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr uvedl, že ačkoliv čl. 71 nařízení stanoví v oblastech upravených zvláštními mezinárodními smlouvami použití těchto smluv, tato skutečnost nic nemění na tom, že tímto použitím nesmí být dotčeny zásady, na nichž je nařízení založeno. Dodržování těchto zásad je totiž nezbytné pro fungování vnitřního trhu. Mezinárodní smlouvy podle čl. 71 nařízení tedy mohou být použity jen tehdy, pokud příslušná ustanovení odpovídají zásadám nařízení, tedy pokud jsou vysoce předvídatelná, usnadňují řádný výkon spravedlnosti a umožňují minimalizovat riziko souběžných soudních řízení, a pokud za minimálně stejně příznivých podmínek jako nařízení zajišťují volný pohyb soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech a vzájemnou důvěru ve výkon spravedlnosti v rámci Unie. Zda tomu tak je v tomto případě, si však bude muset předkládající soud zvážit sám, neboť Soudní dvůr rovněž konstatoval, že není příslušný k výkladu čl. 31 Úmluvy CMR.

Závěry Soudního dvora jsou částečně v souladu s vyjádřeními ČR.

C-111/09 *Bilas* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 20. 5. 2010, GA Mazák)

Všeobecné informace o případě

Jednalo se o předběžnou otázku položenou Okresním soudem v Chebu, v níž bylo sporné, zda může být účastí žalovaného na řízení podle čl. 24 nařízení 44/2001 (Brusel I) založena příslušnost jinak nepříslušného soudu i tehdy, pokud se jedná o spor z pojistné smlouvy, pro který jsou nařízením upravena pravidla pro určování soudní příslušnosti zvlášť s ohledem na ochranu slabší strany smlouvy.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že účast žalovaného na řízení u jinak nepřislušného soudu, pokud se nejedná o věc výlučné příslušnosti dle čl. 22 nařízení, a nevznesení námitky nepřislušnosti znamená, že tento soud je k projednání věci příslušný. Zároveň Soudní dvůr odmítl úvahy předkládajícího soudu, že by pak mohlo být rozhodnutí stíženo důvodem pro neuznání podle čl. 35 nařízení – ten se totiž týká pouze rozhodnutí vydaného nepřislušným soudem, což však nenastane, pokud je příslušnost založena účastí žalovaného na řízení podle čl. 24 nařízení. Soud však nemá povinnost upozornit žalovaného, který je slabší stranou sporu, na důsledky takového postupu – jelikož by taková povinnost musela být v nařízení výslovně zakotvena, což není. Nicméně nic soudu nebrání, aby žalovaného v tomto smyslu poučil.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-312/09 *Michalias* (usnesení sedmého senátu ze dne 17. 6. 2010, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Strany sporu jsou manželé, státní příslušníci Kyperské republiky, kteří mají trvalé bydliště ve Spojeném království. Navrhovatel podal v dubnu 2003 návrh na rozvod manželství u kyperského soudu, odpůrkyně podala dne 1. května 2004 návrh na rozvod manželství u soudu ve Spojeném království. Předkládající soud si není jist, zda má za této situace na řízení o rozvodu zahájeném v roce 2003 aplikovat nařízení, či nikoliv. Článek 42 nařízení stanoví, že se použije na řízení zahájená po vstupu tohoto nařízení v platnost, což podle čl. 46 nařízení nastalo 1. března 2001 (pro tehdejší členské státy), avšak na Kypru bylo v důsledku jeho přistoupení k EU použitelné až od 1. května 2004.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že nařízení č. 1347/2000 není použitelné na řízení zahájená před soudy členského státu dříve, než daný stát přistoupil k Evropské unii.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-211/10 PPU *Povse* (rozsudek třetího senátu ze dne 1. 7. 2010, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Spor se týká otázky rodičovské zodpovědnosti. Sofia Povse žila do ledna 2008 se svými rodiči, kteří nebyli manžely, v Itálii. Poté co matka spolu s dítětem opustila společnou domácnost, vydal na návrh otce italský soud usnesení, jímž zakázal matce

vycestovat. Matka přesto s dítětem vycestovala do Rakouska. Otec poté navrhl, aby bylo rozhodnuto o navrácení dítěte. Následně však italský soud svůj dřívější zákaz vycestování zrušil a nařídil přechodnou společnou péči, přičemž stanovil, že dítě zůstane do rozhodnutí u matky, které přísluší jediná rodičovská zodpovědnost. Rakouský soud poté zamítl návrh otce na navrácení dítěte, neboť oddělení dítěte od matky by vedlo k vážnému ohrožení dítěte. Po pravomocném ukončení tohoto řízení navrhla matka u rakouského soudu, aby bylo dítě svěřeno do její péče. Rakouský soud vyslovil svou příslušnost a požádal italský soud, u něhož bylo také současně vedeno řízení o výchově, aby vyslovil svou nepřislušnost a postoupil věc rakouskému soudu. V rámci tohoto řízení před italským soudem však otec požádal o navrácení dítěte, přičemž italský soud následně zamítl postoupení věci rakouskému soudu a nařídil okamžité navrácení dítěte do Itálie s tím, že pokud se vrátí matka spolu s dítětem, zůstane dítě v její péči, v opačném případě bude svěřeno otci. Je otázkou, zda mohou za těchto okolností rakouské soudy odmítnout výkon italského rozsudku.

ČR se k případu ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Podle Soudního dvora předběžné rozhodnutí nelze považovat za rozhodnutí nenařizující navrácení dítěte ve smyslu čl. 10 nařízení, tudíž na jeho základě nemůže dojít k přechodu příslušnosti. Rozhodnutí příslušného soudu nařizující navrácení dítěte spadá do působnosti čl. 11 odst. 8 nařízení, i když mu nepředchází konečné rozhodnutí o svěřením dítěte do péče. Soudní dvůr rovněž potvrdil, že rozhodnutím vydaným později soudem členského státu výkonu nelze bránit výkonu rozhodnutí osvědčeného dle čl. 47 odst. 2 nařízení, které vydal dříve příslušný soud členského státu původu a kterým nařídil navrácení dítěte. Výkon tohoto rozhodnutí nelze odmítnout ani s poukazem na změnu okolností, tyto skutečnosti lze namítat pouze před soudy členského státu původu.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-256/09 *Purrucker* (rozsudek druhého senátu ze dne 15. 7. 2010, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

U vnitrostátního soudu probíhá spor mezi rodiči o péči o syna a dceru. Předběžným opatřením španělského soudu byla péče o obě děti přenesena na odpůrce žijícího ve Španělsku a navrhovatelce bylo uloženo, aby odpůrci vrátila syna, s nímž pobývá v Německu. Odpůrce se v Německu domáhal prohlášení vykonatelnosti španělského rozhodnutí, v čemž mu bylo nižšími soudními instancemi vyhověno. Navrhovatelka však v tomto ohledu namítá, že uznávání a vykonatelnost rozhodnutí jiných

členských států nepokrývá podle čl. 2 bod 4 nařízení č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti předběžná opatření ve smyslu čl. 20 tohoto nařízení, jelikož tato opatření nelze kvalifikovat jako rozhodnutí ve věci rodičovské zodpovědnosti. Předmětem položené otázky je podstata námítky navrhovatelky.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že se čl. 21 a násl. nařízení nepoužijí na předběžná opatření týkající se péče o dítě ve smyslu čl. 20 nařízení, tedy předběžná opatření přijatá z důvodu naléhavosti jinak nepřislušným soudem. Soudní dvůr však také uvedl, že v rámci uznání a výkonu rozhodnutí nebrání zákaz přezkumu příslušnosti soudu členského státu původu v tom, aby soud členského státu uznání a výkonu ověřil, zda soud členského státu původu zamýšlel založit svou příslušnost na ustanovení nařízení. Pokud z daného rozhodnutí příslušnost soudu členského státu původu zcela jednoznačně nevyplývá, nebo pokud toto rozhodnutí neobsahuje jednoznačné odůvodnění s odkazem na jeden z případů příslušnosti dle čl. 8 až 14 nařízení, lze dospět k závěru, že toto rozhodnutí nebylo přijato v souladu s pravidly příslušnosti podle nařízení.

Závěry Soudního dvora jsou částečně v souladu s vyjádřeními ČR.

C-400/10 PPU *McB.* (rozsudek třetího senátu ze dne 5. 10. 2010, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Případ se týká určení, zda nařízení o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti (Brusel IIa), je-li interpretováno ve smyslu čl. 7 Listiny základních práv Evropské unie nebo v jiném smyslu, brání členskému státu v tom, aby na základě ustanovení svého vnitrostátního práva podmiňoval získání „práva péče o dítě“, které činí odvezení dítěte ze země obvyklého bydliště neoprávněným ve smyslu čl. 2 odst. 11 tohoto nařízení, otcem dítěte, který není manželem matky, vydáním rozhodnutí příslušného soudu o opatrovnictví. Navrhovatel, irský státní příslušník, je biologickým otcem tří dětí, s nimiž a jejich matkou, britskou státní příslušnicí, v období 2000-2007 žil (nejdéle v Irsku) a o které se také staral. Pro neshody s navrhovatelem opustila odpůrkyně s dětmi v roce 2009 společně bydliště a nedlouho na to s dětmi odletěla do Británie. Navrhovatel se pokusil získat rozhodnutí o navrácení dětí do Irska. Příslušný soud rozhodnutí podmínil získáním rozhodnutí nebo jiného určení, že odvoz dětí z Irska byl neoprávněný ve smyslu čl. 3 Haagské úmluvy, resp. čl. 2 nařízení Brusel IIa.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr odpověděl v tom smyslu, že nařízení Brusel IIa nebrání členskému státu v přijetí takové právní úpravy, která stanoví, že získání „práva péče o dítě“ otcem, který není manželem matky, je podmíněno vydáním rozhodnutí vnitrostátního soudu, kterým je mu přiznáno takovéto právo k dítěti, přičemž bez takového rozhodnutí nelze prohlásit odvezení dítěte matkou nebo jeho zadržování za nezákonné ve smyslu čl. 2 odst. 11 nařízení Brusel IIa. Závěr Soudního dvora vychází jednak z interpretace nařízení Brusel IIa: na rozdíl od pojmu „právo péče o dítě“, které je autonomním pojmem práva EU, je určení osoby, která má právo péče s důsledky podle nařízení Brusel IIa, zcela v kompetenci členského státu, a dále z posouzení souladu této interpretace s čl. 7 Listiny: čl. 7 Listiny má stejný rozsah jako čl. 8 EÚLP a je třeba jej vykládat v souladu s judikaturou ESLP a se zásadou volného pohybu práva EU tak, že právo biologického otce na jeho soukromý a rodinný život není porušeno, *„jestliže biologický otec včas neobdrží právo péče, následkem čehož se ocitne v situaci, kdy nemůže, v případě, že matka odveze dítě do jiného členského státu, obdržet rozhodnutí o návratu dítěte do členského státu, kde dříve mělo své obvyklé bydliště. Takové odvezení dítěte představuje legitimní výkon práva matky, která má dítě v péči, na volný pohyb založený čl. 20 odst. 2 SFEU a čl. 21 odst. 1 SFEU, [...], a nezbavuje následně biologického otce možnosti výkonu jeho práva podat žádost o přiznání práva péče o dítě nebo práva přístupu k dítěti.“* Opačná odpověď by navíc byla v rozporu s požadavkem právní jistoty a s potřebou chránit práva a svobody jiných ve smyslu čl. 52 odst. 1 Listiny. Takový následek by také porušil čl. 51 odst. 2 Listiny.

C-296/10 *Purrucker* (rozsudek druhého senátu ze dne 9. 11. 2010, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Jedná se o řízení navazující na případ C-256/09 *Purrucker*. Německý soud se tentokrát táže, zda se čl. 19 odst. 2 nařízení č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti použije také tehdy, když bylo dříve řízení zahájeno za účelem vydání předběžného rozhodnutí (tedy nikoliv rozhodnutí ve věci samé).

ČR se k případu ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr uvedl, že překážku litispendence nezakládá řízení o vydání opatření ve smyslu čl. 20 nařízení jinak nepříslušným soudem. Tuto překážku naopak zakládá řízení před soudem příslušným k rozhodnutí ve věci, a to bez ohledu na to, zda se jedná o řízení předběžné, nebo již o řízení ve věci samé. Je tedy na později osloveném soudu, aby ověřil, zda před dříve osloveným soudem probíhá takové řízení. Pokud

z předmětu návrhu podaného k soudu, který zahájil řízení jako první, a z jím vylíčených skutkových okolností zjevně vyplývá, že tento návrh neobsahuje žádný prvek umožňující odůvodnit příslušnost soudu, jemuž byl uvedený návrh předložen, k rozhodnutí ve věci samé ve smyslu nařízení, může mít soud, který zahájil řízení později, za to, že se překážka věci zahájené neuplatní. Naopak, pokud z nároků uplatňovaných navrhovatelem nebo ze skutkových okolností obsažených v návrhu podaném k soudu, který zahájil řízení jako první, přestože je cílem tohoto návrhu vydání předběžných opatření, vyplývá, že je tento návrh podán k soudu, který by mohl být *prima facie* příslušný k rozhodnutí ve věci samé, je nutné, aby soud, který zahájil řízení později, přerušil řízení v souladu s čl. 19 odst. 2 nařízení č. 2201/2003 až do doby, než bude určena příslušnost soudu, který zahájil řízení jako první. V závislosti na okolnostech a na tom, zda jsou splněny podmínky podle článku 20 tohoto nařízení, může soud, který zahájil řízení později, přijmout předběžná opatření nezbytná v zájmu dítěte. Pokud i přes úsilí vynaložené soudem, který zahájil řízení později, tento soud nedisponuje žádnými poznatky svědčícími o existenci návrhu podaného k jinému soudu a umožňujícími určit předmět tohoto návrhu a věc, ve které byl podán, které směřují zejména k doložení příslušnosti jiného soudu, u něhož bylo zahájeno řízení, v souladu s nařízením č. 2201/2003, je nutné, aby tento soud po uplynutí přiměřené lhůty za účelem obdržení odpovědi na položené otázky pokračoval v přezkumu návrhu, který mu byl předložen.

Závěry Soudního dvora jsou částečně v souladu s vyjádřeními ČR.

C-261/09 *Mantello* (rozsudek velkého senátu ze dne 16. 11. 2010, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

U německého soudu probíhá řízení o vydání pana Mantella do Itálie na základě evropského zatýkacího rozkazu. Sporným je výklad čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV), podle něž k vydání nedojde, pokud byla daná osoba již v členském státě za stejný čin pravomocně odsouzena. Je otázkou, zda má být pojem „stejný čin“ vykládán podle práva vystavujícího členského státu, podle práva vykonávajícího členského státu, či autonomně.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že pojem „stejný čin“ podle čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí je třeba vykládat jako autonomní pojem unijního práva, a to stejně jako byl již Soudním dvorem vyložen tentýž pojem v čl. 54 Úmluvy k provedení

Schengenské dohody. Podstatné pro tuto věc je, zda byl namítaný rozsudek konečným rozhodnutím o činech, za které je nyní vystaven evropský zatýkáací rozkaz. Podle Soudního dvora tomu tak není, když se dřívější rozsudek týkal izolovaných trestných činů a nezakládá překážku pro stíhání této osoby za další trestné činy, přestože o nich měly vyšetřující orgány informace již dříve. Soudní dvůr však vůbec neřešil argumentaci uplatněnou několika členskými státy včetně ČR, že se čl. 3 odst. 2 nepoužije v případě, kdy je žádáno vydání osoby tímtež členským státem, v němž bylo vydáno namítané rozhodnutí. Lze se tedy v zásadě domnívat, že podle Soudního dvora má toto ustanovení být i v těchto případech použitelné.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-76/10 Pohotovost' (usnesení osmého senátu ze dne 16. 11. 2010, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Před předkládajícím soudem je vedeno řízení o odvolání navrhovatele proti rozhodnutí o částečném zastavení řízení o výkonu rozhodnutí proti odpůrci v části týkající se vymáhaných nákladů na právní zastoupení v exekučním řízení a úroků z prodlení 0,25 % denně. Slovenský zákon totiž umožňuje zastavit výkon rozhodnutí, pokud rozhodčí nález, který je exekučním titulem, zavazuje účastníka k plnění, které odporuje dobrým mravům. Předkládající soud považoval za nutné zodpovědět, zda jsou v souladu s právem EU některé smluvní podmínky, které byly zakotveny do smlouvy o úvěru, uzavřené mezi navrhovatelem a odpůrcem, a absence některých informací ve smlouvě, a případně jaké jsou důsledky rozporu s příslušnými směrnici. V daném případě totiž smlouva neobsahovala údaj o roční procentní sazbě nákladů (RPSN) ani údaje o povinném předběžném formuláři o základních náležitostech smlouvy. Dále byl sjednán úrok z prodlení ve výši 0,25 % denně a součástí smlouvy bylo také ujednání o tom, že se smlouva bude řídit obchodním zákoníkem, jehož režim je pro spotřebitele méně výhodný, než režim zákona o spotřebitelském úvěru.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že odpověď na položené otázky lze jednoznačně vyvodit z dosavadní judikatury, a rozhodl proto usnesením. V odpovědi pak konstatoval, že vnitrostátní soud může v řízení o návrhu na výkon pravomocného rozhodčího nálezu posoudit i bez návrhu nekalou povahu sankce obsažené ve spotřebitelské smlouvě, pokud může na základě vnitrostátních procesních pravidel provést takové posouzení v rámci obdobných řízení na základě vnitrostátního práva. Vnitrostátní soud přitom musí sám posoudit podle okolností daného případu, zda je nutné předmětné smluvní podmínky považovat za nekalé. Neuvedení RPSN může

vést k závěru o tom, že údaj o nákladech není srozumitelný, a tudíž k tomu, že se poskytnutý úvěr považuje za bezúročný a bez poplatků.

C-585/08 Pammer a C-144/09 Hotel Alpenhof (rozsudek velkého senátu ze dne 7. 12. 2010, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Jedná se o spory ze spotřebitelských smluv mezi stranami z různých členských států. Během řízení vyvstala zejména otázka, zda jsou rakouské soudy mezinárodně příslušné k projednání věci, tedy zda je třeba danou smlouvu považovat za spotřebitelskou ve smyslu čl. 15 nařízení, neboť v takovém případě by byly příslušné pouze soudy členského státu bydliště žalovaného. Konkrétně jde o to, zda pro „zaměření“ činnosti ve smyslu čl. 15 odst. 1 písm. c) nařízení č. 44/2001 (Brusel I) postačuje skutečnost, že internetovou stránku podnikatele je možné na internetu otevřít v členském státě bydliště spotřebitele.

ČR se v případech písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Z rozhodnutí Soudního dvora vyplývá, že pouhá dostupnost internetové stránky podnikatele nebo jeho zprostředkovatelské společnosti v jiném členském státě, kde má spotřebitel bydliště, či uvedení elektronické adresy či jiných kontaktní údajů nepředstavuje „zaměření“ činnosti ve smyslu čl. 15 odst. 1 písm. c) nařízení č. 44/2001. Za účelem určení, zda podnikatel, jehož činnost je prezentována na jeho internetové stránce nebo na internetové stránce jeho zprostředkovatelské společnosti, může být považován za podnikatele „zaměřujícího“ činnost na členský stát, na jehož území má spotřebitel své bydliště, je třeba ověřit, zda před případným uzavřením smlouvy se spotřebitelem a celkové činnosti podnikatele vyplývalo, že podnikatel zamýšlel obchodovat se spotřebitelem s bydlištěm v jednom či více členských státech, v tom smyslu, že byl připraven uzavřít s nimi smlouvu. Dále Soudní dvůr uvádí nikoli taxativní výčet indicií, na jejichž základě lze činnost podnikatele považovat za změřenou na území daného členského státu a jejichž ověření v konkrétním případě přísluší vnitrostátnímu soudu: mezinárodní povaha činnosti, popis cesty do sídla podnikatele s počátkem v jiných členských státech, použití jiného jazyka nebo jiné měny, než jsou jazyk nebo měna, které jsou obvykle používány v členském státě, ve kterém má podnikatel sídlo s možností provést rezervaci a potvrdit ji v tomto jiném jazyce, uvedení telefonického spojení s mezinárodním předčíslem, vynaložení nákladů na službu sponzorovaných odkazů na internetu s cílem usnadnit spotřebitelům s bydlištěm v jiných členských státech přístup na stránku podnikatele nebo jeho zprostředkovatele, použití jiného jména domény prvního řádu, než je

doména členského státu, ve kterém má podnikatel sídlo, a uvedení mezinárodní klientely složené ze zákazníků s bydlištěm v jiných členských státech.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřeními ČR.

21. Právo institucí a jejich zaměstnanců

1 rozsudek (C-200/07 a 201/07 *Marra a další* – výklad jednacího řádu Evropského parlamentu – imunita poslanců).

22. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

1 rozsudek;

C-340/08 *M a další* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 29. 4. 2010, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Předmětem tohoto řízení byla žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 SES, podaná House of Lords (The Queen, UK). Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že se spory v původním řízení týkaly několika dávek sociálního zabezpečení nebo sociální pomoci (dále jen „dávky“) poskytnutých M a dalším, navrhovatelkám v původním řízení, které jsou manželkami tzv. „označených osob“ a žijí s těmito osobami a jejich dětmi v UK. Manželé navrhovatelek byli označeni výborem zřízeným na základě odstavce 6 rezoluce RB OSN 1267 (1999) za osoby spojené s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem. Byli proto Radou zařazeni na seznam obsažený v příloze I nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. 5. 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem (dále jen „nařízení“), v důsledku čehož jim byl v EU zmražen veškerý majetek. Ministerstvo financí UK vyložilo čl. 2 odst. 2 nařízení tak, že k výplatě dávek manželkám „označených osob“ je třeba zvl. výjimky stejně, jako by tomu bylo v případě, kdy by dávky byly vypláceny přímo samotným „označeným osobám“.

Závěry Soudního dvora

SD se s tímto výkladem neztotožnil. Shledal naopak, že přeměnitelnost dávek vyplácených manželkám na prostředky, které mohou sloužit k podpoře teroristických činností, je stěžejí představitelná, a to tím spíše, že výše dávek dotčených v původním řízení je stanovena tak, aby pokryla pouze základní potřeby dotčených osob. Uvedené ustanovení musí být vykládáno tak, že se na vyplácení dávek manželkám „označených osob“ nevztahuje. Dávky jim lze vyplácet bez zvláštní výjimky, a to i přes to, že žijí s „označenými osobami“ v jedné domácnosti, a mohou

proto využít část dávek na koupi zboží nebo služeb, které „označené osoby“ spotřebují nebo z nich budou mít rovněž prospěch.

23. Principiální a průřezové otázky

1 rozsudek (C-279/09 *DEB* – právní pomoc v řízení o odpovědnosti státu za škodu způsobenou porušením práva EU jednotlivci).

ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY

Hlavní budova Soudního dvora EU, v níž se nacházejí soudní síně

Průběh řízení o porušení Smlouvy

Řízení o porušení Smlouvy je mechanismem, jehož prostřednictvím vykonává EK svoji povinnost dbát nad dodržováním práva EU. Poruší-li podle názoru EK členský stát povinnosti, které mu plynou z práva EU, má EK právo zahájit proti tomuto státu zvláštní několikastupňové řízení, jehož cílem je dosáhnout nápravy porušení ze strany členského státu, příp. uložení sankce. Řízení o porušení Smlouvy má dvě fáze. První částí je řízení před EK, tzv. prejudiciální, které má dvě stádia – zaslání tzv. formálního upozornění EK a vydání odůvodněného stanoviska EK. Druhou částí je pak samotné řízení před Soudním dvorem.

V případě, že podle jejího názoru došlo k porušení práva EU ze strany členského státu, mohla zahájit řízení o porušení Smlouvy podle čl. 258 SFEU. Prvním krokem je zaslání tzv. formálního upozornění, ve kterém EK vyzve členský stát k vyjádření (zpravidla ve lhůtě 2 měsíců) k výtkám uvedeným ve formálním upozornění. V případě, že není EK spokojena s odpovědí členského státu, vydá odůvodněné stanovisko, ve kterém dále specifikuje své výtky tak, aby již odpovídaly případným

žalobním důvodům, a zároveň dá členskému státu lhůtu (zpravidla také 2 měsíce) pro nápravu těchto výtek. Po marném uplynutí této lhůty může EK podat žalobu k Soudnímu dvoru, který případně vydá odsuzující rozsudek proti členskému státu ve smyslu čl. 258 SFEU. V této fázi se zpravidla neukládá peněžní sankce členskému státu; Soudní dvůr pouze konstatuje porušení povinnosti ze strany členského státu. Výjimkou je řízení za nesplnění tzv. notifikační povinnosti (povinnosti sdělit opatření provádějící směrnici EU) u směrnic EU přijatých legislativním postupem (viz čl. 294 SFEU), ve kterých pro uložení sankce není nutný druhý odsuzující rozsudek. Ustanovení čl. 260 odst. 3 SFEU umožňuje, aby EK v takovém případě navrhla uložení paušální částky nebo penále již při prvním předložení věci Soudnímu dvoru dle čl. 258 SFEU. Tato možnost je sice dána toliko pro nesplnění notifikační povinnosti, a to ještě toliko v případě směrnic přijatých legislativním postupem, nicméně vzhledem k tomu, že právě nesplnění této povinnosti je nejčastějším typem porušení práva EU, lze očekávat, že tato úprava bude mít značné důsledky pro členské státy, včetně ČR.

Komise vydala v této souvislosti Sdělení k provádění článku 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU ze dne 11. listopadu 2010⁷. Komise ve Sdělení uvedla, že „*uplatňovat nový nástroj upravený v čl. 260 odst. 3, jakož i zásady a kritéria stanovené k jeho provádění a uvedené v tomto sdělení, na řízení podle článku 258, která byla zahájena po uveřejnění tohoto sdělení, i na řízení zahájená před tímto uveřejněním s výjimkou těch věcí, které již předložila Soudnímu dvoru. Bylo-li již v rámci řízení přijato odůvodněné stanovisko, Komise vydá doplňkové odůvodněné stanovisko, v němž dotýčný členský stát upozorní, že pokud věc předloží Soudnímu dvoru, učiní zároveň i návrh podle čl. 260 odst. 3.*“ (viz bod 31 sdělení). V případě, že členský stát nesplní povinnosti pro něj vyplývající z odsuzujícího rozsudku Soudního dvora dle čl. 258 SFEU, může EK opět zahájit další řízení o porušení Smlouvy proti dotčenému členskému státu, a to již podle čl. 260 SFEU, jehož cílem je vymoci předchozí rozsudek a případně uložit sankci. V případě, že Komise je toho názoru, že členský stát nevyhověl rozsudku Soudního dvora, zašle členskému státu výzvu dle čl. 260 SFEU, ve které ho vyzve k vyjádření. Po odpovědi členského státu má EK právo podat žalobu k Soudnímu dvoru EU, včetně návrhu na uložení sankce. Tato část řízení se tak díky Lisabonské smlouvě zkrátila o jednu fázi (EK již nevydává odůvodněné stanovisko).

Řízení dle čl. 260 SFEU je možné nazvat „sankční“ částí řízení o porušení Smlouvy. Sankcí může být jednak uložení penále za každý následující den prodlení, v němž stát nevyhověl rozsudku podle ustanovení čl. 258 SFEU, a jednak zaplacení paušální

⁷ Publikováno v Úředním věstníku EU dne 15. 1. 2011, 2011/C 12/01. Text k dispozici též na: http://ec.europa.eu/community_law/docs/docs_infringements/sec_2010_1371_cs.pdf

částky, která představuje sankci za pokračování v porušování práva v období mezi prvním rozsudkem pro porušení práva a rozsudkem podle čl. 260 SFEU.

Ke způsobu stanovení výše sankcí

S ohledem na zachování předvídatelnosti sankcí a zásadu proporcionality a rovného zacházení s členskými státy vydala Komise dvě sdělení, ve kterých stanoví metodiku pro navrhování výše sankce. Prvním je Sdělení o použití čl. 228 Smlouvy o ES (SEC (2005) 1658), změněné sdělením SEC(2010) 923, které stanoví pravidla pro stanovení sankce podle čl. 260 odst. 2 SFEU. Druhým je Sdělení Evropské komise k provádění čl. 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU (SEK(2010) 1371).

Při stanovení sankce v obou případech jsou základními kritérii: (a) závažnost porušení práva, (b) doba trvání tohoto porušení a (c) odstrašující účinek sankce postačující k zamezení recidivy.

Příklady Soudním dvorem uložených sankcí dle čl. 228 SES

C-304/02 *Komise proti Francii* – penále ve výši 57 761 250 eur za každé šestiměsíční období + paušální částka ve výši 20 milionů eur

C-177/04 *Komise proti Francii* – penále ve výši 31 650 eur za každý den prodlení

C-70/06 *Komise proti Portugalsku* – penále ve výši 19 392 eur za každý den

C-121/07 *Komise proti Francii* – paušální částka ve výši 10 milionů eur

C-568/07 *Komise proti Řecku* – paušální částka ve výši 1 milionu eur

C-109/08 *Komise proti Řecku* – penále ve výši 31 536 eur za každý den prodlení + paušální částka ve výši 3 milionů eur

Nicméně dosud nebyla Soudním dvorem stanovena sankce podle nových pravidel.

Druhy řízení o porušení Smlouvy

Základním hlediskem pro dělení řízení o porušení Smlouvy je typ povinnosti, jejíž porušení je v daném řízení namítáno. Proto lze rozlišovat tzv. notifikační řízení o porušení Smlouvy a tzv. věcná řízení.

V případě tzv. nenotifikačních infringementů⁸ jde o případy, kdy je ČR vytýkáno neprovedení včasné transpozice určité směrnice EU, kterou zajišťuje příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední orgán státní správy ČR, popřípadě absence včasného oznámení transpozice náležitým způsobem (tzv. notifikace), kterou provádí elektronicky ÚV na základě podkladů příslušného ministerstva či jiného ústředního orgánu státní správy. Jde tak o porušení notifikační povinnosti, která je unijními směrnici vždy stanovena a o které také hovoří čl. 260 odst. 3 SFEU.

V tzv. věcných infringementech se jedná o porušení konkrétního ustanovení Smlouvy nebo jiného aktu práva EU (mezinárodní smlouvy uzavřené Unií, směrnice,

⁸ Z anglického názvu pro řízení o porušení Smlouvy „*infringement procedure*“.

nařízení apod.). Věcný infringement může být dvojího druhu: (a) nesprávné provedení unijní normy do vnitrostátního práva nebo (b) chybná aplikace unijní normy, resp. požadavků z ní vyplývajících, kdy unijní předpis je sice implementován v rámci vnitrostátního právního řádu správně, avšak aplikace této právní úpravy státními orgány je s ním v rozporu.

Úloha vládního zmocněnce v řízení o porušení Smlouvy

VLZ přijímá v souvislosti s řízením o porušení Smlouvy oznámení EK o zahájení řízení, resp. o jeho další fázi, a spolupracuje s jednotlivými rezorty, do jejichž gesce spadá předmět řízení (zejména dotčené právní předpisy), za účelem získání informací o vývoji v transpozici, resp. praktické aplikaci těchto předpisů. Na základě podkladů poskytnutých oslovenými rezorty vypracovává VLZ odpověď EK jak na formální upozornění, tak na odůvodněné stanovisko, resp. výzvu ve smyslu čl. 260 SFEU. Následně také činí všechny úkony v případě, že je věc předložena Soudnímu dvoru.

Kompetence VLZ v řízení o porušení Smlouvy již ve fázi řízení před EK (a to včetně jeho neformální části v rámci projektu EU Pilot, jak pojednáno dále), tj. fázi před podáním žaloby k Soudnímu dvoru, má nesporné výhody. V řízení o porušení Smlouvy totiž Soudní dvůr zkoumá, do jaké míry členský stát splnil své povinnosti k datu uplynutí lhůty stanovené EK v odůvodněném stanovisku.⁹ Komunikace, kterou členský stát s EK v této fázi vede, je pak důležitým podkladem v řízení před Soudním dvorem. Díky tomu, že VLZ zajišťuje komunikaci s EK ve spolupráci s věcně příslušným rezortem již v prejudiciální fázi řízení o porušení Smlouvy, zná kontext celého případu, což umožňuje, že v okamžiku zahájení případné soudní fáze řízení je VLZ s případem v podstatě již seznámen, a neomezuje jej proto poměrně krátká lhůta jednoho měsíce, která je stanovena pro žalobní odpověď ČR. Podobně jako v předcházejících fázích řízení před EK přijímá VLZ příslušná podání Soudního dvora a vypracovává žalobní odpověď, resp. žalobní dupliku na repliku EK, a zastupuje ČR na případném ústním jednání.

Oproti předchozím rokům došlo k nárůstu tzv. věcných řízení o porušení Smlouvy, ve kterých je ČR vytýkána nesprávná implementace nebo aplikace unijního aktu. Zároveň již byly v těchto tzv. věcných řízeních vydány odsuzující rozsudky Soudním dvorem, resp. 2 z těchto věcí pokročily do tzv. sankční části řízení (viz rozsudky ve věci C-343/08 nebo C-378/09). Výsledkem řízení dle čl. 260 SFEU již může být uložení peněžité sankce, a to ve formě paušální částky či opakovaného penále. V případě nesplnění tzv. notifikační povinnosti u směrnic EU přijatých legislativním postupem

⁹ Srov. např. rozsudek Soudního dvora ze dne 27. 10. 2005 ve věci C-525/03 *Komise proti Itálii*, Sběrka rozhodnutí 2005, str. I-9405, bod 14.

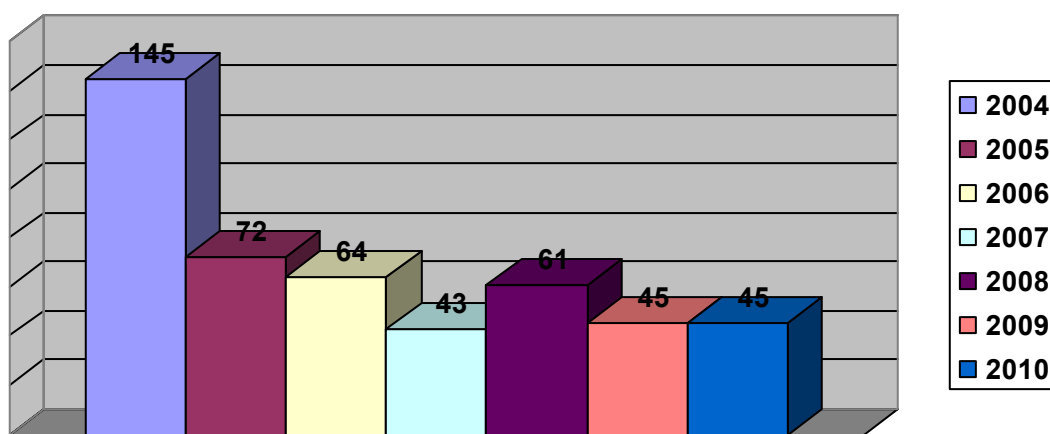
budou dopady, jak výše uvedeno, závažnější, neboť sankce může být uložena již při prvním předložení věci Soudnímu dvoru.

Řízení o porušení Smlouvy v roce 2010

Úvodem nutno podotknout, že všechna řízení zahájená v roce 2010 proti ČR byla zahájena již podle Smlouvy o fungování EU, tj. včetně změn zavedených Lisabonskou smlouvou.

V roce 2010 bylo proti ČR nově zahájeno 45 řízení o porušení Smlouvy, což je stejný počet jako v roce 2009. Do fáze odůvodněného stanoviska postoupilo v roce 2010 celkem 22 případů. Celkový počet řízení zahájených proti ČR od doby přistoupení k EU do 31. 12. 2010 tak činil 495¹⁰ případů.

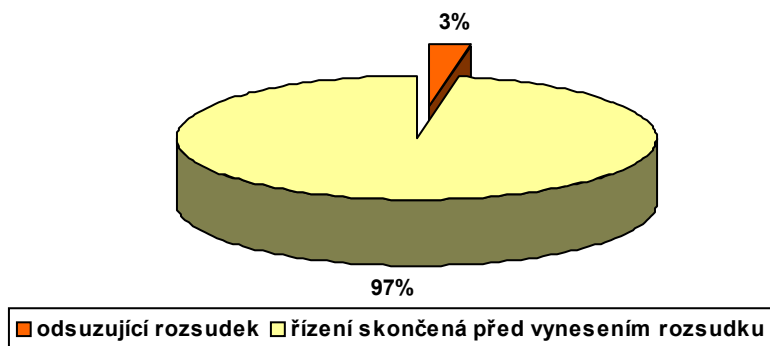
Graf 1: Přehled počtu řízení zahájených proti ČR dle let

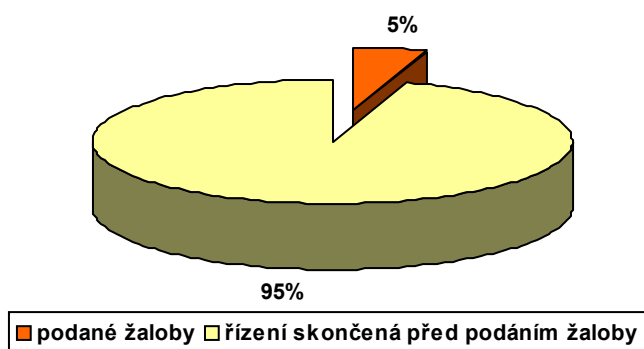
Z uvedeného počtu 495 řízení zahájených proti ČR bylo k 31. 12. 2010 úspěšně ukončeno před podáním žaloby 429 řízení a v 8 případech byla žaloba předložená Soudnímu dvoru vzata zpět; celkově bylo vydáno 13 odsuzujících rozsudků proti ČR. Jak plyne z grafu č. 2, úspěšnost ČR v zastavování řízení před podáním žaloby dosahuje 95 %. Graf č. 3 pak ukazuje úspěšnost před vynesení odsuzujícího rozsudku, která dosahuje 97 %.

¹⁰ Do tohoto počtu nejsou zahrnuty výzvy dle čl. 260 SFEU, které jsou z hlediska řízení o porušení Smlouvy považovány za jedno řízení a jsou vedeny pod stejným číslem řízení.

Graf 2: Poměr fáze skončení řízení zahájených proti ČR – řízení skončená před vynesemím odsuzujícího rozsudku

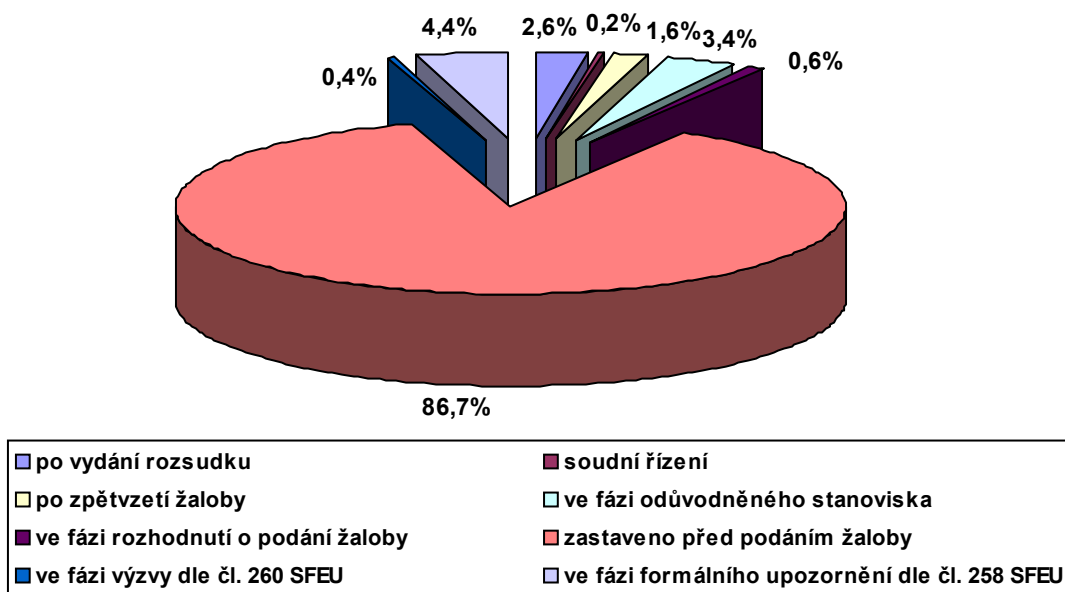

Graf 3: Poměr fáze skončení řízení zahájených proti ČR – řízení skončená před podáním žaloby

Ke dni 31. 12. 2010 probíhalo 45 řízení, z toho 22 ve fázi formálního upozornění podle čl. 258 SFEU (z toho se jednalo v 16 případech o nenotifikační a v 6 případech o věcná řízení), 17 ve fázi odůvodněného stanoviska podle čl. 258 SFEU (z toho 4 případy nenotifikační a 13 případů věcná řízení) a 2 řízení ve fázi výzvy dle čl. 260 SFEU (v obou případech jde o věcná řízení). Dále se 1 řízení nacházelo ve fázi před Soudním dvorem a ve 3 případech bylo rozhodnuto o podání žaloby, které však nebyly do konce roku 2010 České republice doručeny.

Graf 4: Stav řízení k 31. 12. 2010 – dle fáze řízení

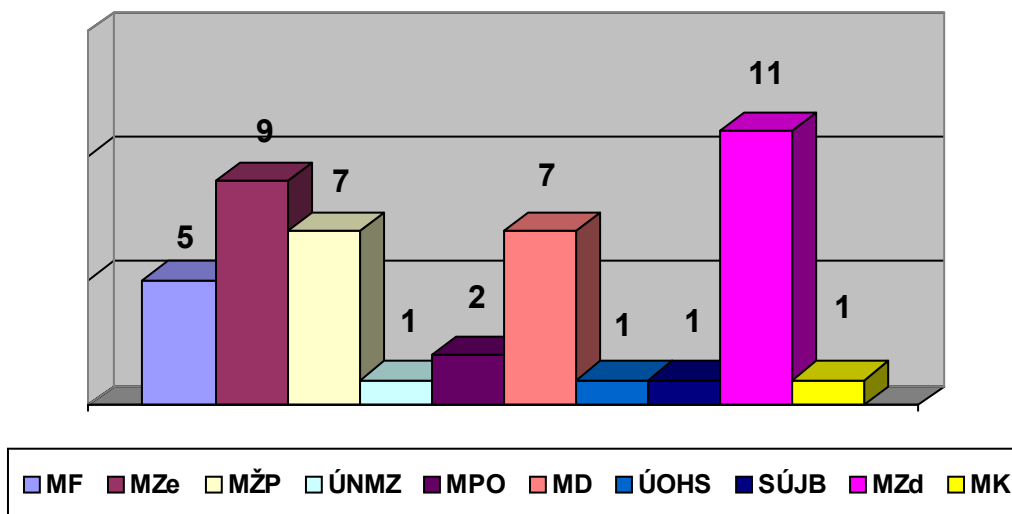
Důvodem nově zahájených řízení proti ČR v roce 2010 bylo:

- neprovedení včasné transpozice unijních předpisů, tzv. nenotifikační infringementy (viz výše), celkem 41 případů
- namítaný věcný rozpor s unijním právem, tzv. věcné infringementy (viz výše), celkem 4 řízení.

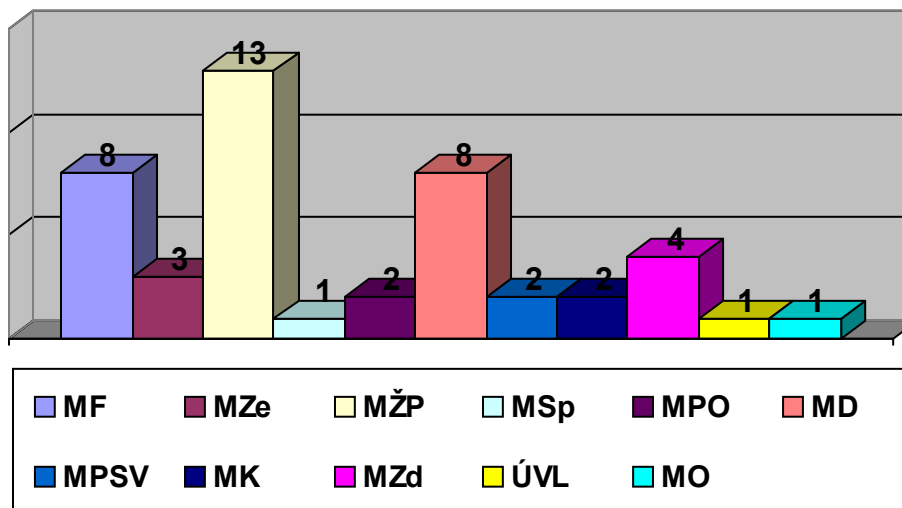
Do fáze odůvodněného stanoviska dospělo v roce 2010 celkem 22 řízení, z toho 9 věcných a 13 nenotifikačních řízení. Zároveň z 45 nově zahájených řízení v roce 2010 bylo 21 řízení v témže roce ukončeno.

V roce 2010 podala EK proti ČR 2 nové žaloby k Soudnímu dvoru, z toho jednu za neprovedení směrnice (C-276/10) a jednu za tzv. věcný infringement (C-545/10). Soudní dvůr vynesl v roce 2010 proti ČR vynesl 4 odsuzující rozsudky.

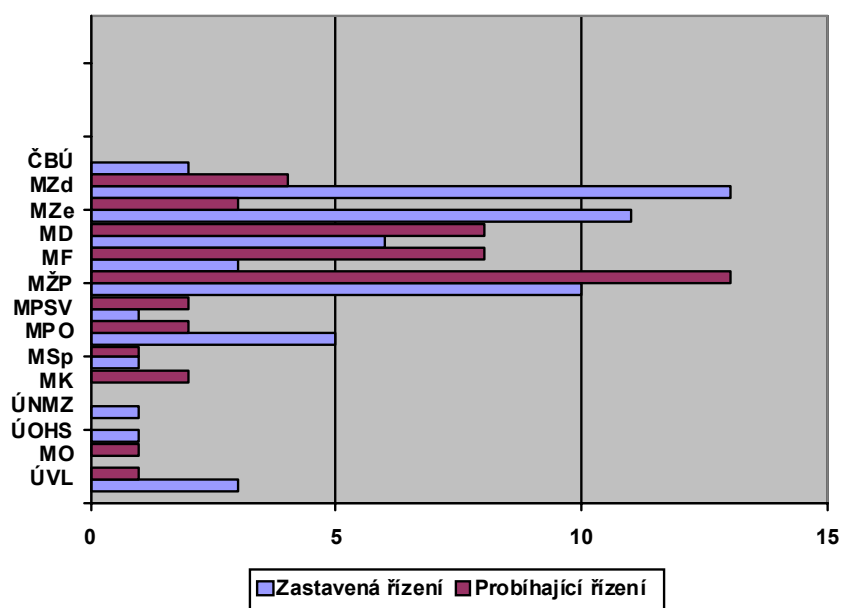
Graf 5: Přehled řízení zahájených v roce 2010 podle gestorů

Graf 6: Přehled řízení probíhajících k 31. 12. 2010 – stav dle gestorů

Graf 7: Přehled poměru řízení zastavených/probíhajících podle gestorů – stav k 31. 12. 2010

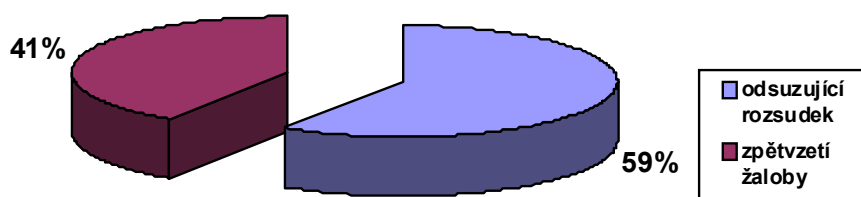

Řízení pro porušení Smlouvy ve fázi žaloby před Soudním dvorem proti ČR a rozsudky

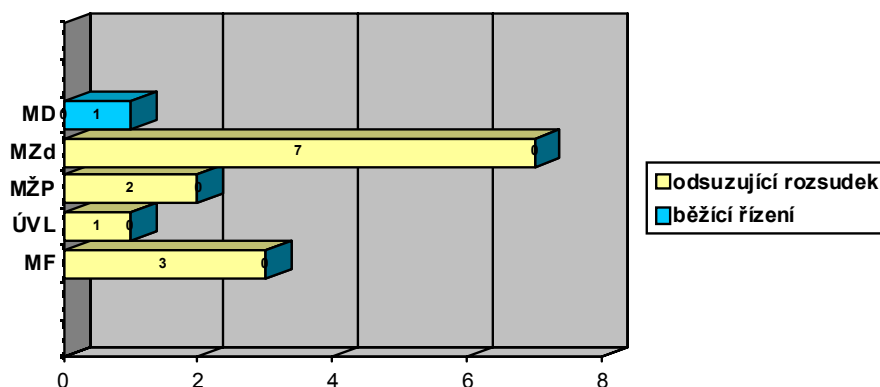
EK podala k Soudnímu dvoru v období od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2010 celkem 22 žalob proti ČR z důvodu porušení Smlouvy. Z tohoto počtu bylo 16 žalob podáno z důvodu neprovedení úplné transpozice dotčených směrnic, 6 z důvodu nesprávného provedení předpisu EU do českého práva, resp. pro rozpor české právní úpravy s právem EU. Celkově ke konci roku 2010 byla ČR odsouzena pro porušení práva EU ve 13 případech, v 8 případech se jí podařilo dosáhnout zpětvzetí žaloby, zejména z důvodu přijetí příslušné právní úpravy, kterou byly odstraněny výtky EK.

Ke konci roku 2010 probíhalo 1 řízení před Soudním dvorem (věc C-545/10).

Graf 8: Celkový poměr odsuzujících rozsudků proti ČR ke zpětvzetí žaloby

Graf 9: Poměr odsuzujících rozsudků k probíhajícím řízením před Soudním dvorem – k 31. 12. 2010 – dle gestorů

V roce 2010 EK podala 2 nové žaloby proti ČR k Soudnímu dvoru proti ČR, přičemž v jednom případě šlo o nenotifikační infringement (věc C-276/10) v gesci MŽP a v jednom případě šlo o věcné řízení (věc C-545/10) v gesci MD. Řízení ve věci C-276/10 bylo ještě v průběhu roku 2010 ukončeno odsuzujícím rozsudkem.

V roce 2010 byly vyneseny celkem 4 odsuzující rozsudky proti ČR, z toho 3 v řízeních zahájených v předchozích letech (C-343/08, C- 378/09 a C-481/09). Zároveň EK rozhodla o podání žaloby ve 3 případech, ty však nebyly do konce roku 2010 doručeny (řízení č. 2008/2146, 2006/4465 a 2008/4656).

Níže je uveden přehled všech podaných žalob a rozsudků.

Soudní řízení zahájená v roce 2010

Věc C-276/10 Komise proti ČR: Řízení registrované pod č. 2009/0142 bylo zahájeno z důvodu neprovedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu. Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 2. 4. 2009, odůvodněné stanovisko dne 3. 11. 2009 a žaloba dne 6. 7. 2010. Dne 22. 12. 2010 byl vynesena odsuzující rozsudek.

Věc C-545/10 Komise proti ČR: Řízení registrované pod číslem 2008/2086 bylo zahájeno z důvodu namítaného nesprávného provedení některých ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/14/ES ze dne 26. února 2001 o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti a směrnice Rady 91/440/EHS ze dne 29. července 1991 o rozvoji železnic Společenství, ve znění pozdějších předpisů. Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 27. 6. 2008, odůvodněné stanovisko dne 9. 10. 2009 a žaloba dne 1. 12. 2010.

Soudní řízení skončená odsuzujícím rozsudkem – přehled od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2010

Věc C-203/06 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice Rady 93/16/EHS ze dne 5. 4. 1993 o usnadnění volného pohybu lékařů a vzájemného uznávání jejich diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci (vnitrostátním gestorem transpozice je MZd). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 13. 12. 2004 (řízení bylo registrováno pod č. 2004/0549), odůvodněné stanovisko dne 13. 7. 2005 a žaloba dne 17. 5. 2006. Žalobní odpověď předložila ČR dne 15. 7. 2006. Dne 18. 1. 2007 byl vynesena odsuzující rozsudek v této věci. Řízení bylo EK ukončeno dne 17. 10. 2007.

Za účelem plné transpozice požadavků vyplývajících z dotčené směrnice do vnitrostátního právního řádu byl přijat zákon č. 111/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů. Tím bylo odstraněno porušení unijního práva konstatované v rozsudcích Soudního dvora ve věcech C-203/06 a C-204/06 *Komise proti ČR*. Zákon nabyl účinnosti dnem vyhlášení, t.j. 15. 5. 2007.

Věc C-204/06 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice Rady 78/686/EHS ze dne 25. 7. 1978 o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci zubních lékařů obsahující opatření pro usnadnění účinného výkonu práva podnikání a volného pohybu služeb (vnitrostátním gestorem transpozice je MZd). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 13. 12. 2004 (řízení bylo registrováno pod č. 2004/0507), odůvodněné stanovisko dne 13. 7. 2005 a žaloba dne 17. 5. 2006. Žalobní odpověď předložila ČR dne 15. 7. 2006. Odsuzující rozsudek proti ČR v této věci byl vynesena dne 18. 1. 2007. Řízení bylo EK ukončeno dne 17. 10. 2007.

Za účelem plné transpozice požadavků vyplývajících z dotčené směrnice do vnitrostátního právního řádu byl přijat zákon č. 111/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů. Tím bylo odstraněno porušení unijního práva konstatované v rozsudcích Soudního dvora ve věcech C-203/06 a C-204/06 *Komise proti ČR*. Zákon nabyl účinnosti dnem vyhlášení, t.j. 15. 5. 2007.

Věc C-60/07 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EK 2004/33/ES ze dne 22. 3. 2004, kterou se provádí směrnice EP a Rady 2002/98/ES, pokud jde o určité technické požadavky na krev a krevní složky (vnitrostátním gestorem transpozice je MZd). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 4. 10. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2005/0751), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006 a žaloba dne 16. 2. 2007. Dne 8. 11. 2007 byl vynesena odsuzující rozsudek.

Relevantním transpozičním předpisem je zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změně další předpisů, který nabyl účinnosti dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů. Řízení bylo EK ukončeno dne 26. 6. 2008.

Věc C-114/07 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EP a Rady 2004/24/ES ze dne 31. 3. 2004, kterou se mění směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, pokud jde o tradiční rostlinné léčivé přípravky (vnitrostátním gestorem transpozice je MZd). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 5. 12. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2005/0917), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006 a žaloba dne 28. 2. 2007. Dne 25. 10. 2007 byl vynesena odsuzující rozsudek. Řízení bylo EK ukončeno dne 5. 6. 2008.

Relevantním transpozičním předpisem je zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změně další předpisů, který nabyl účinnosti dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů. Řízení bylo EK ukončeno dne 26. 6. 2008.

Věc C-115/07 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EP a Rady 2004/27/ES ze dne 31. 3. 2004, kterou se mění směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků (vnitrostátním gestorem transpozice je MZd). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 5. 12. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2005/0918), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006 a žaloba dne 28. 2. 2007. Dne 27. 9. 2007 byl vynesena odsuzující rozsudek. Řízení bylo Komisí formálně ukončeno dne 18. 9. 2008.

Relevantním transpozičním předpisem je zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změně další předpisů, který nabyl účinnosti dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů. Řízení bylo EK ukončeno dne 26. 6. 2008.

Věc C-117/07 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EK 2005/28/ES ze dne 8. 4. 2005, kterou se stanoví zásady a podrobné pokyny pro správnou klinickou praxi týkající se hodnocených humánních léčivých přípravků a také požadavky na povolení výroby či dovozu takových přípravků (vnitrostátním gestorem transpozice je MZd). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 27. 3. 2006 (řízení bylo registrováno pod č. 2006/0209), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006 a žaloba dne 28. 2. 2007. Dne 27. 9. 2007 byl vynesena odsuzující rozsudek.

Jelikož ČR nepřijala chybějící prováděcí právní předpis k zákonu o léčivech ani poté, co byl vynesena odsuzující rozsudek, zaslala EK dne 6. 6. 2008 ČR formální upozornění podle čl. 228 SES. ČR splnila transpoziční povinnost přijetím a následnou notifikací vyhlášky č. 226/2008 Sb., o správné klinické praxi a bližších podmínkách klinického hodnocení léčivých přípravků, která nabyla účinnosti dne 1. 7. 2008.

Věc C-41/08 Komise proti ČR: V tomto soudním řízení došlo ke spojení dvou řízení o porušení Smlouvy a to za namítané neúplné provedení směrnic z oblasti rovného zacházení. Řízení č. 2005/0284 bylo zahájeno pro neúplné provedení směrnice Rady 86/378/EHS ze dne 24. 7. 1986 o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v systémech sociálního zabezpečení pracovníků (vnitrostátním gestorem transpozice je ÚV). Řízení č. 2005/0286 pak bylo zahájeno pro neúplné provedení směrnice Rady 96/97/ES ze dne 20. prosince 1996, kterou se mění směrnice 86/378/EHS o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v systémech sociálního zabezpečení pracovníků (vnitrostátním gestorem transpozice je ÚV). Obě řízení měla i stejný průběh – formální upozornění byla ČR doručena dne 22. 3. 2005, odůvodněné stanovisko dne 18. 10. 2006 a žaloba dne 6. 2. 2008. Obě směrnice byly provedeny zákonem č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), který byl publikován ve Sbírce zákonů až 29. června 2009, čímž ČR splnila notifikační povinnosti ve vztahu k těmto směrnicím. Dne 4. 12. 2008 byl vynesena odsuzující rozsudek proti ČR.

Věc C-87/08 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EK 2006/73/ES ze dne 10. 8. 2006, kterou se provádí směrnice EP a Rady 2004/39/ES, pokud jde o organizační požadavky a provozní podmínky investičních podniků a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice (vnitrostátním gestorem transpozice je MF). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 23. 4. 2007 (řízení bylo registrováno pod č. 2007/0299), odůvodněné stanovisko dne 2. 7. 2007 a žaloba dne 3. 3. 2008. Dne 25. 9. 2008 byl vynesena odsuzující rozsudek. ČR přijala a dne 7. 7. 2008 notifikovala tyto transpoziční předpisy: 1) zákon č. 230/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, 2) vyhláška č. 237/2008 Sb., o podrobnostech některých pravidel při poskytování investičních služeb. ČR plně notifikovala směrnici EK dne 8. 7. 2008. Řízení bylo Komisí formálně ukončeno dne 16. 10. 2008.

Věc C-343/08 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EP a Rady 2003/41/ES ze dne 3. 6. 2003 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi (vnitrostátním gestorem transpozice je MF). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 18. 10. 2006 (řízení bylo registrováno pod č. 2006/2353), odůvodněné stanovisko dne 26. 3. 2007 a žaloba dne 28. 7. 2008. Dne 23. 9. 2009 se konalo ústní jednání. Dne 6. 10. 2009 bylo vyneseno stanovisko generálního advokáta. Dne 14. 1. 2010 byl vynesena odsuzující rozsudek. Dne 29. 10. 2010 pak byla ČR doručena výzva dle čl. 260 SFEU.

Věc C-100/09 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítané netranspozice směrnice EK 2007/14/ES ze dne 8. března 2007 kterou se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu (vnitrostátním gestorem transpozice je MF). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 23. 05. 2008 (řízení bylo registrováno pod č. 2008/0384), odůvodněné stanovisko dne 17. 10. 2008 a žaloba dne 12. 03. 2009. Odsuzující rozsudek proti ČR byl vynesena dne 1. 10. 2009.

Transpoziční povinnost byla splněna přijetím zákona č. 230/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a prováděcích vyhlášek České národní banky k tomuto zákonu. Všechny tyto transpoziční předpisy nabyly účinnosti dnem 1. 8. 2009.

Věc C-378/09 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného nesprávného či neúplného provedení směrnice 85/337/EHS o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice Rady 97/11/ES a směrnice EP a Rady 2003/35/ES (vnitrostátním gestorem transpozice je MŽP). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 4. 7. 2006 (řízení bylo registrováno pod č. 2006/2271), odůvodněné stanovisko dne 2. 7. 2007 a žaloba byla ČR doručena dne 5. 10. 2009. Odsuzující rozsudek byl vynesena dne 10. 6. 2010. Dne 26. 11. 2010 pak byla ČR doručena výzva dle čl. 260 SFEU.

Věc C-481/09 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítané netranspozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS (vnitrostátním gestorem transpozice je MZD). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 23. 5. 2008 (řízení bylo registrováno pod č. 2008/0382), odůvodněné stanovisko dne 23. 3. 2009 a žaloba dne 4. 12. 2009. Rozsudek byl vynesena dne 30. 9. 2010.

Transpoziční právní úpravou je návrh zákona, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a prováděcí vyhláška k tomuto zákonu. Návrh zákona byl ke konci roku 2010 projednáván Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR.

Věc C-276/10 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu neprovedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu. Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 2. 4. 2009, odůvodněné stanovisko dne 3. 11. 2009 a žaloba dne 6. 7. 2010. Dne 22. 12. 2010 byl vynesena odsuzující rozsudek.

Soudní řízení skončená zpětvezetím žaloby¹¹ – přehled od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2010

Věc C-46/06 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EP a Rady 2001/29/ES ze dne 22. 5. 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (vnitrostátním gestorem transpozice je MK). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 13. 12. 2004 (řízení bylo registrováno pod č. 2004/0589), odůvodněné stanovisko dne 13. 7. 2005 a žaloba dne 7. 2. 2006. S ohledem na přijetí transpoziční novely autorského zákona č. 216/2006 Sb. byla EK požádána o zpětvezetí žaloby. EK této žádosti vyhověla, dne 10. 10. 2006 bylo řízení zastaveno a žaloba vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

Věc C-140/06 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neprovedení směrnice EP a Rady 2002/49/ES ze dne 25. 6. 2002 o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí (vnitrostátním gestorem transpozice je MZd). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 13. 12. 2004 (řízení bylo registrováno pod č. 2004/0599), odůvodněné stanovisko dne 13. 7. 2005 a žaloba dne 28. 3. 2006. Žalobní odpověď předložila ČR dne 25. 4. 2006. Z důvodu dokončení transpozice přijetím prováděcí vyhlášky č. 523/2006 Sb. k zákonu č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, dne 30. 11. 2006 byla EK v prosinci 2006 požádána o zpětvezetí žaloby. EK této žádosti vyhověla, dne 13. 6. 2007 bylo řízení zastaveno a žaloba vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

Věc C-116/07 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EP a Rady 2004/28/ES ze dne 31. 3. 2004, kterou se mění směrnice 2001/82/ES o kodexu Společenství týkajícím se veterinárních léčivých přípravků (vnitrostátním gestorem transpozice je MZe). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 5. 12. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2005/0919), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006 a žaloba dne 28. 2. 2007. Žalobní odpověď předložila ČR dne 4. 4. 2007. S ohledem na přijetí příslušné transpoziční úpravy požádala ČR EK o zpětvezetí žaloby. EK této žádosti vyhověla. Dne 23. 4. 2008 bylo řízení zastaveno a žaloba vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

Situace ohledně vnitrostátní transpozice byla totožná jako u řízení C-60/07.

Věc C-496/07 Komise proti ČR: Řízení se týká podmínky st. občanství pro kapitány námořních lodí (vnitrostátním gestorem je MD). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 19. 12. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2005/2298), odůvodněné

¹¹ V případě řízení podle čl. 258 SFEU (dřívější čl. 226 SES) Soudní dvůr rozhoduje s ohledem na stav existující ke dni uplynutí lhůty pro nápravu stavu neslučitelného s unijním (dříve komunitárním) právem, která je stanovena v odůvodněném stanovisku. Po podání žaloby tak je možné zastavit řízení před vynesením rozsudku pouze, pokud EK vezme žalobu zpět.

stanovisko dne 18. 12. 2006 a žaloba dne 15. 11. 2007. Žalobní odpověď předložila ČR dne 4. 4. 2007. Problém byl odstraněn zákonem č. 310/2008 Sb., kterým se mění zákon 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů. Na základě žádosti ČR EK vzala žalobu zpět a dne 6. 3. 2009 byla vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

Věc C-71/08 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neprovedení směrnice EP a Rady 2004/39/ES ze dne 21. 4. 2004 o trzích finančních nástrojů, o změně směrnice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a směrnice EP a Rady 2000/12/ES a o zrušení směrnice Rady 93/22/EHS (vnitrostátním gestorem transpozice je MF). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 23. 4. 2007 (řízení bylo registrováno pod č. 2007/0294), odůvodněné stanovisko dne 2. 7. 2007 a žaloba dne 26. 2. 2008. Relevantními transpozičními předpisy jsou: 1) zákon č. 230/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, 2) vyhláška č. 237/2008 Sb., o podrobnostech některých pravidel při poskytování investičních služeb. ČR plně notifikovala směrnici EK dne 8. 7. 2008. S ohledem na výše uvedené požádala ČR Komisi o zpětvzetí žaloby. EK této žádosti vyhověla, dne 14. 10. 2008 bylo řízení zastaveno a žaloba vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

Věc C-294/08 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného rozporu zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích s čl. 28 SES, upravujícím volný pohyb zboží (vnitrostátním gestorem je MD). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 22. 3. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2004/5151), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006, dodatečné odůvodněné stanovisko dne 18. 12. 2006 a žaloba dne 10. 7. 2008. Na základě nově přijaté právní úpravy, kterou byla vyhláška č. 388/2008 Sb., kterou se mění č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, vzala EK žalobu zpět. Dne 2. 3. 2009 byla žaloba vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

Věc C-544/08 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neprovedení směrnice EP a Rady 2005/68/ES ze dne 16. 11. 2005 o zajištění a o změně směrnic Rady 73/239/EHS, 92/49/EHS, jakož i směrnic 98/78/ES a 2002/83/ES (vnitrostátním gestorem transpozice je MF). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 29. 1. 2008 (řízení bylo registrováno pod č. 2008/0037), odůvodněné stanovisko dne 27. 6. 2008 a žaloba dne 9. 12. 2008. S ohledem na přijetí transpoziční úpravy, již je zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví a související zákon č. 279/2009 Sb., vzala EK žalobu zpět a dne 4. 12. 2009 byla žaloba vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

Věc C-15/09 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neprovedení směrnice Rady 2004/113/ES, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování (vnitrostátním

gestorem transpozice je ÚV). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 29. 1. 2008 (řízení bylo registrováno pod č. 2008/0034), odůvodněné stanovisko dne 27. 6. 2008 a žaloba dne 12. 1. 2009. S ohledem na přijetí transpoziční úpravy, kterou je zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), vzala EK žalobu zpět a dne 26. 11. 2009 byla žaloba vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

Aktuálně probíhající řízení ke dni 31. 12. 2010

Řízení ve fázi výzvy dle čl. 260 SFEU

Řízení č. 2006/2353: Neprovedení rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-343/08 *Komise v. Česká republika* týkající se neúplného provedení směrnice 2003/41/ES o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi (viz výše), gesce: MF

Řízení č. 2006/2271: Neprovedení rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-378/09 *Komise v. Česká republika* týkající se nesouladu vnitrostátní legislativy se směrnicemi o posuzování vlivů záměrů na životní prostředí (85/337/EHS, ve znění 97/11/ES (viz výše), gesce: MŽp

Řízení ve fázi soudního řízení před Soudním dvorem

Řízení č. 2008/2086: řízení ve věci C-545/10, nesprávná implementace směrnic tzv. prvního železničního balíčku, gesce: MD

Řízení ve fázi rozhodnutí o podání žaloby k Soudnímu dvoru

Řízení č. 2008/2146: nesprávná implementace směrnice 2006/112/ES o DPH ohledně skupinové registrace osob pro účely DPH, gesce: MF; o podání žaloby rozhodnuto 24. 6. 2010.

Řízení č. 2006/4465: nesprávné používání označení „Pomazánkové máslo“, gesce: MZe, o podání žaloby rozhodnuto 30. 9. 2010.

Řízení č. 2008/4656: nesprávný postup při nákupu transportních letounů CASA-295M pro Armádu ČR, gesce: MO, o podání žaloby rozhodnuto 28. 10. 2010.

Řízení ve fázi odůvodněného stanoviska – věcná řízení

Číslo řízení	Předmět řízení	Gesce	Datum OS
2006/2230	Údajná diskriminační povaha požadavku státní příslušnosti pro výkon povolání notáře	MSp	23. 10. 2007
2006/2555	Nesprávná aplikace DPH u cestovních kanceláří	MF	26. 3. 2007
2006/4091	Neslučitelnost některých ustanovení zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském se svobodou usazování a volným pohybem služeb podle čl. 43, resp. 49 Smlouvy o ES	MK	1. 12. 2008
2007/2193	Nesprávný postup při designaci zvláště chráněných oblastí podle směrnice Rady o ochraně volně žijících ptáků (79/409/EHS)	MŽp	26. 6. 2009
2007/2332	Nesprávná transpozice směrnice Rady ze dne 23. dubna 1990 o uzavřeném nakládání s geneticky modifikovanými mikroorganismy, ve znění směrnice Rady 98/81/ES ze dne 26. října 1998, kterou se mění směrnice 90/219/EHS o uzavřeném nakládání s geneticky modifikovanými organismy	MŽp	23. 3. 2009
2007/2234	Nesprávné/neúplné provedení Rámcové směrnice 2000/60/ES o vodách	MŽp	23. 11. 2009
2008/2174	Nesprávná transpozice směrnice 2002/96/ES o odpadních elektrických a elektronických zařízeních	MŽp	22. 3. 2010
2009/2210	Nesprávné provádění nařízení (ES) č. 1228/2003 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a nezavedení opatření k ochraně spotřebitele stanovených směrnicí 2003/54/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou	MPO	28. 6. 2010
2008/2186	Překračování limitů PM10 v ovzduší	MŽp	1. 10. 2010
2009/2119	Nesprávné provedení směrnice 1999/44/ES o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží	MPO	29. 10. 2010
2006/2524	Nesprávné provedení směrnice 2002/73/ES (o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání, odbornému vzdělávání a postupu v zaměstnání a o pracovní podmínky)	ÚVL	29. 10. 2010
2007/2504	Nesprávná výplata peněžitých dávek v nemoci a mateřství pro migrující pracovníky po ukončení pracovního poměru, na něž se vztahuje ochranná lhůta	MPSV	29. 10. 2010
2009/2130	Diskriminace při zdanění příspěvků na důchodové pojištění	MF	29. 10. 2010

Řízení ve fázi odůvodněného stanoviska – nenotifikační řízení

Číslo řízení	Dotčený předpis EU	Gesce	Datum OS
2010/0304	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik	MŽp	1. 10. 2010
2010/0306	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/112/ES ze dne 16. prosince 2008, kterou se mění směrnice Rady 76/768/EHS,	MŽp	1. 10. 2010

	88/378/EHS, 1999/13/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES, 2002/96/ES a 2004/42/ES za účelem jejich přizpůsobení nařízení (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí		
2010/0447	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduším pro Evropu	MŽp	26. 11. 2010
2010/0449	Směrnice Komise 2009/74/ES ze dne 26. června 2009, kterou se mění směrnice Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 2002/55/ES a 2002/57/ES, pokud jde o botanické názvy rostlin, vědecké názvy ostatních organismů a některé přílohy směrnic 66/401/EHS, 66/402/EHS a 2002/57/ES s přihlédnutím k vývoji vědeckých a technických poznatků	MZe	26. 11. 2010

Řízení ve fázi dodatečného formálního upozornění – věcná řízení

Číslo řízení	Předmět řízení	Gesce	Datum dodat. FU
2007/4447	Porušení směrnic 79/409/EHS a 92/43/EHS při splouvání Teplé Vltavy	MŽp	1. 10. 2010
2009/2265	Nesprávné/neúplné provedení směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností	MD	1. 10. 2010

Řízení ve fázi formálního upozornění – věcná řízení

Číslo řízení	Předmět řízení	Gesce	Datum FU
2005/2039	Neslučitelnost Letecké dohody ČR a USA	MD	21. 3. 2005
2005/2105	Snížená sazba DPH na dětské pleny	MF	25. 7. 2005
2009/2220	Nesprávná aplikace nařízení (ES) č. 2320/2002, kterým se stanoví společná pravidla v oblasti bezpečnosti civilního letectví a nařízení (ES) č. 1217/2003, kterým se stanoví společné specifikace pro národní programy kontroly kvality bezpečnosti civilního letectví	MD	26. 6. 2009
210/2047	Nesoulad české úpravy se směrnicí 1999/70/ES ze dne 28. června 1999 o rámcové dohodě o pracovních poměrech na dobu určitou, uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS	MPSV	1. 10. 2010

Řízení ve fázi formálního upozornění – nenotifikační řízení

Číslo řízení	Dotčený předpis EU	Gesce	Datum FU
2010/0037	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/59/ES ze dne 23. října 2007 o vydávání osvědčení strojvedoucím obsluhujícím hnací vozidla a vlaky v železničním systému Společenství	MD	28. 1. 2010
2010/0038	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání	MK	28. 1. 2010

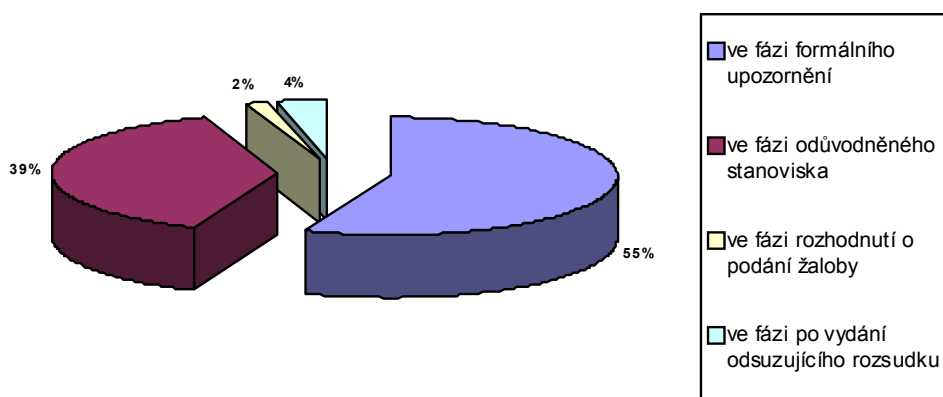
2010/0046	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/29/ES ze dne 23. dubna 2009, kterou se mění směrnice 2003/87/ES s cílem zlepšit a rozšířit systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství	MŽp	28. 1. 2010
2010/0213	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/101/ES ze dne 19. listopadu 2008, kterou se mění směrnice 2003/87/ES za účelem začlenění činností v oblasti letectví do systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství	MŽp	24. 3. 2010
2010/0305	Směrnice Rady 2008/90/ES ze dne 29. září 2008 o uvádění na trh rozmnožovacího materiálu ovocných rostlin a ovocných rostlin určených k produkci ovoce (přepřacované znění)	MZe	27. 5. 2010
2010/0309	Směrnice Komise 2009/108/ES ze dne 17. srpna 2009, kterou se pro účely přizpůsobení technickému pokroku mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/24/ES o některých konstrukčních částech a vlastnostech dvoukolových a tříkolových motorových vozidel	MD	27. 5. 2010
2010/0616	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES ze dne 17. června 2008 o interoperabilitě železničního systému ve Společenství	MD	20. 9. 2010
2010/0617	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/105/ES ze dne 16. prosince 2008 o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky, změně a následném zrušení směrnic Rady 82/176/EHS, 83/513/EHS, 84/156/EHS, 84/491/EHS a 86/280/EHS a změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES	MŽp	20. 9. 2010
2010/0618	Směrnice Komise 2009/131/ES, kterou se mění příloha VII směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES o interoperabilitě železničního systému ve Společenství	MD	20. 9. 2010
2010/0619	Směrnice Komise 2010/5/EU ze dne 8. února 2010, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky akrylaldehyd do přílohy I uvedené směrnice	MZd	20. 9. 2010
2010/0764	Směrnice Komise 2009/27/ES, kterou se mění některé přílohy směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/49/ES, pokud jde o technická ustanovení o řízení rizik	MF	30. 11. 2010
2010/0765	Směrnice Komise 2009/83/ES, kterou se mění některé přílohy směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES, pokud jde o technická ustanovení o řízení rizik	MF	30. 11. 2010
2010/0766	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/111/ES, kterou se mění směrnice 2006/48/ES, 2006/49/ES a 2007/64/ES, pokud jde o banky přidružené k ústředním institucím, některé položky kapitálu, velkou angažovanost, režimy dohledu a krizové řízení	MF	30. 11. 2010
2010/0767	Směrnice Komise 2009/112/ES, kterou se mění směrnice Rady 91/439/EHS o řidičských průkazech	MZd	30. 11. 2010
2010/0768	Směrnice Komise 2009/113/ES, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech	MZd	30. 11. 2010

2010/0769	Směrnice Komise 2009/150/ES, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky flokumafenu do přílohy I uvedené směrnice	MZd	30. 11. 2010
-----------	---	-----	--------------

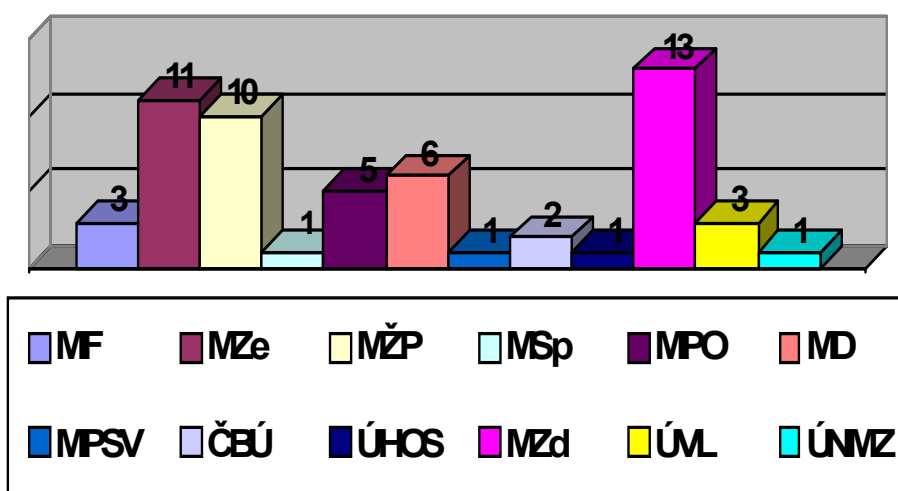
Řízení zastavená v roce 2010

V roce 2010 bylo zastaveno celkem 57 řízení, z toho 14 věcných řízení a 33 nenotifikačních řízení. Pokud jde o fáze, ve kterých byla řízení zastavena, pak 32 řízení bylo zastaveno ve fázi formálního upozornění, 22 ve fázi odůvodněného stanoviska, 1 ve fázi po rozhodnutí o podání žaloby a 2 řízení byla zastavena po vynesení odsuzujícího rozsudku.

Graf 10: Poměr fáze, ve kterých byla řízení v roce 2010 skončena

Graf 11: Přehled řízení zastavených v roce 2010 – stav dle gestorů

V roce 2010 byla zastavena tato řízení:

Řízení č. 2005/0284: Směrnice Rady 86/378/EHS ze dne 24. července 1986 o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v systémech sociálního zabezpečení pracovníků, gesce: ÚV, řízení zastaveno dne 28. 1. 2010 po vynesení rozsudku.
Řízení č. 2005/0286: Směrnice Rady 96/97/ES ze dne 20. prosince 1996, kterou se mění směrnice 86/378/EHS o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v systémech sociálního zabezpečení pracovníků, gesce: ÚV, řízení zastaveno dne 28. 1. 2010 po vynesení rozsudku.
Řízení č. 2009/2136: Překračování mezních hodnot pro oxid siřičitý, oxid dusičitý a oxidy dusíku, částice a olovo ve vnějším ovzduší stanovených směrnicí 1999/30/ES, ve spojení se směrnicí 96/62/ES o posuzování a řízení kvality vnějšího ovzduší, gesce: MŽp, řízení zastaveno dne 28. 1. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0145: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/103/ES ze dne 19. listopadu 2008, kterou se mění směrnice 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech, pokud jde o uvádění baterií a akumulátorů na trh, gesce: MŽp, řízení zastaveno dne 28. 1. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0439: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/36/ES ze dne 11. července 2007 o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi, gesce: MSp, řízení zastaveno dne 28. 1. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0327: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/14/ES ze dne 11. března 2009, kterou se mění směrnice 94/19/ES o systémech pojištění vkladů, pokud jde o výši pojištění a lhůtu k výplatě, gesce: MF, řízení zastaveno dne 28. 1. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0023: Směrnice Komise 2007/72/ES ze dne 13. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 66/401/EHS, pokud jde o zahrnutí druhu Galega orientalis Lam, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 28. 1. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/0322: Směrnice Komise 2008/62/ES ze dne 20. června 2008, kterou se stanovují některé odchylky pro povolování zemědělských krajových odrůd a odrůd, které jsou přirozeně adaptovány na místní a regionální podmínky a ohroženy genetickou erozí, a pro uvádění osiva a sadby brambor těchto odrůd na trh, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 28. 1. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2008/0383: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES, gesce: ČBÚ, řízení zastaveno dne 18. 3. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/0022: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/47/ES ze dne 5. září 2007, kterou se mění směrnice Rady 90/385/EHS o sblížení právních předpisů členských států týkajících se aktivních implantabilních zdravotnických prostředků, směrnice Rady 93/42/EHS o zdravotnických prostředcích a směrnice 98/8/ES o uvádění biocidních přípravků na trh, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 18. 3. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0442: Směrnice Komise 2009/6/ES ze dne 4. února 2009, kterou se mění směrnice Rady 76/768/EHS týkající se kosmetických prostředků za účelem přizpůsobení jejich příloh II a III technickému pokroku, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 18. 3. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0041: Směrnice Komise 2009/4/ES ze dne 23. ledna 2009 o protiopatřeních na předcházení a odhalování manipulace se záznamy tachografů, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/22/ES o minimálních podmínkách pro provedení nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 a (EHS) č. 3821/85 o předpisech v sociální oblasti týkajících se činností v silniční dopravě a o zrušení směrnice Rady 88/599/EHS, gesce: MD, řízení zastaveno dne 5. 5. 2010 ve fázi formálního upozornění.

<p>Řízení č. 2010/0042: Směrnice Komise 2009/5/ES ze dne 30. ledna 2009, kterou se mění příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/22/ES o minimálních podmínkách pro provedení nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 a (EHS) č. 3821/85 o předpisech v sociální oblasti týkajících se činností v silniční dopravě, gesce: MD, řízení zastaveno dne 5. 5. 2010 ve fázi formálního upozornění.</p>
<p>Řízení č. 2010/0043: Směrnice Komise 2009/36/ES ze dne 16. dubna 2009, kterou se mění směrnice Rady 76/768/EHS týkající se kosmetických prostředků za účelem přizpůsobení přílohy III uvedené směrnice technickému pokroku, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 5. 5. 2010 ve fázi formálního upozornění.</p>
<p>Řízení č. 2010/0044: Směrnice Komise 2009/97/ES ze dne 3. srpna 2009, kterou se mění směrnice 2003/90/ES a 2003/91/ES, kterými se stanoví prováděcí opatření k článku 7 směrnic Rady 2002/53/ES a 2002/55/ES, pokud jde o minimum znaků, na které se zkoušky vztahují, a minimální podmínky pro zkoušení určitých odrůd druhů zemědělských rostlin a druhů zeleniny, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 5. 5. 2010 ve fázi formálního upozornění.</p>
<p>Řízení č. 2008/0504: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/23/ES ze dne 5. dubna 2006 o licenci řídicího letového provozu Společenství, gesce: MD, řízení zastaveno dne 5. 5. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.</p>
<p>Řízení č. 2008/0748: Směrnice Komise 2008/49/ES ze dne 16. dubna 2008, kterou se mění příloha II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/36/ES, pokud jde o provádění prohlídek na odbavovací ploše u letadel, která používají letiště Společenství, gesce: MD, řízení zastaveno dne 5. 5. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.</p>
<p>Řízení č. 2006/2434: Nesprávné provedení směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, gesce: MPSV, řízení zastaveno dne 5. 5. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.</p>
<p>Řízení č. 2008/2336: Nepředání zprávy podle směrnice 2004/8/ES o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple a vnitřním trhu s energií a o změně směrnice 92/42/EHS Evropské komisi, gesce: MPO, řízení zastaveno dne 5. 5. 2010 ve fázi formálního upozornění.</p>
<p>Řízení č. 2005/4404: Nesprávný postup při stanovování cen léčiv ve smyslu směrnice Rady 89/105/EHS ze dne 21. prosince 1988 o průhlednosti opatření upravujících tvorbu cen u humánních léčiv a jejich začlenění do rámce vnitrostátních systémů zdravotního pojištění, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 5. 5. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.</p>
<p>Řízení č. 2006/2262: Nesoulad vnitrostátní legislativy se směrnicí 2000/43/ES, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, gesce: ÚV, řízení zastaveno dne 5. 5. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.</p>
<p>Řízení č. 2006/2143: Nesoulad vnitrostátní legislativy se směrnicí 92/43/EHS (o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin), gesce: MŽp, řízení zastaveno dne 3. 6. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.</p>
<p>Řízení č. 2006/2130: Nesoulad vnitrostátní legislativy se směrnicí Rady 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků, gesce: MŽp, řízení zastaveno dne 3. 6. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.</p>
<p>Řízení č. 2007/2168: Nesprávná transpozice směrnice rady 96/82/ES o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek, gesce: MŽp, řízení zastaveno dne 3. 6. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.</p>
<p>Řízení č. 2010/0045: Směrnice Komise 2009/118/ES ze dne 9. září 2009, kterou se mění přílohy II až V směrnice Rady 2000/29/ES o ochranných opatřeních proti zavlékání organismů škodlivých rostlinám nebo rostlinným produktům do Společenství a proti jejich rozšiřování na území Společenství, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 3. 6. 2010 ve fázi formálního upozornění.</p>

Řízení č. 2010/0212: Směrnice Rady 2008/8/ES ze dne 12. února 2008, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o místo poskytnutí služby, gesce: MF, řízení zastaveno dne 3. 6. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0214: Směrnice Rady 2008/118/ES ze dne 16. prosince 2008 o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS, gesce: MF, řízení zastaveno dne 3. 6. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0216: Směrnice Komise 2010/1/EU ze dne 8. ledna 2010, kterou se mění přílohy II, III a IV směrnice Rady 2000/29/ES o ochranných opatřeních proti zavlečení organismů škodlivých rostlinám nebo rostlinným produktům do Společenství a proti jejich rozšiřování na území Společenství, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 3. 6. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0747: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES ze dne 6. září 2006 o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a o zrušení směrnice 91/157/EHS, gesce: MŽp, řízení zastaveno dne 24. 6. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/2203: Neprovedení povinností plynoucích z nařízení (ES) č. 1775/2005 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a směrnice 2003/55/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou, gesce: MPO, řízení zastaveno dne 24. 6. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0320: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE), gesce: MŽp, řízení zastaveno dne 24. 6. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2006/2478: nesprávné provedení směrnice 99/31/ES (o skládkách odpadů), gesce: MŽp, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi po rozhodnutí o podání žaloby.
Řízení č. 2007/2497: nesprávná transpozice směrnice 93/13/EHS (o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách), gesce: MPO, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/0233: Směrnice Komise 2008/75/ES ze dne 24. července 2008, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky oxidu uhličitého do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/0234: Směrnice Komise 2008/78/ES ze dne 25. července 2008, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky propikonazol do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/0235: Směrnice Komise 2008/81/ES ze dne 29. července 2008, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky difenakum do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/0324: Směrnice Komise 2008/77/ES ze dne 25. července 2008 , kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky thiamethoxam do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/0325: Směrnice Komise 2008/79/ES ze dne 28. července 2008 , kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky IPBC do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/0326: Směrnice Komise 2008/80/ES ze dne 28. července 2008 , kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky cyklohexyl(hydroxy)diazen-1-oxid, draselná sůl (K-HDO) do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2008/0749: Směrnice Komise 2008/65/ES ze dne 27. června 2008, kterou se mění směrnice 91/439/EHS o řídicích průkazech, gesce: MD, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.

Řízení č. 2009/2327: Nepředání zprávy o užívání obnovitelných zdrojů v dopravě za rok 2008 dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/30/ES ze dne 8. května 2003 o podpoře užívání biopaliv nebo jiných pohonných hmot v dopravě, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/2018: Nepředložení zprávy o využívání energie z obnovitelných zdrojů dle směrnice 2001/77/ES, gesce: MPO, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0303: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/23/ES ze dne 23. května 2007 o uvádění pyrotechnických výrobků na trh, gesce: MPO, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0040: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/3/ES ze dne 11. března 2009, kterou se mění směrnice Rady 80/181/EHS o sblížování právních předpisů členských států týkajících se jednotek měření, gesce: UNMZ, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0307: Směrnice Komise 2009/87/ES ze dne 29. července 2009, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky indoxakarb do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0308: Směrnice Komise 2009/88/ES ze dne 30. července 2009, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky thiaklopidid do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0039: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/66/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek, gesce: ÚOHS, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0215: Směrnice Komise 2009/10/ES ze dne 13. února 2009, kterou se mění směrnice 2008/84/ES, kterou se stanoví specifická kritéria pro čistotu potravinářských přídatných látek jiných než barviva a náhradní sladidla, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0310: Směrnice Komise 2009/120/ES ze dne 14. září 2009, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, pokud jde o léčivé přípravky pro moderní terapii, gesce: MZd, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0445: Směrnice Rady 2007/33/ES ze dne 11. června 2007 o ochraně proti cystotvornému hádátku bramborovému a o zrušení směrnice 69/465/EHS, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0446: Směrnice Rady 2007/43/ES ze dne 28. června 2007 o minimálních pravidlech pro ochranu kuřat chovaných na maso, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0448: Směrnice Komise 2009/70/ES ze dne 25. června 2009, kterou se mění směrnice Rady 91/414/EHS za účelem zařazení účinných látek difenakumu, didecyldimethylamoniumchloridu a síry, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2010/0451: Směrnice Komise 2010/34/EU ze dne 31. května 2010, kterou se mění příloha I směrnice Rady 91/414/EHS, pokud jde o rozšíření použití účinné látky penkonazolu, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 30. 9. 2010 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0440: Směrnice Komise 2008/43/ES ze dne 4. dubna 2008, kterou se podle směrnice Rady 93/15/EHS zřizuje systém pro identifikaci a sledovatelnost výbušnin pro civilní použití, gesce: ČBÚ, řízení zastaveno dne 28. 10. 2010 ve fázi formálního upozornění.

Řízení č. 2008/2176: Nesprávná transpozice směrnice 2002/95/ES o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních, gesce: MŽp, řízení zastaveno dne 28. 10. 2010 ve fázi odůvodněného stanoviska.

Řízení č. 2010/0450: Směrnice Komise 2009/149/ES ze dne 27. listopadu 2009, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES, pokud jde o společné bezpečnostní ukazatele a společné metody pro stanovení výše škod při nehodách, gesce: MD, řízení zastaveno dne 28. 10. 2010 ve fázi formálního upozornění.

Řízení č. 2007/2219: nesprávná aplikace směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků, v pozměněném znění, směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, v pozměněném znění, a směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, gesce: MŽp, řízení zastaveno dne 24. 11. 2010 ve fázi formálního upozornění.

Zapojení ČR do tzv. Pilotního projektu EU

VLZ je také národním kontaktním místem pro tzv. Pilotní projekt EU¹², jehož hlavním cílem je podpořit správnou aplikaci práva EU prostřednictvím spolupráce mezi EK a členskými státy při řešení stížností na provádění a uplatňování práva EU. Jedná se o prostředek, který včasnou identifikací problému při implementaci práva EU a adekvátní reakcí kontaktního místa přispívá ke snížení počtu řízení o porušení Smlouvy. V závislosti na okolnostech konkrétního případu národní kontaktní místo iniciuje nápravu, poskytuje vysvětlení či další informace.

Proces zpracování případů Pilotního projektu EU v ČR začíná tím, že Komise vloží stížnost, resp. dotaz, do zvláštní databáze a národním kontaktním místu, tj. VLZ, je zasláno upozornění o zahájení řízení. VLZ v úzké spolupráci s resortem, kterého se problematika týká, vypracuje vyjádření podobně jako v případě samotného řízení o porušení Smlouvy. Ve vyjádření, na jehož vypracování je stanovena lhůta deseti týdnů, VLZ sdělí EK způsob řešení (tj. oznámí přijetí nápravných kroků nebo sdělí argumentačně podložený závěr, že k porušení práva EU nedošlo), resp. další informace. EK vyjádření vyhodnotí, zejm. posoudí nezbytnost zahájení řízení o porušení Smlouvy.

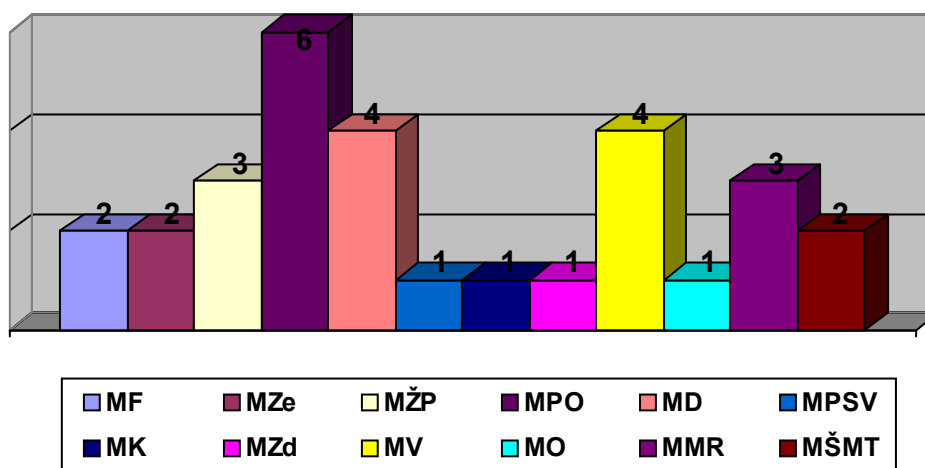
Ve srovnání s dřívější praxí vyřizování stížností adresovaných EK, kdy komunikace probíhala pouze mezi stěžovatelem a EK, která případně rozhodla o zahájení řízení o porušení Smlouvy, mají nyní členské státy možnost poskytnout stanovisko již v prvopočátku potenciálního řízení o porušení Smlouvy. Skutečnost, že VLZ je národním kontaktním místem pro Pilotní projekt EU pak v sobě nese výhody, neboť

¹² Zahájen na základě sdělení Komise Evropa přinášející výsledky – uplatňování práva Společenství ze dne 5. září 2007, KOM (2007) 502 v konečném znění.

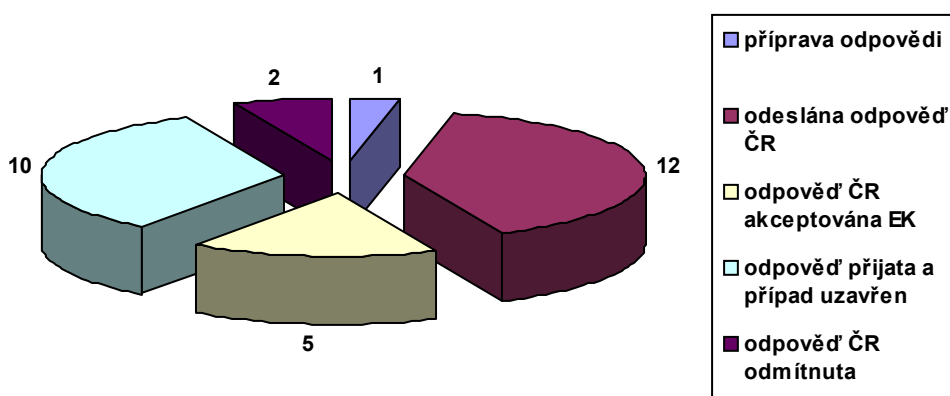
VLZ se zavčas dozví o namítaném porušování práva EU a může činit odpovídající kroky ještě před vlastním zahájením řízení o porušení Smlouvy.

Oproti roku 2009, kdy bylo v rámci Pilotního projektu EU řešeno 13 stížností vůči ČR, řešil VLZ v roce 2010 celkem 30 případů. Deset z nich Komise ukončila již během roku 2010, ve dvou případech byla odpověď ČR odmítnuta.

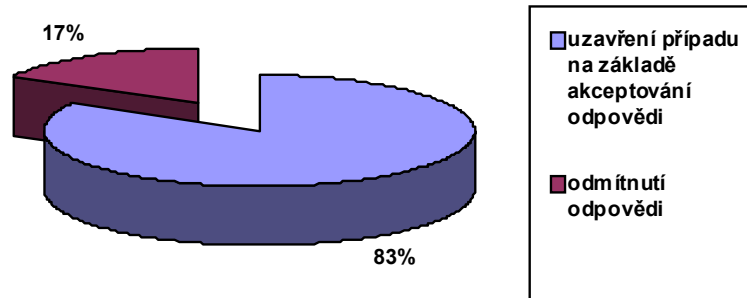
Graf 12: Přehled případů řešených v roce 2010 podle gestorů

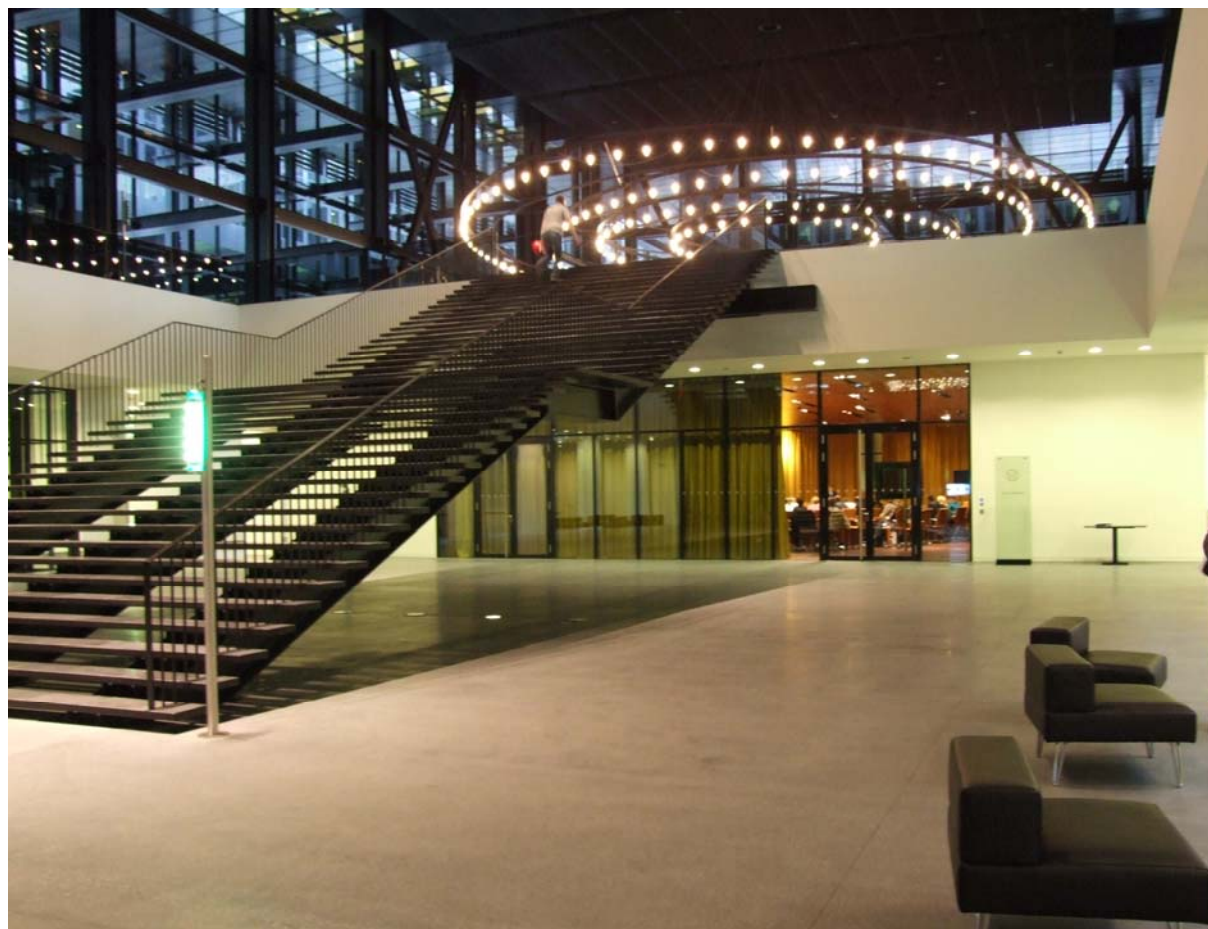
Graf 13: Přehled fází vyřizování stížností v rámci EU Pilot – stav k 31. 12. 2010

Graf 14: Celkový poměr uzavřených případů na základě přijetí odpovědi ČR a případů, kde byla odpověď ČR odmítnuta, za rok 2010

OSTATNÍ TYPY ŘÍZENÍ

Aula Soudního dvora před hlavní zasedací místností

Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU

Do působnosti VLZ patří také žaloby ČR na neplatnost aktů EU, kterými se lze domáhat zrušení právního aktu EU. VLZ je oprávněn podat žalobu vypracovanou ve spolupráci s dotčenými resorty a po předchozím souhlasu vlády. Prostřednictvím VLZ probíhá veškerá komunikace s Tribunálem, popř. Soudním dvorem (zasílání podání, vystupování na ústním jednání atd.).

Obecně k řízení o žalobě na neplatnost aktu EU

Do doby vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se tento typ řízení řídil čl. 230 SES, který byl též právním základem pro všechny dosud ČR zahájené žaloby na neplatnost aktů EU; po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se tento typ řízení řídí čl. 263 SFEU.

Soudní příslušnost v případě napadnutí platnosti aktu EU má ve většině případů Tribunál, který tvoří součást SDEU.¹³

Lhůta pro podání žaloby činí dva měsíce ode dne vyhlášení dotčeného aktu v Úředním věstníku EU, resp. od jeho oznámení členskému státu (čl. 263 SFEU). Svoji povahou je řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, v případě žalob na neplatnost aktu EU sporným řízením, tj. ČR jakožto žalobce musí svá tvrzení dokazovat, přičemž orgán EU jakožto odpůrce bude tato tvrzení vyvracet. Řízení je založeno často jak na právní argumentaci, tak na skutkových okolnostech, které je nutno doložit důkazy, resp. příslušnými dokumenty.

Procesní pravidla řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, jsou upravena ve Statutu Soudního dvora Evropské unie, resp. JŘ Tribunálu, popř. JŘ Soudního dvora¹⁴. Řízení je členěno na písemnou a ústní část. Písemné procesní kroky zpravidla zahrnují: 1) podání žaloby, 2) žalobní odpověď žalované strany, 3) repliku žalující strany a 4) dupliku žalované strany. Ústní část jednání se zpravidla koná pouze na výslovnou žádost některého z účastníků řízení (konání ústního jednání je nicméně v praxi *de facto* pravidlem). ČR může požádat další zainteresované členské státy o intervenci v její prospěch.

Žaloby ČR na neplatnost aktů EU

Před Tribunálem probíhají v současné době tři řízení o žalobách ČR na neplatnost rozhodnutí EK. Dvě žaloby byly podány v roce 2007 a třetí v roce 2008. Ve všech případech se jedná o žaloby na neplatnost právních aktů Společenství (nyní EU) podané na základě čl. 230 SES, resp. čl. 263 SFEU, k jejichž projednání je příslušný Tribunál. Během roku 2010 nedošlo k výraznému postupu v těchto řízeních. Pouze v případě řízení T- 495/09 se dne 17. 9. 2010 konalo ústní jednání ve věci.

K jednotlivým řízením:

T-194/07 ČR *proti Komisi (emisní povolenky)*

Dne 26. 3. 2007 vydala EK rozhodnutí o tzv. národním alokačním plánu, kterým je pro ČR stanoven počet emisních povolenek (od množství povolenek se odvíjí objem možného vypuštění některých látek škodlivých pro životní prostředí z průmyslových provozů do ovzduší). Schválené množství povolenek bylo o cca 15 % nižší než množství navržené (požadované) ČR.

¹³ Srov. čl. 263 SFEU ve spojení s čl. 256 SFEU a čl. 51 Statutu Soudního dvora Evropské unie.

¹⁴ Dostupné na www.curia.eu - sekce *Texty upravující řízení*.

V návaznosti na usnesení vlády č. 569 ze dne 25. 5. 2007, kterým byla ministrům průmyslu a obchodu, spravedlnosti a zahraničních věcí uložena povinnost zpracovat a předložit žalobu ČR na neplatnost uvedeného rozhodnutí, byla dne 4. 6. 2007 zaslána žaloba ČR Soudu prvního stupně. Hlavní žalobní důvody ČR v tomto řízení jsou, že EK překročila své pravomoci vyplývající z čl. 9 odst. 1 a 3, jakož i čl. 11 odst. 2 směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a že vydala napadené rozhodnutí po lhůtě stanovené směrnicí.

Z obdobných důvodů jako ČR napadly jim určená rozhodnutí EK také PL, HU, LT, LV, ET, RO, BG a SK, přičemž posledně jmenovaný stát vzal na základě dohody s EK žalobu zpět. SK, LT a PL jsou také vedlejšími účastníky v řízení o žalobě ČR. Na straně EK naopak intervenuje UK.

Dne 23. 9. 2009 rozhodl Soud prvního stupně ve dvou samostatných rozsudcích o žalobách PL (T-183/07 *Polsko proti Komisi*) a ET (T-236/07 *Estonsko proti Komisi*) tak, že oběma žalobám vyhověl a napadená rozhodnutí EK v plném rozsahu zrušil, a sice zejména s odkazem na žalobní důvod překročení pravomocí.

V prosinci 2009 podala EK proti oběma rozsudkům kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru (C-504/09 P a C-505/09 P) a současně vydala nová rozhodnutí o národních alokačních plánech PL a ET.

Řízení o žalobě ČR bylo přerušeno usnesením Tribunálu ze dne 31. 5. 2010 do doby rozsudku o kasačním opravném prostředku probíhajícím ve věci žalob PL a ET před Soudním dvorem.

T-248/07 ČR proti Komisi (*nadlimitní zásoby*)

EK vydala dne 4. 5. 2007 rozhodnutí, kterým byla ČR uložena sankce za nadlimitní zásoby zemědělských komodit ve výši 12,3 mil. EURO (cca 350 mil. Kč). ČR se svou žalobou podanou¹⁵ k Soudu prvního stupně dne 12. 7. 2007 domáhá zrušení uvedeného rozhodnutí EK se základním argumentem, že EK neměla na základě zvoleného právního základu pravomoc stanovit finanční částku, kterou mají dotčené členské státy zaplatit za nadlimitní zásoby nacházející se na jejich území ke dni vstupu do EU do rozpočtu ES. Svojí podstatou totiž finanční částka nepředstavuje náklad na odstranění, ale sankci, kterou může EK uplatnit pouze v rámci řízení o porušení Smlouvy a nechat o ní rozhodnout Soudní dvůr, tj. nemůže ji sama stanovit. Způsob rozhodování EK je dále napadán jako netransparentní. Obdobnou

¹⁵ Na základě usnesení vlády č. 603 ze dne 30. 5. 2007.

žalobu podaly také PL, SK a LT. PL a SK jsou současně v uvedeném řízení vedlejšími účastníky. Ústní jednání v této věci je očekáváno v roce 2011.

T-465/08 ČR proti Komisi (zápočet Phare)

EK vydala dne 7. 8. 2008 rozhodnutí, kterým bylo provedeno započtení pohledávek vůči ČR na navrácení prostředků z revolvingových fondů Phare ve výši 9,3 mil. EUR (cca. 235 mil. Kč) oproti nároku ČR na průběžné platby ze strukturálních fondů.

Na základě usnesení vlády č. 1222 ze dne 15. 10. 2008 podala ČR žalobu na neplatnost tohoto rozhodnutí, v níž poukazuje zejména na to, že EK nebyla oprávněna o započtení uvedené pohledávky jednostranně rozhodnout. Tato údajná pohledávka totiž vyplývá ze smluv mezi ČR a EK, které nespádají do unijního právního rámce a které dávají pravomoc pro řešení případných sporů zvláštní rozhodčí komisi. I pokud by však poskytnutí těchto prostředků spadalo do právního rámce EU, nebyly v tomto případě dodrženy podmínky, které příslušný unijní předpis pro provedení zápočtu stanoví.

Během roku 2009 došlo k výměně písemných podání stran. Dne 17. 9. 2010 se konalo ústní jednání ve věci. Kromě vystoupení obou stran, tj. EK a ČR, které potvrdily svoje pozice, položil Tribunál účastníkům řadu otázek, které lze rozdělit do několika okruhů. První okruh otázek se týkal povahy rozhodnutí z května 2008, které předcházelo napadanému rozhodnutí o zápočtu a jeho napadnutelnosti ve smyslu čl. 230 SES. Druhý okruh otázek se týkal důsledků skutečnosti, že rozhodnutí z května 2008 nebylo napadeno, pro povahu pohledávky. Třetí okruh otázek se týkal možné nicotnosti rozhodnutí z května 2008. Čtvrtý okruh otázek se týkal ověření, zda byly splněny všechny podmínky pro provedení zápočtu.

Intervence ČR

ČR má na základě čl. 40 Statutu Soudního dvora ve spojení s čl. 93, popř. čl. 123, JŘ Soudního dvora, resp. s čl. 115 a 116 JŘ Tribunálu nebo čl. 109 až 111 JŘ Soudu pro veřejnou službu EU, možnost vstupovat jako vedlejší účastník do řízení vedených mezi jinými subjekty na podporu jedné ze stran sporu. Žádost o vstup do řízení se podává ve lhůtě šesti týdnů ode dne zveřejnění oznámení o zahájení tohoto řízení v Úředním věstníku EU (příčemž pro řízení o kasačním opravném prostředku činí tato lhůta jeden měsíc a pro řízení před Soudem pro veřejnou službu EU čtyři týdny). Po vstupu do řízení a obdržení procesních písemností je vedlejšímu účastníkovi umožněno předložit k věci své písemné vyjádření, případně se účastnit ústního jednání.

Této možnosti bylo od přistoupení ČR k EU do 31. 12. 2010 využito celkem ve 24 případech, přičemž v roce 2010 pětkrát.

K 31. 12. 2010 probíhalo celkem jedenáct řízení, do nichž ČR vstoupila jako vedlejší účastník, a tři další řízení, jichž se ČR účastnila, byla v roce 2010 ukončena.

Věci, v nichž se ČR v roce 2010 vyjádřila

T-381/09 RWE Transgas proti Komisi

Všeobecné informace o případu

Žalobkyně, dovozce plynu do ČR, napadala dopis, který EK zaslala německému energetickému regulačnímu orgánu (Bundesnetzagentur) a v němž jej vyzvala, aby v určitých aspektech pozměnil svoji výjimku, udělenou podle článku 22 směrnice 2003/55/ES (o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem) projektu výstavby plynovodu v Baltském moři. Podle žalobkyně vede jedna z podmínek EK k tomu, že bude částečně či zcela zabráněno přístupu žalobkyně k přepravním, resp. výstupním kapacitám tohoto plynovodu v ČR. Žalobkyně uvedla, že jí nebyla dána možnost zaujmout k této zatěžující podmínce před jejím přijetím stanovisko, že jí nebyla poskytnuta žádná příležitost k nahlédnutí do spisu a že EK chybně použila čl. 22 odst. 4 směrnice 2003/55/ES a porušila zásadu proporcionality, zásadu rovného zacházení a povinnost uvést odůvodnění dle článku 253 SES.

Vyjádření ČR

ČR vstoupila do řízení jako vedlejší účastník na straně RWE Transgas, přičemž byla následně Tribunálem vyzvána k vyjádření se k námitce nepřípustnosti žaloby, kterou vznesla EK s tím, že napadený dopis neukládá žádnou povinnost a nedotýká se bezprostředně a individuálně žalobkyně. ČR navrhla zamítnutí této námítky z důvodu, že s ohledem na specifika daného řízení napadený dopis ukládá německému regulačnímu povinnost, přičemž následné řízení je již pouze kvazisankčním řízením za účelem vymožení této povinnosti. Není přitom rozhodující forma sdělení, nýbrž faktické uložení povinnosti.

Rozhodnutí Tribunálu

Tribunál argumentaci žalobkyně ani ČR nepřisvědčil a žalobu odmítl jako nepřípustnou. Tribunál své rozhodnutí postavil na argumentaci, že napadený dopis byl pouze nezávaznou žádostí EK vůči národnímu úřadu, kterou se zahajuje mezi nimi dialog. Tuto tezi podpořil zejména zněním čl. 22 odst. 4 pododst. 3 a 4 směrnice 2003/55 a zněním napadeného dopisu. Napadený dopis byl tedy podle Tribunálu mezitímním opatřením, které nelze napadnout žalobou na neplatnost. Tribunál dodal, že žaloba by za daných okolností mohla být úspěšná pouze tehdy, pokud by

nepřípustnost žaloby vedla k mezeře v účinné právní ochraně žalobkyně. Tak tomu však není, pokud se lze ochrany domáhat prostřednictvím vnitrostátních prostředků (tj. využitím vnitrostátních opravných prostředků proti rozhodnutí národního kontrolního úřadu, které Tribunál považuje za konečné opatření).

C-504/09 P a C-505/09 P *Komise proti Polsku a Estonsku*

Všeobecné informace o případech

Obě věci úzce souvisí s žalobou ČR ve věci T-194/07, podanou dne 4. června 2007. Žalobou požaduje ČR zrušení rozhodnutí EK, kterým byl zamítnut národní alokační plán (NAP) na období 2008-2012. Zatímco v této věci neproběhlo ani ústní jednání před Tribunálem, v polském a estonském případě Tribunál již rozhodl (T-183/07 a T-263/07), a to způsobem, který hovoří ve prospěch žaloby ČR. EK napadla oba rozsudky Tribunálu kasačními opravnými prostředky a tvrdí, že postup, který zvolila (zejm. odhlédnutí od údajů a metodik použitých členskými státy a použití vlastní jednotné metodiky a údajů stejné povahy a ze stejného zdroje), byl nezbytný pro dodržení zásady rovného zacházení (s jednotlivými členskými státy) a pro dosažení cílů směrnice 2003/87. V polském případě je rovněž sporným bodem otázka běhu tříměsíční lhůty, ve které musí EK o předloženém NAP rozhodnout (čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/87).

Vyjádření ČR

ČR intervenuje v obou případech na straně žalovaného státu, tedy EE a PL. Intervence v obou případech jsou založeny na římskoprávním rčení *dura lex, sed lex*. Jinými slovy: hranice volného uvážení členských států jsou jednoznačně dány (vypracování NAP je podle směrnice na členském státu a je také na něm, jaké zvolí údaje a metody), EK může NAP pouze zamítnout, a to jen pro nesoulad s kritérii uvedenými v příloze III, resp. s článkem 10 směrnice. Členské státy jsou si rovny – každý členský stát má stejně velký prostor pro volné uvážení (vymezený souladem s kritérii uvedenými v příloze III, resp. v článku 10 směrnice). Jak ho využije, je na něm, nesmí pouze jedinou věc: překročit ony meze prostoru pro volné uvážení. Tento výklad nelze překonávat ani poukazem na cíle směrnice. V polském případě má věc ještě jednu rovnu: běh lhůty pro odmítnutí NAP ze strany EK. EK tvrdí, že by lhůta měla běžet až od předložení úplného NAP, resp. v každém případě by mělo dojít k přerušení běhu lhůty (tj. lhůta běží celá od začátku) v okamžiku, kdy zašle členskému státu dotazy, resp. požadavek na doplnění údajů. ČR připouští první část tvrzení EK, zcela však odmítá, že by se lhůta měla stavět, natož přerušovat. Kterákoli z těchto variant výkladu by totiž měla za následek neúspěch souvisejícího žalobního důvodu v české věci.

C-130/10 *Evropský parlament proti Radě EU*

Všeobecné informace o případu

EP se domáhá toho, aby Soudní dvůr (i) zrušil nařízení Rady (EU) č. 1286/2009 ze dne 22. 12. 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 881/2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem, (ii) nařídil zachování účinků napadeného nařízení do jeho nahrazení novým právním předpisem a (iii) uložil Radě náhradu nákladů řízení. EP zastává stanovisko, že napadené nařízení je neplatné z toho důvodu, že s ohledem na jeho deklarované cíle a faktický obsah mělo být přijato na základě čl. 75 SFEU namísto zvoleného čl. 215 odst. 2 SFEU. Podpůrně pak uvádí, že nebyly splněny podmínky pro použití článku 215 SFEU, neboť návrh nebyl platně podán a Rada nepřijala rozhodnutí podle ustanovení SEU o SZBP.

Vyjádření ČR

ČR ve věci intervenuje na podporu závěrů Rady. Nad rámec vyjádření Rady ČR doplnila, že pro přijetí napadeného nařízení na základě čl. 215 odst. 2 SFEU hovoří významné „vnější aspekty“ materie: (i) dle nařízení 881/2002 jsou sankcionováni pouze teroristé, kteří jsou dle rezolucí Rady bezpečnosti OSN považováni za hrozbu pro celé mezinárodní společenství; (ii) nařízením 881/2002 Unie toliko implementuje rezoluce Rady bezpečnosti, nevytváří tedy originární právní normy, které by pramenily z její autonomní vůle, plní toliko mezinárodně právně zakotvenou povinnost, aniž by přitom disponovala výraznějším vlastním uvážením; (iii) nařízení 881/2002 provádí časově předcházející akt SZBP. Napadené nařízení proto nemohlo být přijato na základě čl. 75 SFEU, který tento vnější přesah naprosto postrádá a omezuje se na cíle vnitřního prostoru svobody, bezpečnosti a práva Unie.

Věci, v nichž ČR v roce 2010 požádala o vstup do řízení

C-404/10 P *Komise proti Éditions Odile Jakob*

Všeobecné informace o případu

Společnost Éditions Odile napadá rozsudek Tribunálu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí EK, jímž byl této společnosti odmítnut přístup k informacím získaným Komisí v rámci řízení o spojování podniků.

Postoj ČR

VLZ po projednání s ÚOHS požádal o vstup ČR jako vedlejšího účastníka do řízení s tím, že ČR bude intervenovat na straně EK a podporovat tak její závěry, že veřejnosti nelze umožnit přístup k dokumentům shromážděným v rámci řízení o spojování podniků.

Další řízení probíhající v roce 2010

C-47/08, C-50/08, C-51/08, C-53/08, C-54/08, C-61/08 *Komise proti Belgii, Francii, Lucembursku, Rakousku, Německu a Řecku*

Všeobecné informace o případech

Jedná se o řízení o porušení Smlouvy, v nichž EK členským státům vytýká, že neoprávněné omezily volný pohyb pracovníků a svobodu usazování, když pro přístup k povolání notáře stanovily podmínku státní příslušnosti daného členského státu. Napadané členské státy se brání zejména s poukazem na výjimky z uvedených svobod dle čl. 39 odst. 4 a čl. 45 SES (nynější čl. 45 odst. 4 a čl. 51 SFEU), neboť narozdíl od EK považují výkon povolání notáře za přímo a bezprostředně spjatý s výkonem veřejné moci. ČR, stejně jako většina členských států přistoupivších k EU v novém tisíciletí, intervenuje na straně napadených členských států, na stranu EK se naopak připojila UK.

Stanovisko GA Cruz Villalóna

Podle GA, který k uvedeným věcem vydal v roce 2010 souhrnné stanovisko, je nutno u činností spojených s výkonem veřejné moci ve smyslu čl. 45 odst. 1 SES (který GA považuje za negativní vymezení působnosti ustanovení o svobodě usazování, nikoliv za výjimku z těchto ustanovení) provádět kontrolu proporcionality, v rámci níž je nutno vážit na jedné straně závažnost omezujícího opatření a na straně druhé míru zapojení činnosti do výkonu veřejné moci. Podle GA je činnost notáře v dotčených státech spojena s výkonem veřejné moci, nicméně předpoklad státní příslušnosti notáře je vzhledem k nižší intenzitě spojení s výkonem veřejné moci nepřiměřeným omezením svobody usazování, neboť překračuje to, co je nezbytné pro dosažení cíle, sledovaného tímto vynětím. GA proto navrhl v této části žalobě vyhovět. Pokud pak jde o namítané porušení směrnice o uznávání odborných kvalifikací, má GA za to, že EK dostatečně nezdůvodnila své tvrzení, že tato směrnice dopadá na činnost notářů. V této části proto GA spatřuje žalobu neopodstatněnou.

C-52/08 *Komise proti Portugalsku*

Všeobecné informace o případu

V této věci jde opět o problematiku přístupu k povolání notáře, nicméně v Portugalsku není uplatňována podmínka státní příslušnosti. EK zde namísto toho napadá podmínku složení zkoušky u portugalské notářské komory, čímž má podle ní docházet k porušení směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací. I zde se ČR účastnila řízení na straně žalovaného členského státu.

Stanovisko GA Cruz Villalóna

GA vzhledem ke zvláštním okolnostem případu vydal k této věci samostatné stanovisko, ve kterém nejdříve zopakoval (jako ve věcech C-47, 50, 51, 53, 54, 61/08) své úvahy o spojení povolání notáře s výkonem veřejné moci a nutnosti provádět kontrolu proporcionality pro omezení svobody usazování u takových činností ve smyslu čl. 45 odst. 1 SES. Jelikož však EK Portugalsku nevytýkala porušení čl. 43 a 45 odst. 1 SES, není podle něj potřeba tuto kontrolu v daném případě provádět. Pokud jde o porušení směrnice 2005/36, zejména s ohledem na bod 41 odůvodnění směrnice GA dovedl, že se na povolání notáře v Portugalsku směrnice nevztahuje, neboť toto povolání je spojeno s výkonem veřejné moci. Navrhl proto zamítnutí žaloby.

Řízení ukončená v roce 2010

C-13/07 Komise proti Radě

Všeobecné informace o případu

EK se v tomto případě domáhala zrušení rozhodnutí Rady, kterým byl přijat postoj ES k přijetí Vietnamu do WTO (resp. souhlas s přijetím Vietnamu, pro který zástupce ES hlasoval v Generální radě WTO). Stejně jako v žádosti o posudek 1/08 šlo v této věci o spor mezi Radou a EK o rozdělení pravomocí ES a jeho členských států v rámci WTO a o výklad článku 133 SES (současný článek 207 SFEU). EK se domnívala, že napadené rozhodnutí mělo být přijato na základě čl. 133 odst. 1 a 5 SES, Rada však doplnila právní základ o čl. 133 odst. 6 SES. V důsledku tohoto postupu Rady muselo být vedle rozhodnutí Rady přijato také rozhodnutí zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, neboť čl. 133 odst. 6 SES zakládal výslovně sdílenou pravomoc ES a jeho členských států. Podle EK přistoupením Vietnamu nedošlo ke změně práv a povinností vyplývajících ES a jeho členským státům z jejich členství v WTO, neboť vstupem do WTO vznikly nové závazky toliko Vietnamu. Právní základ předmětného rozhodnutí měl být určen opět dle kritéria „hlavního a vedlejšího účelu“ rozhodnutí. Tímto hlavním účelem byl dle EK vstup Vietnamu do organizace zabývající se obchodem zbožím, službami a duševním vlastnictvím obecně, specifické závazky není třeba zkoumat. Dle Rady naproti tomu přistoupením Vietnamu došlo ke změně práv a povinností ES a jeho členských států v rámci WTO. Pro určení právního základu bylo podle Rady nutné brát ohled též na jednotlivé závazky obsažené v listinách závazků připojených k dohodám GATT a GATS a též na protokol o přistoupení Vietnamu k WTO. Tyto listiny a protokol jsou součástí Dohody o zřízení WTO, která je tedy tzv. „horizontální“ dohodou, ve které nelze rozlišit hlavní a vedlejší obsah a účel. ČR v řízení intervenovala na straně Rady (tedy

ve prospěch sdílené pravomoci ES a jeho členských států pro určení postoje ES k hlasování v WTO o vstupu Vietnamu do této organizace).

Rozhodnutí Soudního dvora

Jelikož EK vzala žalobu zpět, rozhodl Soudní dvůr o vyškrtnutí věci z rejstříku.

T-69/08 Polsko proti Komisi

Všeobecné informace o případu

V tomto případě se jednalo o žalobu PL na neplatnost rozhodnutí EK, kterým byly zamítnuty navrhované odchylky od unijního práva oznámené EK dle čl. 95 odst. 5 SES (nynější čl. 114 odst. 5 SFEU). PL toto rozhodnutí napadlo z toho důvodu, že mu bylo oznámeno až téměř dva měsíce po uplynutí lhůty pro jeho vydání, ačkoliv EK tvrdila, že bylo přijato v potřebné lhůtě a jeho pozdní oznámení bylo pouze administrativním pochybením. PL bylo přesvědčeno, že pozdním oznámením rozhodnutí adresátovi došlo ke zmeškání lhůty pro jeho vydání, a požadovalo tudíž, aby bylo prohlášeno za neplatné. EK byla naopak toho názoru, že se daná lhůta vztahuje pouze na vydání rozhodnutí a nikoliv na jeho oznámení adresátovi. ČR intervenovala na straně PL, stejně jako AT a EL.

Rozhodnutí Tribunálu

Tribunál dal PL a ČR za pravdu s tím, že není rozhodující, kdy bylo rozhodnutí EK vydáno, nýbrž kdy bylo státu oznámeno (tehdy nabývá účinků). Důsledkem přijetí rozhodnutí přitom nemohlo být ani přerušování běhu lhůty. Tribunál proto rozhodnutí EK zrušil.

T-381/09 RWE Transgas proti Komisi

Žaloba ve věci T-381/09 RWE Transgas proti Komisi, v níž se ČR v roce 2010 písemně vyjádřila, byla v témže roce Tribunálem odmítnuta pro nepřipustnost (viz výše).

Řízení o posudku

ČR má na základě čl. 107 JŘ Soudního dvora rovněž možnost se vyjádřit k žádosti o posudek podle čl. 218 odst. 11 SFEU, kdy je posuzována slučitelnost zamýšlené dohody mezi EU a jedním nebo více třetími státy nebo mezinárodními organizacemi se Smlouvami.

Této možnosti bylo od přistoupení ČR využito celkem ve třech řízeních o posudku, přičemž v roce 2010 se ČR účastnila ústního jednání v řízení o posudku 1/09.

Posudek 1/09

Sdělení EK *Zlepšení patentového systému v Evropě* vedlo ke zvýšení úsilí o vytvoření systému jednotného patentového soudnictví s pravomocí pro řešení sporů týkajících se evropských patentů i budoucích patentů Společenství. Vznikl tak návrh *Dohody o jednotném systému pro vedení patentových sporů* (dále jen „Dohoda“). Výhody zavedení nového systému patentového soudnictví jsou spatřovány ve sjednocení judikatury, zvýšení právní jistoty a snížení nákladů adresátů předmětné právní úpravy. Vyvstala nicméně otázka slučitelnosti této zamýšlené Dohody se Smlouvou, a to zejména s ohledem na přenesení pravomoci v oblasti evropských patentů a patentů Společenství na Soud zřízený Dohodou v případech souvisejících s platností nebo používáním patentů Společenství, dále se objevily pochybnosti ohledně konstrukce institutu předběžné otázky v zamýšlené Dohodě a obecně otázka zajištění principu přednosti práva Společenství v rámci tohoto systému. Rovněž není jasný právní základ pro zamýšlenou Dohodu. Z tohoto důvodu podala Rada EU žádost o posudek dle čl. 300 odst. 6 SES (nynější čl. 218 odst. 11 SFEU).

Písemné vyjádření ČR

ČR ve svém vyjádření zastávala názor, že zamýšlenou Dohodu lze uzavřít na základě článku 308 SES a článku 229a SES (nynější článek 352 SFEU, resp. článek 262 SFEU). Dále měla za to, že zamýšlená Dohoda je plně slučitelná se Smlouvou, pokud se týká požadavků na ochranu autonomie práva Společenství a přednosti práva Společenství. ČR je přesvědčena, že zamýšlená Dohoda nemění podstatné rysy pravomocí Společenství a jeho orgánů, jak je předvídá Smlouva, ani nemá za následek, že řízení pro zajištění jednotného výkladu a pro řešení sporů by mohlo vést k tomu, že Společenství a jeho orgány budou vázány při výkonu svých vnitřních pravomocí výkladem práva Společenství poskytnutého v rámci těchto řízení. ČR dále uvedla, že článek 229a SES (nynější čl. 262 SFEU) nestojí v cestě možnosti zřizovaného Soudu předkládat Soudnímu dvoru žádosti o předběžná rozhodnutí.

Ústní vyjádření ČR

Na ústním jednání, které se konalo dne 18. 5. 2010, ČR zastávala názor, že návrh dohody je se Smlouvami slučitelný v rozsahu, v němž respektuje požadavky týkající se ochrany autonomie práva Unie a jeho přednosti, jelikož Soud pro evropské patenty a patenty Společenství může Soudnímu dvoru předkládat žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce. K závěru o slučitelnosti zamýšlené dohody se Smlouvami dospělo dalších jedenáct ČS.

DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vedle zastupování ČR před Soudním dvorem EU vykonává VLZ celou řadu dalších úkolů, které s jeho hlavní činností přímo či nepřímo souvisí. Jedná se zejména o organizaci činnosti výboru VLZ, o zastupování ČR v rámci jednání pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“ a zastupování ČR v rámci každoročního setkání zmocněnců pro Soudní dvůr z celé EU.

Výbor vládního zmocněnce v roce 2010

Výbor vládního zmocněnce, zřízený Statutem VLZ, je mezirezortním poradním a konzultačním orgánem, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů. Je složen ze zástupců jednotlivých ústředních orgánů státní správy, v jejichž čele je člen vlády, a rovněž ze zástupců ÚV a ČNB.

VLZ na pravidelných setkáních výboru informuje o aktuálních řízeních, jež před Soudním dvorem probíhají, o důležitých rozsudcích a stanoviscích generálních advokátů a konečně také o řízeních o porušení Smlouvy vedených proti ČR. Výbor je fórem, kde dochází k výměně názorů mezi jednotlivými rezorty, což umožňuje formulovat stanoviska ČR s přihlédnutím ke všem relevantním zájmům, které mohou v dané oblasti existovat.

Prostřednictvím členů výboru také dochází ke komunikaci mezi VLZ a příslušnými ministerstvy, eventuálně jinými ústředními orgány státní správy nebo jimi podřízenými orgány. V roce 2010 se výbor scházel pravidelně, zpravidla jednou za měsíc.

Pracovní skupina Rady „Soudní dvůr“

Ze své pozice je VLZ také členem pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“. Zasedání této pracovní skupiny se konají v pravidelných intervalech v Bruselu. Tato pracovní skupina je z části též konzultačním místem vládních zmocněnců většiny členských států a zástupců Soudního dvora EU, v jehož rámci jsou diskutovány praktické otázky dalšího směřování rozhodovací činnosti Soudního dvora EU.

V průběhu roku 2010 zasedala tato pracovní skupina pouze jednou.

PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY

PS pro předběžné otázky

Havlíčková Klára

Vedoucí PS pro předběžné otázky

V Kanceláři působila od března 2007 do ledna 2011

Vláčil Jiří

PS pro předběžné otázky

V Kanceláři působí od června 2008

Specializace dle gestora:

MŠP, MV, MF, MPO, MŠMT, ÚPV, GŘC

Tel. 224 182 827

jiri_vlacil@mzv.cz

Štencel Václav

PS pro předběžné otázky, intervence

V Kanceláři působil od února 2010 do ledna 2011

PS pro infringementy

Očková Jana

Vedoucí PS pro infringementy

V Kanceláři působí od srpna 2008

Specializace dle gestora: MF

Tel.: 224 182 596

jana_ockova@mzv.cz

Müller Thomas

PS pro infringementy, „věcná“ řízení

V Kanceláři působí od února 2008

Specializace dle gestora:

MPO, MF, MD, MMR, MO, ÚOHS

Tel.: 224 182 421

thomas_muller@mzv.cz

Březinová Lucie

PS pro infringementy, pre-infringementy

V Kanceláři působila od června 2008 do listopadu 2010

Hadroušek David

PS pro infringementy, „netranspoziční“ řízení

V Kanceláři působí od srpna 2009

Specializace dle gestora:

MŽP, MPSV, MZ, MZe

Tel.: 224 182 804

david_hadrousek@mzv.cz

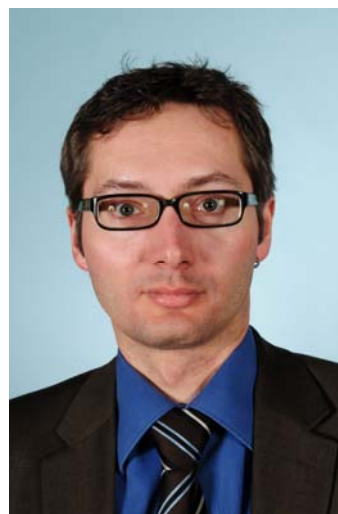
V roce 2010 se do realizace agendy VLZ zapojili také následující pracovníci OKP 1.

Ruffer Emil

Ředitel OKP

Tel.: 224 182 310

emil_ruffer@mzv.cz

Najmanová Kristýna

Vedoucí PS pro obecné otázky komunitárního práva

Tel.: 224 182 309

kristyna_najmanova@mzv.cz

Králová Jana

PS pro obecné otázky komunitárního práva

Lidská práva v rámci EU, přistoupení EU k Úmluvě
o ochraně lidských práv a základních svobod

Tel.: 224 182 501

jana_kralova@mzv.cz

Pešková Hana

PS pro obecné otázky komunitárního práva

Komitologie

Tel.: 224 182 106

hana_peskova@mzv.cz

